"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

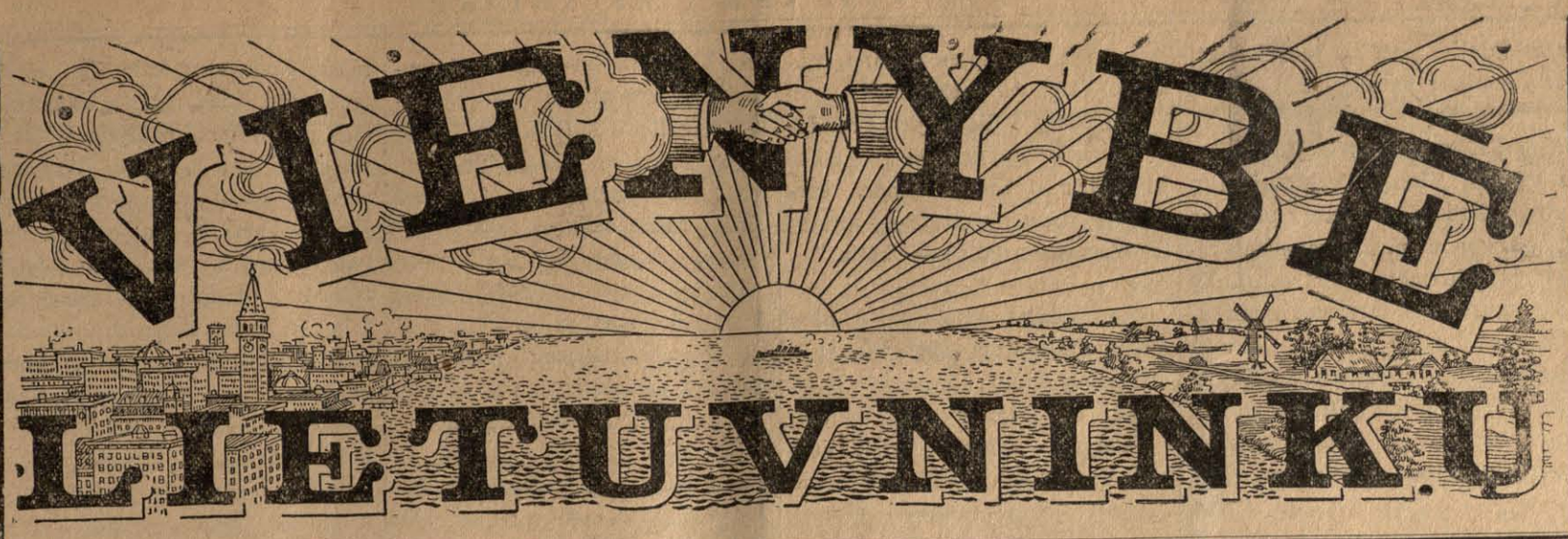

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 35. Brooklyn, N. Y. 27 d. Rugpjučio (August) 1913 m. Metai XXVIII
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

KELETAS MINČIŲ APIE SREIKUS

Streikas — tai tinkamiausias darbininkų įrankis kovoje su kapitalistais, kovoje su savo darbdaviais. Taip tvirtina darbininkų vadai, tą, pagaliaus, sako ir darbininkų klausimo rišėjai bei politiškos ekonomijos teoretikai.

Ir tas, turbut, yra pilnai teisingas ir logiškas išvedimas. Ištiesų, — iš vienos pusės stovi darbininkai, kurie savo gyvasties palaikymui yra priversti parduoti savo spėką, savo raumenis išdirbimo įrankių bei išdirbinių medžiagos savininkams-kapitalistams. Darbininkai nori dirbti kiek galint trumpesnes darbo valandas ir gauti kiek galint didesnį atlyginimą už savo darbą, idant jiems galima but ne tik pavalgyti, apsidaryti ir nusisamdyti gyvenimui šiokius-tokius kambarius, bet ir suteikti sau tinkamus pasilinksminimus, gyventi gražesniuose kambariuose, valgyti geresnį ir sveikesnį valgį, atidėti keletą skatikų juodajai dienai, aprupinti savo vaikus, duodant jiems mokslą, o galop prigulėti prie gerų apšvietos bei pašalpinių draugijų ir išsirašyti vieną-kitą geresniųjų laikraščių bei nusipirkti skaitymui gerų kningų.

Kapitalistų bei darbdavių norai kaip tik priešingi tiems darbininkų norams. Jiems rupi, kad priverst darbininkus dirbt kuoilgiausias darbo valandas, kad darbininkų darbas but kiek galint produktiviškesnis ir kad jiems mokėti kuomažiausią algą.

Nors darbininkai, paprastai žiurint, yra liuosi: nori--dirba, nenori — nedirba, priegtam — eina dirbti ten, kur jiems patinka, tečiaus, tuom pačiu laiku, darbininkai tankiai yra priversti dirbti ten, kur jie visai nenorėtų — juk jiems reikia valgyti, apsidaryti, nusamdyti kambarį, jiems reikia gyventi.

Tokiu budu darbininkas dirba ramiai vienoj vietoj iktol, kol jis tik išgali, kol jis šiaip-taip gali gyventi, kol jis, galop, nepersitikrina savo blogu padėjimu. Kada jis nebegali ilgiau kęsti gyvenimo bei darbo sąlygų, tada jis pradeda reikalauti nuo darbdavių permainų bei pagerinimų, ir jei darbdaviai atsisako išpildyti jo reikalavimus, tai jis meta darbą, sustreikuoja. Bet jei dirbtuvės darbininkas vienas mestų darbą ar pareikalautų nuo darbdavio geresnių darbo išlygų, tai ant jo niekas neatkreiptų domos, jo pasistengimai išeitų ant vėjo, nes, jam atsisakius nuo darbo, kitų pasamdytas kitas.

Čia tai ir reikalinga darbininkų sutartis, darbininkų vienybė bei solidariškumas, pagaliaus, — darbininkų susipratimas. Tik veikdami vienybėj darbininkai gali šį-tą padaryti, nes jei jie kartu sustreikuoja, t. y. meta darbą, tai darbdaviui lieka — ar pasisamdyti jo vieton kitus, ar išpildyti streikuojančių reikalavimus, ar galop, uždaryti savo dirbtuvę. Susamdyti kitus darbininkus yra sunku — geras darbininkas nestos ant savo draugo vietos, o jei kokie ir pristos, tai, kaipo nepratę prie tos darbo rųšies, neatneš fabrikantui tinkamos naudos, o kada ir jie prie darbo pripras, tai ir jie tapgi pareikalaus geresnių darbo išlygų. Tankiai pasitaiko, kad darbdavys negali greit surasti darbininkų. Uždengti dirbtuvę vėl nėra jos savininkui jokio išrokavimo. Lieka vienintėlis kelias — tarties su darbininkais, t. y. išpildyti dalį, o gal ir visus jų reikalavimus ir vėl pakviesti darbininkus prie darbo.

Tankiai darbdavys-fabrikantas su valdžios bei policijos pagalba stengiasi įbauginti darbininkus ir priversti juos grįžti prie darbo ant senųjų išlygų, bet jei darbininkai bus susipratę ir susiorganizavę, tai viską perneš, ir fabrikantas tuom neišloš.

Jei fabrikantas sutrumpintų darbo valandas ir paaugštintų darbininkams mokesnį, o išdirbinius pardavinėtų pirmesne kaina, tai jis paneštų didį nuostolį, t. y. darbininkai su pagalba streiko atimtų jam dalį pelno. Darbdavys, žinoma, stengiasi išeiti iš tokio padėjimo sveiku ir sausu: jis išpildo darbininkų reikalavimus (daugiau tik jų dalį), bet, praėjus tulam laikui, jis ant išdirbamų jo dirbtuvėj prekių uždedą didesnę kainą — ką jis nustojo per darbininkų streiką, tą vėl atgavo iš kitos pusės. Gal tiktai mažą nuostolių dalelę panesa kapitalistas, ypač kada atskiri fabrikantai yra susijungę į taip vadinamus trustus. Visokius išdirbinius, ypač valgomus daiktus ir drabužius, daugiausiai sunaudoja patįs darbininkai, taigi jie ir yra priversti mokėti brangiau už visus tuos išdirbinius.

Pasibaigia streikas—tuoj pakįla fabrikatų kainos. Po audimo dirbtuvių darbininkų streiko pabrangsta materijos, po rubsiuvių — gatavi drabužiai, po duonkepių — duona, po skerdyklų — mėsa ir įvairųs produktai, po cukernių — cukrus, po geležinkelių darbininko streiko — važmos kaina ir tt. Tie visi dalykai yra reikalingiausi kiekvienam darbininkui, nes be jų negalima apsieiti, ir patįs darbininkai yra priversti sumokėti tuos visus kainų paaugštinimus.

Jei fabrikantas pakelią kainas ant tų daiktų, kuriuos tik turtuoliai sunaudoja, tai tiek to, bet dabar pabrangsta svarbiausieji darbininkų pragyvenimo daiktai.

Tankiai galima girdėti kalbant net darbininkų vadus, kad jei daiktai iš streiko priežasties pabrangsta ir darbininkų išlaidos pasididina, o kartu jų gyvenimas pablogėja, tai tegul streikuoja, nes juk, anot priežodžio, kylys kylį varo, o priegtam darbdaviai delei konkurencijos negali, buk, perdaug kelti kainų. Vienok kalbėti lengva, bet čia reikia atkreipti domą ant streikierių vargo ir ant to, kokius nuostolius suteikia streikai darbininkams.

Kaip galima but išeiti iš tokio negeistino padėjimo? Mano nuomone darbininkų organizacijoms reikėtų pirmon vieton statyti kontrolę, t. y. išlošus streiką aštriai prižiurėti, kad nebutų uždėtos kainos ant išdirbinių, arba kad uždėtų kiek galint mažiau ir delei pašalinių priežasčių. Tada butų aiškus darbininkų išlaimėjimas, o fabrikantų-kapitalistų pralaimėjimas. Dabar gi streikų išlaimėjimas tankiausiai — tai gryna fikcija bei darbininkų akių apdumimas.

Žinoma, fabrikantas gali užlaikyti savo fabriką iktol, kol ji atneša jam tinkamą naudą, bet kada ji atneš paprasčiausius nuošimčius ant įdėto kapitalo arba neduos jokios naudos, tai jam geriau bus uždaryti dirbtuvę, o kapitalą sunaudoti kitokiu budu. Taigi, žiurint iš to atžvilgio, streikai irgi tur turėti savo rubežius.

Imant streiko klausimą iš kitos pusės, darbininkų organizacijoms bei jų vadams reikia kuodidžiausiai stengties, kad streikas tęstųsi kuotrumpiausią laiką, kad nenuvarginti perdaug darbininkų. Delei to galima streikuoti tik tada, kada pilnai atsako tam laikas kada darbininkai yra tinkamai suorganizuoti ir kada streikas gali atnešti fabrikantui didžiausius nuostolius. Galop, visi darbininkai turi turėti tikrą ir aiškų supratimą apie savo padėjimą ir ko jie reikalauja — streikui tur pritarti didžioji darbininkų pusė. Dabar gi tankiai galima patėmyti, kad viena darbininkų dalis pradeda streiką, o kiti visai mažai apie tai žino arba streikui yra visai priešingi, priegtam, streikuojantieji nežino, ko jie reikalauja ir kaip jie privalo elgties; delei to viso kįla nesusipratimai bei nesutikimai, atsiranda streiklaužiai ir abelnai streiko priešai. Apie tai teko patirti iš paskutinių dienų įvairios rųšies streikų Baltimorėj, Philadelphijoj, New Yorke, Brooklyne, Patersone, Buffaloje, Detroite, Clevelande, Chicagoje ir kitur. Tada, žinoma, streikas negali eiti tinkamu keliu — tada jis tik kankina darbininkus ir galop priveda prie pralaimėjimo arba prie mažiausio išlaimėjimo. Nuolat galima patirti tai iš laikraščių, tai iš pačių darbininkų burnos, kad jų organizacijų vadai ant streikų žiuri per pirštus — jie žino tik žodžius „streikas", „streikas", „per streiką viską įgysit", ir streiką jie apšaukia be jokio gilesnio apsvarstymo viso dalykų stovio, be išrokavimo visų aplinkybių. O darbininkai ir jų šeimynos paskui viską turi nukentėti.

Ant streikų, kaip patiems darbininkams, taip ir jų organizatoriams bei vadams, reiktų žiurėti labai-labai rimtai ir tik paskutiniausiame karte apšaukti streiką. Čia butinai streikų organizatoriams reikia atkreipti savo domą ant to, kad netikusiai vedami streikai atneša darbininkams didžią blėdį ir pastumia juos į dar didesnį vargą. Tik pamąstykime: turįs šeimyną darbininkas, dirbdamas metą-kitą, sutaupo keletą centų (reik atminti, kad laike tų metų-kitų pasitaiko periodai, kada dirba jis tik pusę laiko), ir štai užstoja streikas — jis ne tik kad praleidžia sutaupytus centus, bet pridaro skolų ir iškenčia daug vargo, kaip jis patsai, taip ir jo šeimyna. Ilgai streikuodami darbininkai paneša milžiniškus nuostolius ir nusikankina kuniškai ir dvasiškai. O jei dar streikas lieka pralaimėtas, tai darbininkai jaučiasi nelaimingais sutvėrimais. Čia man ateina galvon pasibaigęs pralaimėjimu šilko darbininkų streikas Patersone, N. J. Streikavo jie apie 21 savaitę — kankinosi-vargo, kentė badą ir visokius kitus nedateklius, šaukė-maldavo pagalbos, ir štai streiką pralaimėjo. Tenai, kaip žinome, streikavo apie 25,000 darbininkų, jie laike streiko nustojo apie $5,500,000 algos. Tas ne tik sudemoralizavo streikavusius, bet ir kitus darbininkus bei pašalinius žmones. O vis, kaip išrodo, netikęs streiko vedimas, netikusiai išrinktas streikui laikas — tai vis kaltės darbininkų bei streiko vadų, tai vis I. W. W. organizatorių netaktiškumsa ir neapsirokavimas.

Taip, streikai gali baisiai privarginti darbininkus. Priegtam; streikuojama labai tankiai. Pasibaigia vienas streikas, pradeda dirbti nukankintas darbininkas, ir štai praeina pusmetis-metas ir vėl naujas streikas. O išdirbiniai, padėkavojant neapribotai fabrikantų sauvalei, vis eina brangyn. Taip vargsta, skursta ir kankinasi šio krašto darbininkai abelnai, taip vargsta ir musų broliai-lietuviai, kurie važiavo į šitą laisvės kraštą jieškotų sau laimės, o sutiko tik nuolatinį vargą ir skurdą (jei žinoma neskaityti už „laimę", jei jie gali tankiai išsigerti, „paužti", šiek-tiek miestiškai bei „sportiškai" apsirengti ir pavalgyti falsifikuotų šio krašto valgių).

Bet pažvelgkim truputį taipgi ant to, kaip streikieriai elgiasi laike streikų.

Prasideda streikas — prasideda trukšmai saliunuose, ant gatvių, o išdalies ir darbininkų gyvenimuose. Girtuokliavimas žymiai padidėja. Šaukia, rėkia, duksta saliunuose; strepiniuoja, piktažodžiauja, stumdosi ant gatvių. Jei kas stengiasi pertarti ir išrodinėja per laikraštį ar prakalboje netikusį streikierių pasielgimą, tai jie pradeda rėkti, kad juos *neteisingai* kaltina ir žemina visuomenės akyse; girdi, tas gali užkenkti aukų rinkimui (maldavimas aukų laike streikų stačiai įėjo madon)...

Aš patsai girdėjau, kaip vienas Chicagos saliuninininkas linksmai nusišypsojęs pasakė: „Darbininkų streikas — tai musų (saliuninininkų) šienapjutė, tai geri laikai, tai tikrai amerikoniškas uždarbis"... Kaip juokingai ir kartu kaip skaudžiai skamba šita frazė — ji juk pasakyta žmogaus prityrusio...

Skaudu girdėti panašius žodžius, paliečiančius streikierius bei darbininkus, gaila matyti juos geriančius, nes žinai, kad tuom jie ardo savo padėjimą, savo sveikatą, savo protą, o iš to džiaugiasi kapitalistai, kurie gerai žino, kad jei darbininkai bus silpni kunu ir dvasia, tai jie, kapitalistai, ilgai dar viešpataus, darydami kas jiems patinka.

Ne, draugai-darbininkai, jus privalote kitaip rengties prie streikų ir kitaip elgties laike tų streikų. Streikai turi but išimtinai pašvęsti prakalboms, rimtiems susirinkimams bei mitingams, organizavimuisi ir lavinimui jusų proto. Jųs negalite blogai elgdamiesi norėti, kad apie jus gerai rašytų ir gausiai aukas jums duotų. Jųs privalote elgties paveikslingai, dorai, blaiviai, o tada visuomenė jums pilnai pritars, jumis parems, ir fabrikantai bei darbdaviai greit galutinai liks pergalėti. Pradedant streiką, jųs privalote taipgi atsisakyti (sustreikuoti) nuo visų svaiginančių gėrimų, o tada viską padarysite. Tada busite tvirti kunu ir dvasia, tada galėsite kaip reikiant susiorganizuoti, tada įstengsite išdirbti tinkamesnius budus fabrikantų sauvalės aprubežiavimui, tada nereikės jums taip tankiai ir taip ilgai streikuoti, nes kapitalistai matys, kad jųs jau esate nepergalima jiega, kad prieš jus nieks negali atsilaikyti, ir jie stengsis arba visai nedaleisti darbininkus streikuoti, arba kuogreičiausiai užbaigti pradėtą streiką.

Taip, draugai-darbininkai, nors apie tai labai daug yra kalbėta ir rašyta, bet ir aš čia pavelijau saupratarti keletą žodžių, išreikšti keletą minčių. Juk streikų klausimas — tai pirmos rųšies darbininkų gyvenimo klausimas, tai opiausias musų dienų klausimas, o apie tokį klausimą neprošalį kuodaugiausiai kalbėti ir rašyti, nes kiekviena kalba, kiekvienas aprašymas sukelia

pas darbininkų burelį naujas mintis, naujus sumanymus ir tuom pačiu atneša naudą ne tik jiems, bet ir visai darbininkų klasei. Taigi ir mano žodžiai, nors juose ir nėra nieko naujo, gal sukels pas lietuvių darbininkų burelį, „V. L.'' skaitytojų, naujas mintis gal privers juos daugiau apie tą styti, pasitarti, pasiginčyti ir tinkamiau jį nušviesti. Tada mano žodžiai negaištų dykai, tada jie pasiektų pageidaujamą tikslą...

Mano vientintėlis troškimas — kad darbininkai darytų viską giliai apsvarstę, kad jie žinotų, ką jie daro, neatsidėdami aklai ant savo vadų, kad jie greičiau pergalėtų savo priešus ir kad galėtų galingu balsu tarti: „Dabar užstojo musų gadynė! dabar bus laikai vienybės, doros, blaivybės, mokslo, taikos ir laimingesnio gyvenimo!''...

Tik norėkite, o viską jųs padarysite!...

Šačių Žemaitis.

Peržvalga.

// **Laikraštininkų susivažiavimas.** „Tėvynės'' N 33 išspausdintas Liet. Spaudos Draugijos sekretoriaus V. K. Račkausko straipsnis, kuriame jisai primena apie IV laikraštininkų susivažiavimą. Šitas laikraštininkų susivažiavimas, kaip visi, rodos, žino, bus Shenandoah mieste. Praėjusiais metais šitam susivažiavimui laikas buvo paskirtas rugpjučio pabaigoje. Dabargi p. Račkauskas savo straipsnyje rašo, kad draugijos valdyboje įvykęs nutarimas perkeliąs susivažiavimą į rugsėjo mėnesį. „Lietuvos'' N 33 Chicagos Maršruto Komitetas savo surengtamę svečių (d-ro Basanavičiaus ir p. Yčo) kelionės plane taipgi kalba apie busiantį laikraštininkų susivažiavimą. Taip, tasai komitetas skelbia: „Spalio 10, 11 ir 12 d. atsibus Shenandoah, Pa. lietuvių laikraštininkų IV-as susivažiavimas, kuriame dalyvaus ir gerbiami svečiai iš Lietuvos''.

Taip tai Chicagos Maršruto Komitetas paskelbė laikraštininkų susivažiavimą nei pačių laikraštininkų, Sp. D-jos sąnarių, nepasiklausęs, net nei formalinio įgaliojimo negavęs. Geresniam apibudinimui to gan keisto Chicagos Maršruto Komiteto pasielgimo paimame citatą iš „Kataliko'' (N 34), kuris šiaip kalba:

„... Kas įgaliojo „Chicagos Maršruto Komitetą'' skirti laikraštininkų susivažiavimui laiką — nežinoma ir todel yra daugiau net kaip stebėtina. Juk Lietuvių Spaudos Draugija turi savo vyresnybę ir tik ji viena tegali suvažiavimams skirti laiką.''

Labai aišku, kad Chicagos Maršruto Komitetas skubinai rengdamas kelionės planą galėjo pamiršti, kad Lietuvių Spaudos Draugija turi savo valdybą ir kad butinai turėjo kreiptis į tą valdybą ir gauti nuo jos bent formalinį įgaliojimą skelbti IV laikraštininkų susivažiavimą. Gal pamiršo, o gal ir nepamiršo — sunku pasakyti; bet vis delto mes **geidžiame, idant Chicagos Maršruto Komitetas viešai pasiaiškintų: kokiais motivais vaduodamasis jisai paskelbė IV-jo lietuvių laikraštininkų susivažiavimo laiką?** Gal tasai pasiaiškinimas išdalies pateisįs tokį betaktį to komiteto pasielgimą.

*

// **Lietuvių Mokslo Dr-jos Pasiuntiniai IV-me laikraštininkų susivažiavime.** Tame pačiame „Tėv.'' num. p. Račkauskas rašo, jog šių metų laikraštininkų susivažiavime dalyvaus d-ras J. Basanavičius ir p. Yčas. Su jų pagalba bus stengiamos „įkurti Amerikoje Mokslo Draugijos skyrius, arba tam tikras komitetas, kuris pridabos ir tvarkys visus musų viešuosius reikalus. Prie dabartinės musų viešojo gyvenimo tvarkos mes toli nenukeliausime. Trepsėsime ant vietos, kaip trepsėję ir nieko pamatinio, nieko pozitivio nenuveiksime, nes neturime centro, kur jungtųsi musų spėkos.''

Tai neužginčytina tiesa, kad Amerikos lietuviams reikalingas toksai skyrius. Toksai Mokslo Draugijos skyrius, su įtekmingu savo pirmininku priekyj, tikrai surastų budus sujungimui musų išsiblaškiusių spėkų. Žinoma, be įtekmingo žmogaus, kaipo to skyriaus pirmininko, ne kaž-kokia nauda Amerikos lietuviams butų. Įkurti Amerikoje Mokslo Draugijos skyrių nesunku bus, su laiku prisidėtų jin, be abejo, gerokas burelis lietuvių, tečiau ne tame svarba. Sunkiau kur-kas bus surasti tinkamą, įtekmingą, jungiantį kruvon įvairių pažvalgų žmones to skyriaus vedėją. Gi be tokio vedėjo toksai Mokslo Draugijos skyrius neturės pamato, ant kurio tvirtai galėtų pasiremti ir pasekmingai gyvuoti.

P-nas Račkauskas savo straipsniu ragina ne tik laikraštininkus prisidėti prie Liet. Mokslo D-jos skyriaus įkurimo, bet abelnai visus lietuvius, kuriems rupi lietuvių reikalai, kuriems rupi musų tautos kilimas. „Nereikėtų laukti — sako p. Račk. — specialių pakvietimų, nes čia yra visu reikalas, o ne tų, kuriuos kas kvies, ar ne kvies.'' Taip, visi lietuvių visuomenės veikėjai, kurie norėtų tan laikraštininkų susivažiaviman dalyvauti, gali dalyvauti ir pagelbėti aptarti Liet. Mokslo Draugijos skyriaus įkurimo klausimą.

*

// **Kaslink dienraščio Lietuvoje.** Jau N 33 „V. L.'' buvo paduotas paimtas iš „L. Ž.'' dienraščiui leisti komisijos, kurion įeina A. Bulota, J. Vileišis ir K. Žilinskis, pranešimas apie sumanymą Lietuvos pirmeivių leisti dienrašti, ty. „Lietuvos Žinias'' paversti į dienraštį (dabar eina 3 kartus į savaitę), ir kartu buvo kviečiama prisidėti pajais (pajus 100 r.) prie tam tikros bendrovės delei sudarymo 10,000 r. atsargos kapitalo.

„Draugas'' (N34) į tų Lietuvos pirmeivių sumanymą žiuri labai pesimistiškai — „sunku,— sako, — „L. Ž.'' tikėties visuomenės užuojautos... Ir su 10.000 sudėjimu bus vargo.''

Toliau „D.'' štai kas pasakyta:

„Tuo tarpu ateina žinia iš Kauno, jog šv. Kazimiero Draugija nutarė leisti dienrašti. Jinai įgalioja komisiją tarties apie tai su „Vilties'' leidėjais, o jei šie nepristos, tai pati pasirupis dienraščiu. Kadangi Draugija turi šįmet tikrųjų narių 412, amžinų narių 579 ir metinių 9748, o „Viltis'' turi daugiau, kaip 600 pajininkų, tai galima tikėties, jog naujas dienraštis Lietuvoje pradės rodyties netrukus.''

*

// **Dar apie lietuvių vėliavą.** „V. L.'' N 34 buvo pranešta iš „Dr.'' apie lietuvių vėliavą, bet paskesniame „Dr.'' num. paduotas pataisymas pirmesnio pranešimo. Taigi, taip turi buti:

„Lietuvių vėliava yra raudona; viduryje jos — vytis: arklys širmas, balnas tymas, šarnai — plieno, šalmas — aukso, plunksna ant šalmo — balta.''

*

// **Tapkime amžinais Tautos Namų kontributoriais.** Po tokiu antgalviu tilpo „Kataliko'' N 34 p. Kl. Jurgelionio pranešimas— sumanymas kaslink prisidėjimo prie pastatymo bei palaikymo Tautos Namų Vilniuje. Šitame pranešime-sumanyme pirmiausiai trumpai paaiškinta, kokią rolę loš tie namai lietuvių tautos kulturiškame gyvenime, o paskui kviečiama visi lietuviai-tėvynainiai **pasidaryti amžinais Tautos Namų kontributoriais.** Kadangi tas sumanymas yra visai naujas ir kadangi jam įsikunijus galima susilaukti labai naudingų pasekmių musų tautos kulturiškame kilime, tai mes pasiryžome paduoti žemiau „V. L.'' skaitytojams beveik ištisai tą visą sumanymą.

„Įkurdami savo Tautos Namus, tikrai sukursime musų mokslo žydinį. Reikia manyti ir laukti, kad musų Tautos Namai žais tokią jau rolę ir turės tokią jau reikšmę musų tautos gyvenime, kaip senovės Aleksandrijoj jos Ptolomėjų įkurtasis Muzėjus. Tai nebus vien tik namai, tai nebus vien tik kningynas be senovės liekanų sąkrova, — tai bus tokia svarbia vieta, kuri sutrauks į save musų mokslo vyrus, kuri duos jiems geriausių pragumų ir sukels juose norą tyrinėti, kuri taps musų mokslo vyriausiaja kolegija, musų tautos didžiausiuoju žiburiu. Nuo tos taip lauktinos dienos, kada atsidarys iškilusių Tautos Namų durįs, nuo tos pačios dienos musų Namai nebebus vien namai: jie taps gyvu kunu, gyva įstaiga, augščiausių tikslų siekiančia. Ir spinduliai iš ten paspįs visame lietuvių pasaulyje — ir Lietuvoje ir Amerikoje. Šitame tai yra didžiausia mums amerikiečiams Tautos Namų svarba... **mums svarbiausia, kad Tautos Namai taps gyva mokslo sostine, iš kurios, kadir Amerikoj bebudami, semsime ir turėsime mokslo peno.**

„Ši butent aplinkybė, ši Tautos Namų svarba mums amerikiečiams, turi versti mus padėti ne tik pasistatyti, bet ir palaikyti Tautos Namus.

„Beviešiant Amerikoje musų garbingam vyriausiam tautos atgimdytojui, d-rui J. Basanavičiui, be abejonės, suskasime ir jau suskatome dėti gausių aukų Tautos Namams pastatyti... Bet to, kas šiuo trumpu laiku bus surinkta, greičiaiusia dar nepakaks namų pastatymui. Reiks daugiau, kad Namai galima but užbaigti. O reiks ir tasyk, kada jie jau užbaigti bus. Todel gi visiems, kas tikrai supranta nurodytąjį čia Tautos Namų mums amerikiečiams svarbumą, **reikia tapti amžinais Tautos Namų kontributoriais, tai yra, viešai garbės žodžiu pasižadėti, kad po tiek ir tiek kasmet duosime Tautos Namams, kol tik gyvi busime.**

„Kiekvieno žmogaus metinė kontribucija tegul išneša penkis dolerius. Turtingesnieji galėtų ir didesnę kontribuciją užsikrauti. Ir lai Tautos Namai reikalauja iš savo amžinųjų kontributorių jų metinės duoklės taip, kaip skolintojas reikalauja skolos iš skolininko! — Neabejoju, kad Amerikoje atsiras daugybė žmonių, kurie taps amžinais Tautos Namų kontributoriais. Kiekviename mieste nemaža gal jų bus; tad kiekvieno miesto kontributoriai svarbesniuose Tautos Namų reikaluose galėtų ir savo sueigas atlikti. — Lai gi tai įsikunija! **Tapkime amžinais Tautos Namų kontributoriais!**

Šitai sumanęs, šiuo čia ir pasižadu buti amžinu Tautos Namų kontributorium ir mokėti Tautos Namams kasmet po penkis dolerius iki mano gyvos galvos.

Kl. Jurgelionis.''

Mes pilnai prijaučiame p. Kl. Jurgelionio sumanymui ir pasižadame visad jį paremti, tik gaila, kad jis nepaaiškino, kodel geistina suorganizuoti amžinus Tautos Namų kontributorius, o ne amžinus Lietuvių Mokslo D-jos sąnarius. Juk tie Tautos Namai — tai L. M. D. namai; juk statytoju ir palaikytoju tų namų ir viso to, kas juose, bus L. M. Dr. Jei tos Draugijos medžiaginis stovis bus tvirtas, tai ir namai bus užlaikomi tinkamai ir visas turtas juose dauginamas. Žodžiu, kol gyvuos L. M. D., tol gyvuos ir tie Tautos Namai. O L. M. D. medžiaginė spėka priklauso nuo jos sąnarių skaitliaus bei metinės mokesties įnešimo. Taigi reikia stengties pritraukti prie L. M. D. kuodaugiausiai **amžinų sąnarių.** Priegtam, kiekvienam Amerikoj gyvenančiam lietuviui bus labai malonu pasidaryti tokios svarbios ir naudingos lietuvių tautai organizacijos, kokia yra Lietuvių Mokslo D-ja, sąnariu ir gauti tos Draugijos organą „Lietuvių Tauta''. Juk tokiu pat budu kiekvienas įstojantis L. M. D. galėtų duoti garbės žodį tapti **amžinu** tos Draugijos sąnariu ir mokėti po penkis dolarius metinės mokesties.

Taigi, iš šito atžvilgio ir geistina but susilaukti nuo p. Kl. Jurg. platesnių paaiškinimų.

*

// **„Kataliko'' 15-kos metų gyvavymo sukaktuvės.** „K.'' N 33 pranešama, kad šįmet sukanka 15 metų, kaip pasirodė „Kataliko'' pirmas numeris. Sąrišyje su šiuom atsitikimu „K.'' redakcija bei administracija nusprendė šias „Kataliko'' sukaktuves pažymėti išleidžiant lapkričio pradžioje š. m. padvigubintą „K.'' numerį, kuriame turės tilpti visa „K.'' historija, taippat žymesniųjų atsitikimų tarp Amerikos lietuvių paminėjimai. Jame bus aprašyta apie lietuvių kolonijas Amerikoje — jų praeitis ir dabartis: parapijos, organizacijos, pašalpos draugijos, vertelgos ir jų skaičius...

Politikos savaite

SUVIENYTOS VALSTIJOS

Meksikos problema, tai opus dienos klausimas, kuris ne taip jau lengvai išrišamas. Sulig „Times'o'' išsireiškimu, visi Suvienytų Valstijų ukėsai turi širdingai sutikti su senatoriaus Nelsono nuomone, butent — jog S. Valst. prezidentas visais budais stengiasi palaikyti romą bei taiką tarp šio krašto ir Meksikos. Kad sulig to klausimo yra nuomonių skirtas, skirtas delei prezidento veikimo budų, to niekas neginčina, bet tatai, bent tuo tarpu, nesvarbu. Tasai dalykas randasi prezidento Wilsono rankose. Ir jo užduočia yra — pasielgti pagal geriausį savo išmanymą. Meksikos prezidentas Huerta, kurio valdžios Suv. Valst. ligi šiol dar formaliai nepripažino, nepriėmė šio krašto pasiuntinio taikiu budu, bet kaip tik visai priešingai. Gen. Huerta atmesdamas p. Lindo sumanymus, tuo jau paskelbia, kad prez. Wilsono neremia nei kongresas nei Amerikos visuomenė. Tokiems jo argumentams, matoma, stinga kaip teisingų oficialių informacijų, taip jau ir išmintingumo. Jis negali remties nei dabartine kongreso nuomone, jeigu tokia nuomone, kuri kitaip žiuri į Meksikos situaciją, ir butų tarp kongreso sąnarių nei įvairiaminte Amerikos visuomenė, bet vyriausio tautos magistrato nuomone. Tokia savo metoda gen. Huerta iš Suvienytų Valstijų nieka nelaimės. Tiesa, daugelis amerikėnų kritikuoja, teisingai ar kladingai, Washingtono veikimo sistemą lytinčią Meksiką, bet Suv. Valst. sostinėje nėra nei Huerta'o partijos nei Carranza'o bei Zapata'o partijų. Meksikos padėjimas dabar yra lygiai toks pat, koks buvo pirmais valdymo metais Juarezo laiku bei sekančiais metais po išginimo iš Meksikos Ispanijos valdonų. Madero pasiryžo suteikti žmonėms savyvaldos pamokas, bet jo pasiryžimas išgriovė valdžią, kuri per trisdešimts metų palaikė romą, jei tai roma buvo galima pavadinti, prikėlė revoliucijos dvasią kuri dabar viešpatauja. Dabartinė Meksikos situacija Amerikai labai skaudų smugį užduoda. Per daugelį metų buvo dedami Amerikos pinigai pakėlimui Meksikos pramonijos ir tai duodavo šio krašto kapitalistams ne maža pelno. Todel labai naturališka, kad Amerika geidžia romos ir taikos, bet romą ir taiką Meksikoje gali įkurti ne kas kitas, kaip tiktai patįs meksikiečiai.

Senatorius Penrose'o įnešta rezoliucija sumano „draugišku budu'' pasiųsti į Meksiką kareivius ir paskirti iš Suv. Valst. iždo 25.000.000 dolarių apsaugojimui amerikėnų gyvenančių Meksikoje. Tai turi reikšti — karą arba nieko. Į tą jo rezoliuciją labai išmintingai atsakė senatorius Nelson'as. Jisai Penrose'o rezoliuciją pavadino juokinga ir niekeno nereikalauta. Kalbėdamas apie tą rezoliuciją štai ką jisai pasakė:

„Mes agituojame užu įsikišimą, gi įsikišimas reiškia karą. Mes turime stengties visais budais vengti karo ir turime duoti Meksikai tokią pat progą, kokios mes reikalavome bei kokia mums tapo suteikta civilinio karo metu.''

Opozicijos jausmas prieš gen. Huerta'o administraciją Meksikoje tebėra kartus ir plačiai paplitęs, bet labai maža tuo bus atsiekta. Vis daugiau ir daugiau atsiranda balsų, kurie byloja, jog Huertai pasiseks įkurti Meksikoje tvarką. Kaip laikraščiai, taipogi ir tuli valdžios sąnariai pradeda jau kalbėti bei nurodyti, jog visiems galįs buti aiškus šitas faktas: jeigu porą mėnesių atgal butų buvus pripažinta Huerta'os administracija, tai Meksikos problema nudien nebutų taip opi. Dabar visų žvilgiai atkrepti į prez. Wilsoną, kurie daboja jo veikimą ir tikisi, kad jis suras budą, kaip tą opų klasimą išrišti.

Galų gale prez. Wilsonas ir užsienio reikalų ministeris arba valstybės sekretorius Bryanas svarsto klausimą, kuris paliečia nuostolių atlyginimą. Amerikos valdžia žada reikalauti nuo Meksikos valdžios, kad pastaroji atlygintų nuostolius, kurie padaryti Meksikos revoliucijos laiku, kaip atskiriems Suv. Valst. pavaldiniams, taip ir įvairioms pirklybos įstaigoms arba korporacijoms. Beto, Meksikos valdžia turi nuodugniai išaiškinti priežastis, delei kurių žuvo Meksikoje revoliucijos laiku Suv. Valst. pavaldiniai. Jei visa tai Meksikos valdžia tinkamai išpildys ir atliks, tai yra viltis, kad Meksikos klausimas bus ramiu budu galutinai išrištas ir Suvienytos Valstijos pripažįs dabartinę Meksikos valdžią.

BULGARIJA IR TURKIJA.

Įvykus sątaikai tarpe Bulgarijos ir Rumunijos, Serbijos Graikijos ir Juodkalnijos, viso pasaulio akįs tapo nukreiptos ant Turkijos ir Bulgarijos. Kaip jau žinome, Turkija, prasidėjus karui tarpe Balkanų valstijėlių, pasistengė pasinaudoti gera proga — kur du pešasi, trečias naudojasi. Taip ir Turkija: kiek atsikvėpusi nuo karo su Balkanų valstijomis, kuriame ji nustojo beveik viso žemės ploto Europoje, ji greitu laiku sutvarkė kariuomenę ir patraukė į vakarus, idant atsiimti nors dalį prarastos žemės; ypač jai svarbu buvo atgauti Adrianopolį. Tą visą atlikti pasiėmė jaunaturkių vadas, Enver-bej. Mat, jaunaturkių valdžia iš priežasties kariškų pralaimėjimų buvo visai nustojusi visuomenės užsitikėjimo ir paguodos — jai gręsė didelis, o gal ir mirtinas pavojus. Enver-bej pasiryžo nors kiek atgauti pralaimėjimus ir vėl pakelti jaunaturkius žmonių akyse.

Budamas gabiu karvedžiu, jis sužadina nupuolusią kareivių dvasią ir veda juos vėl prieš bulgarus. Kur tik eina, viską užima beveik be jokio pasipriešinimo, nes bulgarai užimti kova su buvusiais savo pagelbininkais. Golop Enver-bejus atsiima ir Adrianopolį. Pradžiunga visa turkų tauta — iškilmingai apvaikščioja naują išlaimėjimą, daro entuziastiškas demonstracijas bei įvairios ruošies ceremonijas, kaip pačiame Adrianopolyje, taip ir Konstantinopolyje ir kituose Turkijos miestuose. Jaunaturkių pozicija vėl sutvirtėja. Enver-bej sutraukė pas Adrianopolį virš 250,000 kareivių. Tuli politikos žinovai kalba, kad turkai yra pasiryžę užpulti ant Bulgarijos ir tinkamai jai atkeršyti. Vienok tam sunku tikėti, nes didžiosios Europos galybės prie to turkų neprileis. Bet ir pati Turkijos valdžia apie tai nekalba.

Rugpjučio 19 d. Turkijos ministerių taryba nutarė pranešti Europos valstijoms, kad Turkija yra pasiryžusi apleisti visą teritoriją į vakarus nuo upės Maricos ir geidžia tik pasilikti sau Adrianopolį.

Žiurint iš kitos pusės, Bulgarijos valdžia rugpjučio 19 d. gavo nuo didžiųjų Europos valstijų pranešimą, kad jos įvairiais budais, nesustodamos net prieš paskutiniuosius prievartos įrankius, pasistengs, idant liktų pilnai išpildytas Londono traktatas, kuris užbaigė pirmą Balkanų karą. Europos galybės neprileis Turkijos nuskriausti Bulgariją.

Tuom pačiu laiku Europos galybės pasiuntė Turkijai **paskutinį** kartą notą, kurioje uždraudžiama siųsti kareivius į Trakiją ir pareikalauta, kad armija tuoj apleistų tas vietas, kurias užėmė pasibaigus karui.

Manoma, kad Turkija stengiasi užimti didesnį žemės plotą ir daugiau miestų vien tik delei to, kad priversti Bulgariją vieton to viso užleisti jai Adrianopolį. Iš nekurių Graikijos pasielgimų matyt, kad ji remia Turkijos užmanymus, nors, žinoma, nedaro to atvirai, nenorėdama laužyti

paskutinio taikos nutarimo Buchareste. Jei tas teisybė, tai Graikija liks pažeminta pasaulio akyse. Taip, Graikija sulig paskutinio taikos traktato turėjo apleisti nekurius miestus, užimtus laike paskutinio karo, bet su ta išlyga, kad rugpjučio 22 d. juos vėl užimtų graikai. Kadangi iki tam laikui negalės ten pributi bulgarų armija, tai visi tie miestukai ir jų apielinkės papuls į turkų rankas, kurie tik ir laukia progos. Bulgarijos valdžia pageidavo, idant graikai truputį pasitęstų su tų miestų apleidimų.

Nors formališkai karas ant Balkanų pussalio užbaigtas, tečiau demonstrativiškas turkų veikimas gali ten sukelti daug trukšmo ir priversti Europos valstijas su ginklais rankose nuraminti osmanų valstijos fanatiškus karžygius.

Iš Visur.

Japonų spauda prieš Suv. Valstijas. Tokio, Japonija. Tuli japonų laikraščiai atnaujino agitaciją prieš Suvienytas Valstijas kaslink Kalifornijos klausimo. Aprimusi visuomenės opinija taipgi liko labai sujudinta. Dienraštis „Hochi Schimbun'' pataria, idant „delei pavyzdžio'' prašalinti iš Korėjos Amerikos misijonierius, kaipo „neištikiamas ypatas''.

Austrijos armijos reorganizacija. Budapest, Vengrija. „Bud. Hirlap'', pasiremdamas ant autoritatiškų žinių, paduoda platesnius paaiškinimus apie naują Austrijos armijos reorganizaciją. Kariuomenės korpusų skaitlius liks padaugintas nuo 16 iki 22. Armija bus padalinta į 5 inspektoratus — Vienoje, Insbruke, Lvove, Budapeste ir Sarajevoje. Išlaidos tai armijos reorganizacijai sieks 40 milijonų kronų, 8 mil. kr. į metus.

Iš Chinijos revoliucijos lauko. Londonas, rugp. 18 d. „Times'' depešoje iš Šanghai'jaus praneša, kad mušiuose Chinijos valdžios kareivių su revoliucijonieriais ties Kantonu krito apie 5,000 žmonių, jų tarpe apie 3,500 ne kareivių. Padaryti taipgi milžiniški nuostoliai.

Cholera Vengrijoj. Budapest, rugpjučio 18 d. Valdžia prisakė kiek galint daugiau apsisaugoti nuo gręsiančio choleros pavojaus, galinčio nuo Serbijos parubežiaus išsiplatinti ir ant viso krašto.

Bulgarijos karalius pas Austrijos imperatorių. Viena, rugpjučio 18 d. Čia paplito žinia, kad rugpjučio 21 d. pas Austro-Vengrijos imperatorių Franciškų Juozapą atsilankys Bulgarijos karalius Ferdinandas.

Rusija šnairuoja ant Turkijos. Konstantinopolis, rugpjučio 18 d. Kariškose sferose sukėlė daug kalbų umas išplaukimas dviejų Rusijos kariškų garlaivių, buvusių iki šiam laikui Beykdore, ant Bosforo. Sprendžiama, kad laivai išplaukė į Sevastopolį. Manoma, kad tai bus pirmas žingsnis Europos galybių privertimui Turkijos apleisti Adrianopolį.

Susimylėjo. Viena, rugpjučio 18 d. Imperatorius Franciškas Juozapas paliepė paliuosuoti iš kalėjimo Rusijos pulkininką Jacevičių, kuris gegužio m. š. m. buvo nuteistas 4½ metų kalėjiman už šnipinėjimą.

Austrijos imperatorius. Kaip pranešama iš Vienos, rugp. 18 d. apvaikščiojo 83 met. sukaktuves savo gimimo dienos. Jis jaučiasi labai gerai ir dabar praleidžia laiką Ischl'iuje (Išl).

Pasikėsinimas ant Kroacijos komisoriaus gyvasties. Zagreb, Kroacija, rugpjučio 18 d. Tulas St. Drejejo, dar jaunas žmogus, pasikėsino ant gyvasties naujai Kroacijon paskirto komisoriaus, barono Kierlečo. Komisorius liko tik lengvai sužeistas; piktadarys tuoj liko suareštuotas; pasirodo, kad jis pribuvo iš Suv. Valstijų.

Turkai nemano atsižadėti nuo Adrianopolio. Londonas, rugpjučio 19 d. Atsinešimai tarpe Bulgarijos ir Turkijos labai įtempti. Didysis viziris, kunig. Said Halim pranešė, kad turkų kareiviai ištiesų užėmę Demotiką, gulinčią apie 25 mylias nuo Adrianopolio, o taipgi ir kitas gan svarbias strategišgas pozicijas palei dešiniojo Maricos kranto. Iš visur ateina žinios, kad turkai visai nemano apleisti Adrianopolį, pas kurį dabar yra apie 250,000 kareivių, kurių vadu skaitosi Enver bejus. Manoma, kad ta armija greit bus padidinta iki 400,000 kareivių. Kareivių stovis duoda manyti, kad turkai rengiasi užpulti ant Bulgarijos, nors tą ir užginčija Turkijos valdžia.

Tarptautiškos vestuvės. Londonas. Apvainikavimu užvertos Buchareste taikos ir patvirtinimu busiančio ant Balkanų ramumo turi buti savo ryšies tarptautiškos vestuvės: Rumunijos kunigaikštytės Elzbietos su Graikijos sosto įpėdiniu, kunig. Jurgiu, Rumunijos kunig. Karolio su antra Rusijos caro dukterimi Tatjadro su vyresniaja caro dukterina, o Serbijos kunig. Aleksanmi Olga.

Austrija paleidžia rezervistus. Viena. Kariška valdžia išleido paliepimą paliuosuoti rezervistus, kurie buvo sukoncentruoti Bosnijoj, Hercogovinoj ir Dalmacijoj. Pranešama, kad rugpjučio mėn. liko paleista virš 30,000 rezervistų.

Chinijos revoliucijonieriams nesiseka. Šanghai, rugpjučio 16 d. Valdžios kareiviai po vadovyste gen. Čang Huan užėmė svarbiausią strategišką poziciją ties Nankino miesto; manoma, kad sukilėliai pačiame mieste nedarys didelio pasipriešinimo.

Gen. Feng Kino Čeng turi sukoncentravęs virš 5,000 valdiškų kareivių arti į pietus nuo Pukow, šiauriniame Yangtse Kiang'o pakrantyje.

Chinijos pasiuntinių konferencija. Geneva, Šveicarija. Viename iš vietinių hotelių Chinijos pasiuntiniai, susivažiavę iš Francijos, Vokietijos, Austrijos, Holandijos, Italijos ir Rusijos, darė šiose dienose ilgą konferenciją. Reikia manyti, kad tenai buvo apsvarstomi Chinijos dalykai.

Užmušė misijonierių. Konstantinopolis, rugpjučio 16 d. Vietinė misijų valdyba gavo žinią, kad M. Azijoj, kaimelyje Sonchier, liko nušautas misijonierius kun. Kaz. H. Holbrook, paeinąs iš Massachusetts'o valstijos.

Viduramžių barbariškumas. Honkong. Visai negalima aprašyti tų baisenybių, kurios turėjo vietą apie Kantoną ir pačiame meste, einant baisiam mušiui tarp valdžios kareivių ir revoliucijonierių. Nustoję žmoniškumo kareiviai žudė ir kankino savo priešus. Ant miesto gatvių atsikartojo scenos, primenančios viduramžių užsipuolimus mongolų ant Europos.

Chinija gavo paskolą. Pekinas. Belgijos kapitalistai paskolino Chinijos valdžiai penktu nuoš. 50,000,000 dolarių.

A. Bebelio turtas. Berlinas. Nesenai miręs Vokietijos socialistų vadas Aug. Bebelis paliko turtą, siekiantį, sulig nekurių laikraščių padavimų, apie $150,000; didžiausią to turto dalį velionis testamente paskyrė s.-d. partijos reikalams. Taipgi s.-d. partijai pavedė visus savo raštus.

Dailės brangenybių licitacija. Paryžius. Kaip praneša tuli laikraščiai, greitu laiku liks parduoti per licitaciją neapkainuojami dailės turtai, patalpinti Luvro muzėjuje. Įvairųs dailės rinkiniai buvo superkami kelių amžių bėgyje. Tenai randasi daugelis originalų ir brangių kopijų nuo garsiausių piešėjų paveikslų. Sprendžiama, kad didžiąją dalį tų dailės dalykų išpirks Amerikos milijonieriai.

Taifunas Chinijoj. Macao, rugpjučio 18 d. Pakraštyje rytinės Chinijos jurių siautė labai smarkus taifunas, nuo kurio žuvo apie 150 žvejų, buvusių tuom laiku ant jurių; pagadinta taipgi daug mažesnių laivų, o ant sauszėmio sunaikinta daug namų.

Suokalbis ant Anglijos konsulio gyvasties Egypte. Londonas, rugpjučio 18 d. Anglijos valdžia gavo pranešimą, kad tautiška partija Egypte suplanavo suokalbį ant generališko Anglijos konsulio Egypte, kur jis užima tą vietą nuo 1911 m.; jis nesenai čion sugrįžo iš Anglijos. Suokalbį sudarė tautinė Egypto partija, kuri kovoja už to krašto neprigulmybę. Mat, Egyptas formališkai priklauso Turkijai, bet faktiškai yra užgrobtas Anglijos valdžios, kuri turi ten savo rankose visą administraciją, vaizbą ir prekystę.

Suokalbininkų eilėse stovi daug garsių Egypto veikėjų. Anglijos valdžia pasiryžo vesti aštrius tardymus.

Nusižudė gr. Tarnovska. Paryžius, rugpjučio 18 d. Vietiniuose laikraščiuose tapo pagarsinta žinia, kad arti Kijevo pirmos klasės vagone nusižudė grap. M. Tarnovska. 1910 m. ji Venecijoj (Italija) liko nuteista 8 m. kalėjimo už užmušimą su Peterburgo adv. Naumovu grafo Komarovskio, po kurio mirčiai grapienė turėjo gauti $100,000, kaipo asekuraciją.

Traukinio tarnai atrado ją pasikorusią; kunas jau buvo užšalęs.

Boikotuoja Jack'ą Johnson'ą. Londonas, rugpjučio 20 d. Pagarsinus, kad rugpjučio 25 d. viename Londono vodevilių teatrų vakaro programo išpildyme dalyvaus garsus pugilistas (kumštininkas) Jack Johnson, iš visų pusių pasipylė protestai; ypač tam priešingi dvasiškiai. Londono Music Hall artistai pranešė, kad jei J. Johnson pasirodys ant scenos, tai jie visi atsisako dalyvauti savo rolių atlikime.

Vengrijos premjeras sužeistas duelyje. Budapest, rpgpjučio 20 d. Atsibuvo duelis kardais tarp Vengrijos ministerių premjero, grafo St. Tisos ir Austrijos armijos leitenanto, markizo J. Pallavicini. Abu liko lengvai sužeistu į galvą.

Kalnų tyrinėtojas d-ras Piacenza, kaip pranešama iš Milano (Italija) nuo rugpjučio 20 d., pasiekė viršunę Numzkum kalno Himalajuose; šitas kalnas turi 22,000 pėdų augščio.

Hagos romos konferencija. Haga, rugpjučio 20 d. Liko atidarytas dvidešimtas iš eilės universališkos taikos kongresas, kuriame dalyvavo apie 1,000 delegatų iš įvairių pasaulio valstijų.

Kongresas yra Hollandijos princo Henriko prieglobstoje. Jis pasibaigė rugpjučio 22 d. Kongrese buvo plačiai apsvarstoma tarptautiški įstatai ir kaip jie turi buti sunaudoti universališkos taikos klausime. Daug kalbėta taipgi apie šių metų atstikimus, surištus su karu bei taika. Visi kongrese dalyvavusieji išreiškė nuomonę, kad anksčiau-vėliau ateis laikas, kuomet visus svarbiuosius pasaulinės politikos klausimus galima bus išrišti taikos bei teismo budu, be kraujo pralie jimo.

Aug. Bebelio laidotuvės. Zurich, Šveicarijoje, rugpjučio 17 d. Atsibuvo iškilmingos Vokietijos soc.-demokratų vado, Augusto Bebelio, laidotuvės, kuriose dalyvavo virš 20,000 žmonių.

Kunas laike trijų dienų buvo padėtas miesto salėje, kur kiekvienas galėjo įeiti ir ant amžių atsveikinti su tuom darbininkų vadu. Galop kunas liko nugabentas pas jo dukterį Simon, o iš ten gedulinga procesija palydėjo jį į miesto krematoriją, — jis buvo iš reiškęs pageidavimą, kad jo kunas but sudegintas.

Laidotuvėse dalyvavo įvairių kraštų socialistų vadai bei partijų reprezentantai. Arti 300 darbininkų sąjungų buvo pasiuntę į laidotuves savo atstovus. Suv. Valst. soc. partiją (Soc. Party) reprezentavo Morris Hillquit iš New Yorko. Priešakyje Vokietijos delegatų stovėjo W. Liebknecht. Prieš miesto rotužę pasakė atsisveikinimo prakalbą Greylich, Šveicarijos sąjunginės tarybos sąnarys, o paskui daug kalbų buvo pasakyta prieš krematoriją.

Indas su pelenais liko paskiau patalpintas grabe ties jo žmonos, kuri mirė keletą metų atgal, ir arti žento d-ro Simono.

Paskui laidotuvių procesija persimainė į milžinišką demonstraciją, o vakare atsibuvo skaitlingi darbininkų mitingai. Manifestacijos atsibuvo taipgi ir kituose Vokietijos miestuose.

Iš Amerikos.

Glynn veikiančiuoju gubersatoriu. Kaip pastarosios žinios praneša vice-gub. Glynn, kol pasibaigs gub. Sulzero tardymai, bus veikiančiuoju New Yorko valstijos gubernatoriu.

Nuskendo 32 žmonės. Juneau, Alaska. Rugpjučio 18 dieną praneša, kad užpereitą nedėldienį Cambier įlankoje paskendo garlaivis „State of California''. Su juo paskendo, kiek teko sužinoti, 32 žmonės.

Pastarieji karščiai. Pereitą savaitę Philadelphijos mieste nuo karščio pasimirė 12 žmonių.

Bryanas nemano atsisakyti. Washington, D. C. Užsienio reikalų ministeris, kuris, kaip jau buvo rašyta, važinėja po įvairius Suv. Valst. miestus ir sako prakalbas. Užklausus jo, ar ilgai jis sakys prakalbas, jis paaiškino, kad nuo prakalbų sakymo nemanąs atsisakyti. Beto, jis nurodė, kad ir jis turįs teisę, kaip ir kiti valdžios sąnariai, pasiskirti dyklaikį ir tuo dyklaikiu važinėti po Ameriką ir sakyt prakalbas.

Sulzeris gubernatorių konferencijon. Madison, Wis. Rugpjučio 18 dieną praneša, kad į gubernatorių konferenciją, kuri bus Colorado Springs mieste rugpjučio 26 d. pakviestas ir W. Sulzeris, kaipo New Yorko valstijos gubernatorius. Vice-gub. Glynn pakvietimo negavęs.

Užpuolė ant traukinio. Rugp. 19 dieną iš Portland, Ore. praneša, kad pereitą naktį banditai sustabdė bėgantį į Minneapolis ir St. Paul Soo-Spokane traukinį ir apiplėšė. Du žmonės nušauti.

Thaw pabėgo. Matteawan, N. Y. Pereitą savaitę, rugpjučio 17 d. rytą iš valstijos ligonbučio pabėgo Harry Kendall Thaw, kuris birželio 25 d. 1906 m. ant Madison Square Roof Garden nušovė Stanfordą White'ą. Po dviejų metų Thaw liko galutinai pripažintas, kaipo pavojingas lunatikas bei pamišėlis ir delei to tai nugabentas į Matteavan pamišėlių įstaigą. Per keletą metų Thaw vis stengėsi šiokiuo tai tokiuo budu iš tos įstaigos išeiti. Taip, lapkričio 22 d. 1912 metais Thaw pasiulė tulam J. N. Anhutui 25.-000 dol., kad tasai prieitų prie Matteawan superintendento Russello ir papirktų jį. Bet nieko iš to pasiulymo nebuvo.

Pagaliaus jam pasisekė tulus asmenis papirkti ir iš tos įstaigos pabėgti. Sako, kad tasai paliuosavimo planas senai jau buvo rengiamas, bet tik niekas, išskyrus pačius rengėjus, niekur nieko apie tai nežinojo. Thaw niekeno netrukdomas išėjo per atvirus tos įstaigos vartus, įsėdo į automobilių, kuris jau jo laukė ir nuvažiavo. Tuč tuojau, kaip tik tapo sužinota apie jo pabėgimą, plačiai pranešta policijai, idant jo ieškotų.

Pastarosios žinios apie Thaw ateina iš Kanados. Jisai dabar randasi Sherbrooke, mieste Quebeke. Ir jisai tikįs, kad nebereikės jam grįžti į Matteawano kriminalinių pamišėlių namus. Jo padėjimas toje įstaigoje buvęs stačiok nepakiančiamas, nes jį visai protiškai sveiką, laikė kruvoje su pamišėliais bei lunatikais. Thaw nieka kito nenorįs, kaip tik ramumo; norįs grįžti į Pennsylvanijos valstiją, pas savo motiną bei seserį ir tenai gyventi. Ar pasiseks jam tai atsiekti, ar ne, sunku dabar dar žinoti, tečiau aišku, kad Kanados imigracijos valdžia, kaipo pavojingą asmenį, pasiryžusi deportuoti bei atiduoti į S. Valst. valdžios rankas.

Gerų kelių dienos. Jefferson City, Mo. Missouri valstijoje pastaruoju laiku sumanyta — „ištraukti tą valstiją iš purvyno''. Prie geresnių kelių įrengimo dėsis ne tik farmeriai, bet ir miestų gyventojai — namų savininkai ir pirkliai. Kelių pataisymui skiria dvi dieni. Per tiedvi dieni prie kelių patasymo dirbsią 350,000 žmonių. Net ir du gubernatoriu— vietinis gub. Major ir Kansas valstijos gub. Hodges — pasiėmę lopetas eisią padėtų kelių taisytų.

Žuvo šimtas žmonių. Iš Meksiko miesto rugpjučio 19 dieną praneša apie baisų atsitikimą. Anksti rytą dinamitu prikrautas vagonas iš Santa Fe parako dirbtuvės pasileidęs šinomis žemyn nuo kalno, iššokęs iš šinų ir įlėkęs į stulpą. Ta ekspliozija, kaip menama, užmušusi arti šimto žmonių ir apie tiek pat sužeidusi.

Apie 500 pėdų, nuo tos baisios atsitikimo vietos, aplink visi namai sunaikinti. Aplinknių kaimų ir miestelio San Fedro namus tik truputį papurtė, šiek tiek sugadino pačius namus ir jų vidurinius papuošalus.

Tą pačią dieną po pietų iš-po namų griuvėsių ištraukta penkesdešimts lavonų. Raudonojo Kryžiaus burelis pribuvęs į tą atsitikimo vietą ir stengęsis suteikti pirmutinę pagalbą sužeistiesiems.

Sufragisčių veikimas. Hartford, Conn. Rugpjučio 18 dieną į Hartfordą atvykusios p-lės Elizabeth Freeman iš New York, Elsie Mackenzie ir Vera Wentwirth iš Londo, kurios keliaujančios kampanijos tikslu į Bostoną. Jos važinėjusios šio miesto gatvėmis vežimu, ant kurio balto fono buvo išrašyti raudonomis raidėmis įvairųs sufragisčių paraginimai bei nurodymai, ko moterįs turi reikalauti.

Tik ką po pietų sušaukus joms savo susirinkimą arti vienos dirbtuvės atėjęs policistas ir suareštavęs jas užu peržengimą miesto teisių, kurios draudžia važinėti miesto gatvėmis su tokiais vežimais, kurie panaudojami apskelbimų tiksláms. Policijantas prisakęs joms važiuoti paskui jį į policijos stotį. Bet jos ne taip kvailos, kad pildytų kokio-ten paprasto policijanto įsakymus. Kaip tik jisai užsisuko ir pradėjo eiti linkon stoties, jos pasuko arklius į kitą pusę ir nuvažiavo.

Kiek vėliau viena žymi vietinė gyventoja bei sufragisčių vadovė nuėjo su advokatu pas policijos šefą. Šefas patarė apdangstyti paparčius, kuriais vežimas buvo apdabintas ir viskas busią gerai. Jo patarimas priimtas.

Sulzeris prieš Fammany Hall. Albany, rugp. 20 d. Gub. Sulzeris viename pasikalbėjime pranešęs savo draugams, kad jis, nežiurint to, ar teismas ras jį kaltu arba išteisįs, vis viena dalyvausiąs New Yorko miesto rinkimų kampanijoje ir atvirai stosiąs prieš Murphy ir Tammany kandidatus.

Policijos pasielgimas. Minot, N. Dak., rugpjučio 20 d. Jau antrą kartą vietinė policija susiremia su I. W. W. sąnariais. Pereitą naktį industrialiečiai norėjo ant gatvės surengti viešą susirinkimą, bet policija nenorėjo leisti. Tatai ir kilo muštynės del žodžio laisvės. Keletą jų policija pusėtinai buožėmis apdaužiusi ir, pagaliaus daugelį tos draugijos sąnarių išginusi iš to miesto.

Du iš keturesdešimties badautojų-streikierių, kurie sėdi kalėjime, susirgę, o vienas jų pradėjęs valgyti.

Ekspliozija. Rugpjučio 20 d. iš Jacksono praneša, kad Beach Springs miestelyje vienam tartoke trukus katilui užmušti keturi žmonės ir kiti du sužeisti.

Iš Lietuvos.

Nuolatinė pašalpa liaudies švietimo reikalams Vilniaus mokslo apskrityje. Liaudies švietimo ministerija leido paskirti liaudies švietimo reikalams Vilniaus mokslo apskrityje 160,848 rub. 67 kap. kasmetinės pašalpos.

Tiems pat reikalams 1912 metais jau paskirta 204,804 rubliai. Augščiau išvardytoji pašalpa pridedama prie pastarosios.

Ukmergė. Vilniaus mokslo apskričio globėjas pranešė Ukmergės miesto dumai, kad vieton esančios Ukmergėje privatinės gimnazijos su teisėmis leista atidengti pilnateisė vyrų gimnazija.

Pinigai gimnazijos išlaidoms susidės iš miesto lėšų ir mokesčio už mokslą. Miesto valdyba turi duoti tai gimnazijai butą. Priimami gimnazijon pirmiausia mokiniai Ukmergės miesto ir pavieto kilimo, o paskui visi kiti. Žydų bus priimama tik tam tikras valdžios paskirtas nuošimtis. Gimnazija atidengia nuo pradžios mokslo metų.

Rokiškis. Gal retai kurioj Lietuvos vietoj, taip stoka darbininkų, kaip pas mus. Vyrai, merginos, kas tvirtesnis, jaunesnis, kad neišvažiavo už jurių-marelių Amerikon, tai nutraukė Kuršan, kad ne ten, tai nors į Rusijos miesta jieškotų vargelio-rupestėlio. Ukininkai, kurie negali apseit be samdininkų, nežiurėdami kainos, žiuri, kad tik nelikti be reikalingo darbininko. O kiek lieka be darbininkų! Yra tokių vietų, kur keturių dešimčių ukyje, negalėdami gaut pasisamdyti, vargsta viena mažai tepagalinti sena moteriškė, kada ukyje samdydavo bent 2 merginas, o dabar samdytų, kad gautų. Ir taip vienur neturi piemenio, kitur merginos ar berno, trečioj vietoj (senoviškai vesdami ukį, negalėtų užsimokėti del tokio brangumo samdininkų) todel visai nesamdo. Nenuostabu, kad kaip musiškiams kitikraš tai atrodo Amerika, kur reikia butinai kraustyties, taip yra tokie kraštai, kuriems musų kraštas atrodo Amerika, kur verta persikelti; tik tas skirtumas, kad musų kraustos nekviečiami, tuotarpu musų kraštan važiuoja ir kviečiami. Štai šių metų pavasarį Rokiškio apylinkės dvarininkai atsikviečia iš Cholmijos lenkų, paprastų darbininkų, kurių čion atvažiavo, kaip jie patįs sako, apie 250 žmonių. Rokiškio grafo Przezdzieckio palivarkuose dirba 100 žmonių (40 vyrų, 60 moterų). Pas dvarininką Komarovskį dirba 30 žmonių. Kur kiti dirba — neteko patirti. Vyras gauna algos 11 rubl., moterįs 9 rubl. į mėnesį prie valgio ir buto. **Rokiškietis.**

Prekybos-pramonės ministerija leido p. P. Maciejevyčienei, kuri laiko moterų gimnaziją, atidengti 7-klasę prekybos moterų gimnaziją Vilniuje.

Paroda. Birželio 29 ir 30 d. Ukmergėje buvo metinė arklių ir kitų gyvulių paroda, kuri surengta Ukmergės Ukio draugijos sumanymu. Tokia paroda buva kasmet. Buvo joje ir ukio mašinų bei įrankių skyrius. Tame skyriuje dalyvavo „Vilija'' ir ukio draugijos sindikato Ukmergės skyrius.

Potvinis. Ačiu nesiliaujančiui lietui daugelis Kauno gub. upių patvino ir užsėmė pievas. Lietingas oras šieno valymui, kursai pradeda net gesti. Šienas žymiai pabrangs.

Kalvarija, Suv. gub. Nesenai atsibeldė į Kalvariją boba „daktarė'' ir pagyvenus trumpą laiką pragarsėjo savo „stebuklingais'' išgydymais.

Pas „daktarę'' eina ne vien paprastieji tamsuoliai, bet ir turtingesnieji, labiau prasilavinusieji ukininkai. Gydo ji vosokiomis žolėmis, žiedais ir kerėjimais. Už gydymą ima ne vien piniga.s, bet ir visokiais ukio produktais.

Reikia patiems sergėtis ir kitus atkalbinėt nuo tokios „daktarės''. **Lopelis.**

Liudvinavas, Suv. gub. Apšvietimas Liudvinavo valsčiuje žymiai auga, ką galima matyti iš platinimosi laikraščių. Taip šiemet pareina į valsčių ir miestelį nekurių laikraščių du kart daugiau, kaip pernai. Daugiausia padidėjo „L. U.'' skaičius, kurs siekia 51 egz. (pernai tik 24 egz.), „Lietuvos Žinių'' 7 egz. (pernai 2 egz.). Iš kitų laikraščių pareina: „Rygos Naujienų'' 4 egz., „Vilties'' 3 egz., „Šaltinio'' 31 egz., „Vienybės'' 2 egz., „Draugijos'', „Lietuvaitės'', „Pavasario'' ir „Garnio'' pareina po 1 egz.

Kalnėnas.

Šiauliai, Kauno gub. Pastaraisiais laikais Šiaulių apylinkėje ir pačiame mieste priviso daugybė vagių ir žmogžudžių, kurie tai vienur, tai kitur ne tik apvagia, apiplėšia, bet ir gyvybę atima nekaitiems žmonėms. Taip nesenai nugalabijo turtingą čigoną, vėliau įsilaužė nakties laiku į kambarį turtingo žmogaus, pačiame miesto viduryje ir ten sunkiai sužeidė namų savininką. Iš tos priežasties buvo atvykęs Šiauliuosna Kauno gubernatorius ir vice-gubernatorius, kad išaiškinus taip nemalonių apsireiškimų priežastį. Dabar vietinė policija ir atsiųsti jai pagalbon 100 su viršum stražninkų bei mokyti šunįs darbuojasi, kad susekus žmogžudžių organizaciją. Vieną piktadarį jau suėmė. Kas bus toliau — pamatysime. **Mikų Dėdė.**

(„Liet. Žinios.'')

Pandėlys, Ežerėnų pav. Sribiškių sodžiuje vienas žmogelis, pavardė Nečiokas (tikroji Grynenis), norėjo pasidaryti sau galą šiokiu budu. Pjovęs sykį į kaklą ir paskiaus visas kruvinas, bet dar turėdamas jiegų, puolęs į šulinį. Laimė, tą pastebėjęs netoliese tuo laiku buvusieji žmonės, kurie, dar pasišaukę daugiau, puolė gelbėti. Ištraukę iš šulinio savižudį, pamatė, kad, bekrintant, buvusi galva gerokai sudaužyta į akmeninį rentinį ir geriamoji gerklė perpjauta. Jis greitai buvo nugabentas prie gydytojo, kurs pasakęs, kad gyvybei nėsą pavojaus.

Žudymosi priežastis buvusi dalinimosi vienkiemiais.

Jurbarkas. Liepos 7 d. čia buvo lietuvių gegužinės. Taisė jas P. Čižas ir davė savo garlaivį. Važiavome Nemunu augštyn. Apsistojom netoli Elenaravos, ties Paslauskio rumais. Važiuojant garlaiviui, visą laiką skambino balalaikinių orkestras, IV skyriaus vietinės miesto mokyklos mokinio A. Šukaičio vedamas. Nuostabu, kad neskambino lietuviškų dainų, nors gegužinės buvo lietuvių. Taip-pat labai gražiai padainavo vietinio vargonininko P. Pociaus vedamas choras daug gražių lietuvių dainelių. Svečių buvo visų tautų. Vakarą, 10 valandoje grįžome visi linksmi namo. Jurbarkiečiai tokių gegužinių dar nebuvo turėję. Buvo, tiesa, šią vasarą rusų gegužinės, bet vis ne tokios linksmos. Geistina butų, kad jurbarkiečiai nepatingėtų ir iškeltų daugiau tokių gegužinių per vasarą.

P. Čižui esame dėkingi už šių gegužinių iškėlimą. **Ten buvęs.**

Įdomios iškasenos. Štabs-kapitonas Janiševas kasinėjo nesenai Pakalniškių sodžiuje, Panemunio apylinkėje (Suvalkų gub.). Bekasinėdamas užėjo senobės kapą, kuriame rado kiaušą, trilinkai supintą kasą, peilių, pinigų ir daug papuošalų. Daugybė pinigų ir parašai ant jų rodo, jog tai XVII amž. turtingos moters kapas (karal. Jono-Kazimiero laikų).

Janiševo iškasenos galės duoti nemaža medžiagos Lietuvos historikams.

Šaukėnai. Liepos 11 d. 5 val. po pietų apie Šukiškius, Spaudžius, Šakėnus, Titvidiškius ir Sendvarį lijo smarkus lietus su ledais; ledai buvo laukinio obuolio didumo. Vasarojų išnaikino, rugius ir kviečius perpus iškulė ir išdaužė. Šaukėnuose kai-kurių trobų išmušė langus.

(„Viltis.'')

Svečiai iš Amerikos. Šiomis dienomis Vilniuje apsilankė du lietuviu Amerikos augštesniųjų mokyklų moksleiviu. Studentai viešėjosi Suvalkijoje, pasirižo dar aplankyti Kauno g.

Senovės liekanų tyrinėjimai Kauno gub. Šių metų liepos m. pradžioje, daktaras V. Nagevičius jieškojo senovės likanų Šiaulių apskrityje, netoli Viekšnių, Pavenčių sodžiuje.

Buvo tyrinėjamas apskritas pilekalnis-kapinynas į 30 žingsnių pločio (diametro) ir i siekso augščio. Kalne rado deginčį ant kits kito sugulusių sluogsnių, pasidariusių iš to, kaip buvo laidojami žmonės kartkartėmis, po kits kito. Laidojant kunai buvę deginami. Visa beveik pilekalnio žemė kiaurai sumaišyta su anglimis ir pelenais. Vietomis žemėje bėsą nuo ugnies paraudonavusio molio gislelių. Pasitaiko po velėnomis vietų, kur dideli akmenįs sukrauti rinkiu augščiau laidojimo vietos. Pelenuose retkarčiais randamos nesudarkytos, nesudegintos kaukolės ir sukrautos kaukolių kruvelės. Šalip kaulų randami geležiniai peiliai, jėčių galunės, žalvariniai rinkiai, šiek tiek antrankių, žiedų, sagučių ir tt.

Iš nepaprastos pelenų ir anglių daugybės matyti, kad kunai čia pat iškarto buvo ir ugniai ir žemei atiduodami. Šis kapinynas gali buti aštunto ar devinto amžiaus.

Iškasenos paskui bus nugabentos į Liet. Mokslo D-jos muzėjų Vilniuje.

Žmogžudystės. Šiaulių apylinkėj nesenai atsitiko net penkios žmogžudystės. Netoli Šeduvos rasta išpjauta žydų šeimyna, Šiauliuos užmušė Serafimavičių ir sužeidė jo seserį, apiplėšė ir smarkiai sumušė žydą gatve beeinantį ir dar buvo užpuolimai ant žydų namų ir kapinių sargo Kairiukščio. Policijos šunes susekė 6 darbininkus sentikius, kuriuos policija ir suėmė. **X.**

Kauno gubernatorius išleido žemiečių viršininkams įsakymą, kad jie, kiek galėdami, prikalbinėtų žmones palaikyti cerkvės mokyklas, kad dėlintų mokestį cerkvės mokykloms. („L. Uk.'').

Nauja draugija. Vilniuje susitvėrė ir užtvirtinta nauja Šiaurės-Vakarų krašto pramonės ir prekybos draugija, kurios tikslu bus išaiškinti ir surinkti visokių žinių liečiančių pramoniją bei prekybą, o taip-pat ir žemdirbystę Vilniaus, Kauno, Gardino, Minsko, Vitebsko ir Mogilevo gubernijose. Draugija stengsis pakelti ir plėsti pramoniją ir prekybą šitose gubernijose. Draugijos įsteigėjai grovas A. Tiškevičius, dvarininkai: inž. B. Jalovecki, L. Ivanauskas, K. Skirmuntas, A. Moravskis ir J. Petraitis.

Vilniauus greitosios daktarų pagelbos draugija. D-ras Zagorskis išleido knygą, pašvęsta 10 metų greitosios pagelbos draugijos sukaktuvėms. Draugiją įsteigė grovas Vl. Tiškevičius 1902 m. Per dešimts metų savo gyvavimo draugija pagelbėjo 40.669 žm.; pagelbos jieškojo stotyje 19.667, mieste 21.002 žmonių.

Panevėžys. Liepos 6 dieną š. m. apskričio teisme buvo nagrinėjama brolių Balčių byla. Kaltino už trinkšmo darymą Naujoje bažnyčioje per Velykas, laike lietuvių su lenkais riaušių. Vienas jų išteisintas, o du nuteisti 4 paroms liuoso arešto. **Pieštukas.**

Kinematografui nutraukimai. Iš Amerikos atvažiavęs kinematografistas A. T. Račiunas, šiomis dienomis važinėja traukdamas paveiks. įžymesnių Suvalk. vietų. Apvažiavus dzukijos kapsus užvažiuos Marijampolėn rugpjučio 3 d., apsilankęs rengiamam studentų vakare ir rugpjučio 4 d. traukęs judančius paveikslus Marijampolėje. P. Račiunas prašė: 1) studentų ir panelių moksleivių atvykti į minėtąjį vakarą, kaip galint iš visos Didžiosios Lietuvos ir pasilikti Marijapolėje sekančiai dienai; 2) panelių moksleivių pasipuošti tautiškais rubais. 3) Vietinių (Marijampolės stud.) parinkti gražią, lygią vietelę už miesto, kur bus traukiami tautiški šokiai, žaislai etc. ir parengti važius.

Garleva ir jos apylinkė. Ištolo žiurint Garleva išrodo, kaip ir dauguma musų krašto miestelių. Tik visai arti privažiavus juos pastebėsi; tarytum staigu iš už medžių, kurių ir nedaug yra, išlenda bažnyčios bokštas ir taip-pat staigiai jisai pasislepia. Tik kuomet privažiuosi prie bažnyčios, tai vėl pamatai tuos bokštus. Gatvė, kurią amžinai taiso ir niekaip negal pataisyti, flegmatišku budu eina viena kitą bobutė, ar dulkėse knibžda višta. Tik žydai, stovėdami savo krautuvių duryse, tiek, kiek galima, lydi nuo kojų iki galvos apžvelgdami praeivį ir pravažiuojantį.

Taip ir Garlevoje, tik gal tas skirtumas, kad akysna tuojaus puola lietuvių kalba rašytos iškabos ir vis savų žmonių: „Vyturys'' — vartotojų draugija, „Blaivybės'' draugijos arbatinė, toliau dar vėl arbatinė, „Žiburio'' pradedamoji mergaičių mokykla. Miestukas mažas, išviso tik viena gatvė, tai žydų neperdaug gyvena, todel jų krautuvės lyg ir nežymios.

(„Liet. Žin.'')

Odesos—Vilniaus gelžkelis. Paaiškėjo, kad nuo 1914 m. pradėsią statyti naują gelžkelio liniją iš Vilniaus į Odesą. Statymo darbas busiąs pavestas prižiurėti Valstybės Tarybos nariui Audakovui.

Teisingas įsakymas. Kadangi daugelyje Vilniaus duonos kepyklų, kaip girdėt, dirbą žmonės, serga įvairiomis užkrečiamomis ligomis, tai Vilniaus policmeisteris įsakė policijai per 3 dienas ištirti visų duonos kepyklų sveikatą ir jam pranešti. Sergantieji darbininkai busią tuojaus pašalinti iš kepyklų, o jų šeimininkai patraukti tieson.

Pašalpa Paverkšnės ukio mokyklai. Caras patvirtino sumanymą paskirti iš Kauno gubernijos žemės rinkliavų pinigų Paverkšnių ukio mokyklai laikyti pašalpos.

Naujieji Švenčionįs, Viln. gub. **Pirmosios lietuvių gegužinės.** Ten kur upė Žeimena neša sriauniai savo vandenis Vilijon, į rytus nuo jos stovi gana puikus Meleniškės kalnelis, žalioms pušelėmis dailiai aprėdytas. Į žiemius matyti banguojąs ežeras Liunaitis, o į pietus sriuvena mažutėlė upelė Štundis. Einant iš Naujųjų Švenčionių, reikia net butinai pereiti per Vasaros-vakarų geležinkelį. Šitoje taip puikioje vietoje liepos 14 d. (šventadienyje) buvo pirmosios čia lietuvių gegužinės. Pati vieta ir jos padėjimas žavinte žavina ne tik kiekvieną lietuvį, bet ir svetimtautį, kuris ateina pasigėrėti gamtos grožybėmis ir taip puikiu reginiu saulei leidžiantis. Apie ketvirtą valandą pradėjo tai vienas tai kitas lankyti minėtąjį kalnelį, o pusiau penktos atėjo Naujųjų Švenčionių vargonininkas B. Paulenis vedinas savo, kad ir taip trumpu laiku, bet gerai išmokintu choru. Dar pridursiu, jog šitas choras tik dabar tėra sudarytas, t. y. pirmas Švenčionių choras. Padainuota buvo 13 tautos dainų ir pašokta 18 šokių žaidimų. Chorą vedė vargonininkas, o žaislus N. Matiukas ir Verkelis. Gegužines taisant daug padėjo vietinis klebonas.

Gegužinės pasibaigė pusiau dvyliktos. Dar išsiskirsčius, dainininkai, eidami namo, dainavo. Mergaitės buvo apsirėdžiusios tautiniais rubais. Vienam iš svetimtaučių taip patiko jų rubai, kad jis panorėjo chorą nufotografuoti ir, sutikus pastarajam, jis taip ir padarė. Daugelis sulenkėjusių lietuvių palinko į lietuvius vos chorą sudarius, o po gegužinių tai da daugiaus tokių atsiras.

Girdėti, jog manoma taisyti vakaras, taigi dįstu patarti N. Š. veikėjams, kad pasidarbuotų stropiaus, kad, surengus vakarą, nebutų gėdos prieš svetimtaučius. Ar gi nežavi žmogaus tokios dainos, kaip tai: „Eina garsas nuo rubežiaus'', „Sugrįžk'', „Ant kalno karklai'', „Per girią girelę'' ir kitos. Girdėjau kalbant svetimtaučius, jog dainos ir žaislai labai jiems patikę. Aš iš savo pusės pridursiu, jog dainavo puikių puikiausiai. Žmonių buvo labai daug. Suglaudus viską išeis, jog gegužinės pasisekė gerai ir kiekvienas ten buvęs išsinešė malonių jausmų ir įspudžių. **G. Žilis.**

Bus pigiau važiuoti. Kelių ministerijos įsakymu Peterburgo-Vienos ir Varšuvos-Vienos geležinkelių visuose greituosiuose ir kurjeriniuose traukiniuose nuo š. m. rugsėjo m. busią 3 kl. vagonas, kuriais važiuuojant už greitumą nereikėsią primokėti.

Iš Rusijos.

Girtuokliavimas Rusijoje. Peterburgas. Nesenai vietiniuose laikraščiuose pasirodė atskaita apie girtuokliavimą 1913 m. Gegužio mėn. š.m. „skarbavų'' gėrimų parduota 8,234,247 kibirai, o nuo sausio 1 d. iki birželio 1 d. parduuota 40,802,961 kib. Taigi, šiemet per gegužio mėn. išgerta daugiau, negu pernai per tą patį mėnesį, ant 296,578 kib., o per penkis mėn. daugiau, negu pernai per tą patį laiką, ant 4,058,-744 kib.

Kaip matome, girtuoklystė Rusijoje stebėtinai smarkiai progresuoja; bet labai išlengvo progresuoja visi kiti dalykai.

Bylą tęsėsi 170 metų. Kaunas. Ateinantį rudenį apskričio teismo sesija svarstys gan įdomią bylą, kuri jau „nagrinėjama'' 170 metų, apie milijoninį Podberezkių palikimą.

Užpuolė bitės. Netoli miestelio Baranovki, Volyniaus gub., ant šieno vežimo važiavo vyrukas pro miškelį; tik staigu užpuolė bičių spiečius, kuris tuoj ir nusileido ant arklių. Persigandęs vyrukas pabėgo. Stebėtinas bičių užpuolimo rezultatas — vienas arklys pastipo praėjus kelioms valandoms, o antras sekantį rytą.

Atsisako atstovauti. Peterbugas. Nesenai V. Dumos pirmsėdžiui M. V. Rodzianko liko pranešta, kad buvęs V. D. pirmsėdžio pagelbininkas A. A. Orlov-Davydov ir buvęs sekretorius atsisako nuo atstovavimo Dumoje. Jiedu buvo atstovais nuo Kalugos gub. Kiek pirmiau taipgi atsisakė nuo atstovavimo pareigų Smielov, Janovskij ir Novosilcev. Tokiu budu visi penki Kalugos gub. atstovai „atsistatydino''. Mat, buvo kilę ginčai delei jų buk netiesoto išrinkimo Dumon. Nauji rinkimai paskirti ant rugpjučio 10 d. Kalbama, kad bus išrinkti buvusieji atstovai.

Susidegino. Viename Tersko prov. kaimelyje 70 metų amžiaus senukas buvęs oficierius, pasiryžęs nusižudyti, apipylė save žibalu ir paskui uždegė; greit jį visą apėmė liepsna. Vienok subėgę žmonės ugnį užgesino, ir jis dar buvo gyvas. Ant klausimo, kodel jis kėsinosi nusižudyti, atsakė: „Noriu numirti ugnies liepsnose už savo nuodėmes.'' Praėjus 7 valandoms, jis mirė.

Senukas — sentikis. Laike savo tarnystos jis du kartu už užmušimą buvo iš oficiero pažemintas į kareivius ir nubaustas katorga. Japonų karėj už karžygiškumą jam vėl buvo sugrąžintas oficieriaus činas.

Marfuša gudriai uždarbiauja. Tarpe Kinešmos pav. (Kostromos gub.), kaip praneša „R. V.'', prasiplatino žinia apie „stebuklą'' Šilovos kaime — ir tenai, pas namus kaimietės Marfušos plaukia minios žmonių. Arti savo trobikės Marfuša pastatė koplitėlę, kurią viduje išdabino įvairiais šventais paveikslais, „lampadomis'', liktoriais ir tt. Šalyje koplitėlės iškastas gan gilus šulnys, ant kurio dugno kastai „šviečia''. Tą šviečiantį daiktą Marfuša ir išduoda už stebuklingu budu pasirodžiusį paveikslą. Ir štai dabar pas Marfušą eina iš artimų ir tolimų kaimų bei

miestelių didžios minios žmonių pasimelstų pas „stebuklingą'' šulnį bei koplitėlę už savo nuodėmes. Pasimeldę su „sutrinta'' širdimi prie tos stebuklingos versmės, maldininkai, pasisėmę iš šulnio gydančio vandenio, traukia namon su tikra viltimi ant laimingesnės ateities. Netoli šulnio prie stulpo su „negęstančia lempute'' (ją užgesina, kada nueina visi maldininkai), prikabinta gan didelė geležinė dėžutė rinkimui Marfušos naudai skatikų.

Svarbiausią rolę šitoje visoje historijoje, be abejo, lošia šita geležinė dėžutė.

Atsargiai su šieno kvėpejimu! Kaip praneša iš Lodziaus, Lisovkos kaime trįs valstiečiai nakvojo stoginėje, kur buvo sukrautas nesenai suvežtas kvepiantis šienas. Kaip visi nustebo, kada rytmetyje rado juos užtroškusius nuo peraštraus šieno kvapsnio. Vieną pasisekė atgaivinti, o du pasimirė.

Legendariškas vienuolynas. Tiflisas. Nesenai kalnų sąjungos ekspedicija ant pat Kazbeko viršunės, 13,000 pėdų augščio, kur viešpatauja amžinas sniegas, surasti legendariško vienuolyno „Beklemi'' griuvėsiai; apie tai buvo žinoma tik iš kalnų gyventojų padavimų.

Streikai platinasi. Maskva. Laikraščiai praneša, kad paskutiniu laiku stebėtinai smarkiai pradėjo augti streikierių skaitlius.

Žydai perka Palestiną. Kiek laiko atgal Peterburge buvo išsiplatinusi žinia, kad žydai veda su Turkijos vadžia tarybas kaslink pirkimo Palestinos. Mat, Turkijai dabar labai reikalingi pinigai, o žydeliai jau nuo seno laiko juk kalba apie Palestinos pirkimą, kur but galima sutverti autonomišką žydų valstiją. Vienok žydų kolonizavimo draugijos sekretorius S. E. Janovskis tuliems laikraščiams paaiškino, kad jis nič-nieko nežino apie panašias tarybas kaslink Palestinos.

Korespondencijos.

NEW BRITAIN, CONN.

Kotrina Dzemionienė, kurios vyrą užmušė vasario 26 d. P. and F. Corbins'o dirbtuvėj, apie ką savo laike buvo rašyta „V. L.'' apskundė komapniją ant $15,000. Teismas atsibus rugsėjo 3. Superior korte Hartforde. Skundas pamatuojamas tuom, kad velionis dirbo prie tekinimo (tekindavo geležį); kada augštai nutruko diržas, jam buvo pavesta viską sutaisyti, bet kadangi vieta buvo pavojinga, o velionis su tuom darbu nebuvo apsipažinęs tai jam dedant diržą pagavo jį ratas ir mirtinai užtrenkė.

Rugpjučio 10 d. p. J. Skritulską ištiko nelaimė, kada jis automobiliuje važiavo per miestą; automobiliu liko pervažiuotas žmogus kuriam sužeista koja; sužeistąjį dastatė į artimiausiąjį ligonbutį. Automobiliuje važiavo p. Skritulsko šeimyna ir žentas p. S. Lopatto iš Wilkes Barre, Pa.

Rugpjučio 12 d. anksti ryte pusėtinai apdegė p. A. Pilvialo valgomų daiktų krautuvė. Kalbama, kad nuostolio padaryta apie 600 dolarių.

Nuo tulo laiko vietiniai lenkai tveria neprigulmingą parapiją, kurią jau, gal sakyti, ir suorganizavo. Vienok tarpe jų irgi nėra vienybės bei sutarties, o tuom be abejo, pasinaudoja vietinis lenkų kunigas, kuriam tokiu budu suteikiama proga pašiept „niezaliežnikus''. **S—ras.**

DONORA, PA.

Darbai šiuom tarpu pas mus eina labai prastai, ir iš kitur atvažiavusiam darbas veik visai negalima gauti. Todel patariu savo tautiečiams darbų jieškoti čionai nevažiuoti, nes apart draugnės ir geležies dirbtuvių kitokių darbų nėra. Uždarbiai nevienoki — mažiausia mokestis $1.75, už 10 val. darbo dienos.

Lietuvių čion gyvena pusėtinas burelis; šeimynų priskaitoma apie 70 ir pavienių apie tiek pat. Draugijos gyvuoja sekančios: 1) Lietuvių Ukėsų Klubas — (turi narių maž-daug apie 100. Yra tai skaitlingiausia draugija iš Donoroje gyvuojančių.

Čia turiu tarti keletą žodelių apie L. U. Klubą. Prieš kelis metus klubas nusipirko lotus del statymo namo už 1.700 dalarių. Lotai randasi labai patogioje vietoje. Jau nuo senai kilo sumanymas, kad kaip-nors pasistatyti savus namus. Buvo jau ir plenai padirbti, tik nėsant atsakančios pinigų sumos namus statyti negalėjo. Mat, kontraktorius reikalavo 13.000 dolarių už pastatymą. O tuom tarpu klubas tiek pinigų negalėjo sudaryti. Praeitus metus kilo sumanymas, kad padaryti „šerus'' (pajus), ir kad kožnas sąnarys turi imti nors po vieną „šerą''. „Šerai'' buvo padaryti nuo 10 dol. iki 200. Už sudėtus pinigus klubas pasižadėjo mokėti 6 nuošimčius. Jau daugumas narių ir užsimokėjo savo „šerus'' ir jau šiemet buvo manyta pradėti statyti namą. Bet per paskutinį susirinkimą buvo aprokuota, kad vistiek da truksta pinigų, kad ir užsimokės „šerus''. Taigi namo statymas likosi atidėtas ant toliaus, iki nesusirinks atsakanti suma pinigų. 2) Šv. Vincento dr. turi narių apie 70 ir pinigiškai neblogai stovi, bet nieko naudingo nenuveikia, apart paprastų susirinkimų, kur susirinkę draugai parėkauja, pasibaria ir užmokėję mėnesinę išsiskirsto. Pas mus labai trukšmingai laikomi mitingai: ar tai bus klubo ar kitos kokios nors draugijos, tai ne tik salėje negali iškęsti nuo riksmo, bet ir pro šalį einant aišku apie ką eina viduryje ginčai. 3) SLA. 160 kuopa, kuri iki šių metų gyvavo gana silpnai, bet nuo šių metų prisirašė didesnis skaitlius narių. 4) T. M. D. 120 kuopa. 5) SLRKA. 88 kp. ir 6) šv. Juozapo pašalpinė draugystė.

Taigi aplamai imant, Donoros draugystės gana serga snaudulio liga. Gaila, kad nėr kam budinti iš miego, nes truksta vadovų. Tiesa, į laikraščius netingi parašyti ir išniekinti vietinius lietuvius, bet tas mažai ka gelbsti. Per keletą paskutinių „Draugo'' numerių koks tai Lietuvos Sunus ir labai daug prirašė, ypač kliuvo, anot jo žodžių, raudonkakliams. Tokios pono Liet. S. korespondencijos nieko gero neatneša — vien platina neapykantą tarpe vietinių Donoros parapijonų, nes dauguma parapijonų yra, galima sakyti, laisvai manančių.

Ex populo.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Rugpjučio 17 d. pas lietuvių bažnyčią buvo dalyta žmonėms L.M. ir D. D-jų, Vilniuje, pasiuntinių — Dr. J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo, atsišaukimai, apie kuriuos lietuvių visuomenė jau žino.

Kun. Matulaitis iš sakyklos ragino žmones prisidėdi aukomis pagal išgalę. Tą pačią dieną kaikurios lietuvių dr-jos turėjo susirinkimus. Susirinkimuosna atsilankė A. Gudaitis ir paaiškino susirinkusiems minėtų pasiuntinių atsilankymo tikslą ir reikalingumą remti aukomis tokią įstaigą, kaip L. M. ir D. D-jų namai Vilniuje. P. A. Gudaitis šv. Kazimiero D-jos susirinkime aiškino apie Lietuvos pasiuntinius, ir d-ja prižadėjo paaukaut nemažiau $10.oo. Šv. Albino d-ja taipgi turėjo toje pat dienoje susirinkimą, kur tuli nariai pasižadėjo viską daryti, kas tik bus galima rinkime aukų kaipo ir pasitikime Lietuvos svečių, kada jie atkeliaus.

Kaip girdėti, tai tuli žmonės ketina ne tiktai kad šį bei tą paaukaut Tautos Namams, bet už vis geidžia pamatyti asmeniškai gerbiamus svečius — ypač, Dr. J. Basanavičių. **Stasys.**

LAWRENCE, MASS.

Laikui bėgant gal ir musų miestlio lietuviai galės kuomnors pasigirti prieš kitų miestų lietuvius. Per praėjusius metus iš priežasties bedarbės dauguma lietuvių buvo išvažinėję iš šito miestelio, bet pastaruoju laiku, kada pilnai prasidėjo veikti dirbtuvės, vėl visi atgijo, nors, žinoma, darbininkų netruksta — po kelias dešimtis stovi ties dirbtuvės vartais.

Taigi, pasigerinus darbams audimo dirbtuvėse, galima tikėtis, kad ir vietiniai lietuviai pradės energiškiau veikti ant tautiškos dirvos. Darbo yra daug — reikia tik tvirtų, uolių darbininkų, kurie dirbtų su pasišventimu. Vertėtų visiems tvirtais ryšiais susijungti prie T. M. D. ir S LA. kuopų ir veikti kiek tik kas išgali. Prie šių dviejų organizacijų privalėtų prigulėti visiems lietuviams bei lietuvaitėms. Tiesa, čia nestokuoja ir kitų pašalpinių draugijų. Iš jų visų geriausiai veikia Lietuvos Sunų Dr.; geistina, kad prie jos prisirašytų visi jaunesnieji vyrukai. Ji ypač tuomi gera, kad yra laisva ir turi savo kningyną, kur yra įvairių laikraščių ir kningų.

Kiek laiko atgal, čia susitvėrė Birutės Klubas, kuris daugiau nuveikė, negu kitos drugijos per kelis metus. Čia galima paminėti ir tą jo puikų darbą, kad klubo sanarės, kaip tik pribuvo Amerikon svečiai iš Lietuvos, tuoj nutarė paskirti iš iždo $10.50 nupirkimui sieksnio žemės Tautos Namams Vilniuje. Reikia tikėti, kad ir kitos draugystės nepasiliks užpakalyje kaslink aukavimo Tautos Namams Vilniuje.

Galop, reikia pridurti, kad pas mus dikčiai randasi gerai pasiturinčių pramonininkų bei biznierių; jie, kaip girdėti, visi tariasi nupirkti po sieksnį žemės — tai gražus pavyzdis ir kitų miestų biznieriams.

Lawrence'o lietuviai visuomet atsižymėdavo tautiškoms aukomis taigi reikia manyti, kad ir šį kartą jie pasirodys esą ištikimais sunais tėvynės-Lietuvos...

Gailutis.

LAWRENCE, MASS.

Liepos 31 d. Birutės Klubas laikė savo mėnesinį susirinkimą. Raštininkė O. R. perskaitė atsišaukimą, prisiųstą per p. V. K. Račkauską, kaslink Lietuvių Mokslo Draugijos. Visos sąnarės gerai suprato svarbų tautos reikalą ir vienbalsiai nutarė paskirti iš klubo iždo $10.50 nupirkimui sieksnio žemės delei Tautos Namo Vilniuje. **O. R—nė.**

ATHOL, MASS.

Rugpjučio 8 d. atsibuvo vakarėlis su prakalbomis, parengtas šv. Onos moterų draugijos.

Iš vakarėlio programo labiausiai pavyko dainos; tiesa, dainavo tik keletas merginų, bet gražiai sutarė ir balsai dailųs; kiekvienas su pasigerėjimu klausėsi, ypač kad tai pas mus naujiena. Butų galima net choras sutverti, tiktai nelaimė, kad nėra kam vadovauti.

Deklamacijos irgi neblogai pavyko, tiktai negalima buvo suprasti, kokias eiles deklamuoja, —reikėjo užvardijimus paminėti.

Kalbėtojais buvo klerikas Aug. Petraitis iš Rochester'io, N. Y., kurs kalbėjo apie meilę lietuviškos kalbos, ir kun. J. J. Jokaitis — apie draugijų gyvavimą. Kaip vienas, taip ir antras kalbėtojai gerai paaiškino apie minėtus dalykus, ir jųjų kalba labai žmonėms patiko, tiktai gerbiamieji kalbėtojai perdaug laiko pašventė socialistams. Mes laukiame iš prakalbų mokslo, o ne užpuldinėjimų. Atkartoti tuos pačius dalykus daug sykių neapsimoka ir nusibosta. Kitus kalbėtojų paliestus klausimus neminėsiu, nes jie buvo pavesti atskiriems žmonėms ir draugijoms.

Ant pabaigos tapo sulošta maža komedijėlė „Žydas ir dzukas'' — ji labai patiko žmonėms.

Athol'io moterėlės savo vakarėliu padavė gerą pavyzdį kitoms draugijoms, kurios nors daug seniau kaip susitvėrė, bet nesugebėjo pataisyti dar ir tokio vakarėlio. Gal daug kame nesutikti su minėtos draugijos veikimu arba kalbėtojų žodžiais, bet negalima nepaminėti, kad moterįs visur geriau ištveria ir energiškiau už vyrus eina prie tikslo. Taigi prie darbo vyručiai!...

Jonas E. Karosas.

HOME, ALASKA.

Šiemet pas mus Alaskoj visai nepaprastas oras — beveik visą laiką šilta ir sausa, lietaus beveik visai nėra. Daug darbininkų stovi be darbo, nes visos aukso kasyklos po visą šiaur-vakarinę Alaską delei stokos vandens nedirba.

Tulas vietinis žydelis bevažinėdamas po Siberijos pakraščius su pirklystės dalykais susitiko su Rusijos policistu; kaipo policistas, jis panorėjo „pakratyt'' žydelį, bet nesusitaikė su amerikonais — jie pašovė policistą, o patįs nuplaukė toliau. Tuoj rusų oficierius atvažiavo pasikalbėti su žydeliu, bet, kaip girdėti, jau viskas nutilo, o policistui reikės nukentėti. **A. Dvariškis.**

Pasikalbėjimas apie „lietuvišką politiką''.

Jonas: Vakar turėjom didelį mitingą ir da didesnį triukšmą.

Andrius: Suprantama.

J.: Buvo susirinkę net aštuonių draugijų delegatai ir daugelis pavienių inteligentų — viso į 40 asmenų. Tarėsi, kaip geriausiai priimti atvažiavusius iš Lietuvos prakilnius svečius: Dr. J. Basanavičių ir M. Yčą.

A.: Ir nutarė priimti?

J.: Tai yra, kaip tai priimti?

A.: Sakei, kad tarėsi: priimti ar nepriimti Amerikon tuos svečius. Ar nutarė priimt?

J.: Netaip mane supranti. Čia einasi ne apie priėmimą ar išvarymą tų gerbiamųjų svečių, bet draugystės tarėsi: ar aukoti pinigų Tautos Namui Vilniuje.

A.: Ir, žinoma, nutarė aukoti?

J.: Išmokai nuo manęs klaidaus spėjimo! Musų mitinge „publika'' pasidalino beveik į tiek partijų, kiek buvo galvų. Dalelė delegatų pasirodė geros valios lietuviais ir reikalavo, kad visos draugijos aukotų iš savo iždų po kelis šimtus dolerių, — ir jų draugystės taip darysią. Kiti vėl patarė, kad žėdnas draugijos narys aukotų nuo galvos po dolerį. Gerai ir tas.

A.: Kokių buvo didžiuma?

J.: Jokios didžiumos nebuvo. Vienas atsistojęs pamėgdžiodamas sušuko: „Kad tie svečiai geri, kodel jie nedėlioje į musų draugystės pikniką neatvažiavo? Butum išsigėrę ir gal po kiek paaukavę''...

A.: Ar ištikro taip buvo, ar tu juokies?

J.: Neįžeisk manęs! Tu žinai, kad aš tau niekad nemeluoju.

A.: Ir mitingas tokios paikos kalbos neapšvilpė?

J.: Apšvilps tau! Kad ėmė keletas raudonanosių rankomis plot, tai rodos debesį su lietum iššauks. Pas mus švilpti pavojinga: viena, kad kitą syk netikėtai gali už kampo susitikti kumštį tokio „oratoriaus'', kuriam tu švilpsi, o antra — jo draugystė, arba net kelios draugystės, galės tau arba tavo draugystei atkeršyti už šitą kokiu boikotu. Už tokį neatsargų švilpterėjimą galėtum ne tik savo pirštą įkišti tarpdurin, bet ir savo draugystę bėdon įklampyti. Raudonanosiai dabar pas mus pilna pasiauba viešpatauja!...

A.: Raudonanosiais tu vadini girtuoklius. Bet juk ne visi ten alučio mylėtojai buvo susirinkę.

J.: Tie turėjo savo „politikas''. Tai neužmiršk, kad buvo keletas ir socialistų, kuriems kuolu gerklėje stojas kiekvienas centas, jeigu tas eina parėmimui musų tautos reikalų. Todel jie su džiaugsmu kuksena rankovėn, stovėdami už nugaros skėtriojančių raudonanosių.

A.: Irgi tai da ne visi. Ką kiti veikė mitinge?

J.: Sakiau pirma, kad žėdnas turėjo savo „politikas''. Atsirado tokių, kurie čionai su sykiu atsiminė ir Amerikos lietuvių iškylusius reikalus. Viens sako: „Ką čia mus knitina duoti pinigus statyti namams Vilniuje, kad mes čia neturime savo namų! Aš įnešu, kad pradėtumėm statyti savo tautos namą musų mieste. O kad nebutų tuščias mano žodis, aš patsai žadu duoti šimtą dolerių''.

A.: Keistas pasišventimas! Kodel jis negalėjo žybtelėti pernai, užpernai ar dar-dar-užpernai? arba, kodel jis nepalaukė negimęs dar kitų metų? Juk tai tiesiog ant juoko kenksmas tokiam dideliai kulturiškam darbui, kaip Vilniuje Tautos Namo statymas!

J.: Va, va, kaip ir tave sykį išižinau!

A.: Man ne pikta, bet ima sarmata už savo tautiečius.

J.: Dar vienas priešinosi aukų rinkimui delto, kad gerbiamieji svečiai jo saliuno neaplankė. Jis but, esą, gerai „užtrytinęs''. Jis, mat, mislina, kad jie kvestuos, kaip daro kunigėliai kalėdodami, ir rinks pinigus, surius, dešras ir kitokias valgomas ir geriamas Dievo dovanas.

A.: Tai grynas lietuvio karčemninko tipas.

J.: Vienas vėl rugojo ant D-ro Basanavičiaus, kad jisai neatvažiavęs apžiurėti jo pačios, kuri jau devinti metai turinti po krutijau devinti metai turinti po kruti ne gurguliavimą ir amerikoniški daktarai niekaip negali išgydyti. Kaip tik dagirdęs atvažiavusį musų miestan Basanavičių, tuojaus jis jam telefonavęs iš saliuno į kitą saliuną (mat, jis mislino, kad jis svečius pasigaus po saliunus bevaikščiojant); bet, nežinia, ar tai svečiai tame saliune nebuvo, ar tai saliuninikas užmiršo Dr. Basanavičiui pasakyti (!), tik žmogutis laukė ir nesulaukė „krajavo daktaro'', kad jo pačios „gumbą'' apžiurėtų. Ir kad tu matytum, kaip nebagšis pustijasi!...

A.: Komedijos!...

J.: Žinoma, daugelis iš to turėjo juokų. Bet kas aršiausia, kad radosi tiesioginių išsigimėlių, kurie draskėsi ir panašiai šaukė: „Kam mes čia duosim pinigus visokiems pribuišiams! Visoki advokatai atvažiuoja musų kišenių tuštinti, kad galėtų iš to paskui eit iškalas, išmokt visokių suktybių ir paskui vėl iš musų pačių, ar Lietuvoje, visokius gišeftus darytų''!... (čia jie, mat, primena vieną tokį, kuris anuo metu ištikro važinėjo po Ameriką su tikslu sau ant mokslo susikolektuoti pinigų, — nors tame nieko blogo ir nėra, bet musų tuliems žmonėms to neišaiškįsi.) Ir taip visą vakarą prasiegeliavę išsiskirtėme namol, patįs nežinodami, ką mes nuveikėm.

A.: Tu man papasakojai apie akyvą mitingą. Tokia betvarkė ir toksai sugedimas musų vientaučių sąmonės yra nestebėtina. Mes dabar gyvename dvasiško supuvimo amžiuje. Musų dvasiškai pūvantįs laikraščiai ir gyvuliškus instinktus gaivnintįs prakalbininkai užkrėtė supuvimu didesnę dalį musų visuomenės. Ir tegul puna tokie, kurie puvėsiams pasiduoda. Bet yra, nors nedidelė dalis, musų vientaučių su prakilniais jausmais, su tvirtais kulturos diegais, su grynu ir šviesum patriotizmu, su grynu protu, su viską pergalinčiu žmoniškumu, kurie bus visos lietuvių ateities kelvedžiais, rėmėjais ir musų amžinai minėtinais kulturnešiais. Šimtai ir tukstančiai dvasiškai išgverusių rėksnių, burkšnių, murmeklių, raudonanosių, didžiapilvių, ir kitokių degeneratų nueis į žemę gatavai supuvę ir jų vardus vėjas išnešios sykiu su jų puvimo garais. Pasiliks žmonių pagarboje ir atminime vardai tiktai tų, kurie ką-nors gero del kitų žmonių savo gyvenime padarė. Kurie prisidės savo kiek išgalimu skatiku prie statymo Lietuvių Tautos Namo Vilniuje tie, atliks savo priedermę kaipo **ištikimi piliečiai, kaipo susipratę lietuviai ir kaipo prakilnųs žmonės.** Apie tuos visus, kurie gyvena tik rėksmais ir dataikymui savo gurklio ir pilvo, galima daug nesisieloti. Juos sykį, Dr. Šliupas, labai teisingai apkrikštino „smerdais''. Ne nuo smerdų priguli žmonijos kilimas augštyn.

S.

Stebėtinas daiktas.

Duktė. — Ko gi tu, mamute, nuolat murmi? Jei Petras Smilis ir kviečia mane ant vakarienės, tai jis daro be jokių tamsių užmanymų. Aš valgau su tokiu apetitu, kad tas ir jam suerzina apetitą. Tai ir viskas.

Motina. — Tiktai tas! Bet kodel gi jis mane neužkviečia ant vakarienės? Aš turiu taipgi gerą apetitą.

J. ŠEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

Atsikėliau prieš pačias mišias. Ir buvau jau sveikas, ramus, lac pirtyje išsimaudęs. Gera buvo, kad galų-gale su ja susipažinau; lyg ką pergalėjau; praardžiau kokią tai stiprią sieną, padariau joje spragą. Tikėjaus, kad jau esu perlipęs per slenkstį tos sienos, įžengęs naujan, neregėtan pasaulin. Viltis liuliavo-supė vaidentuvę, skleidė joje puikius vaizdus.

Ilgu, baisiai man ilgu buvo laukti kito šventadienio. Sulaukęs vakaro džiaugiaus, kad viena diena ta ilgoji savaitė jau susimažino, kad viena viena greičiau galėsiu ją pamatyti, pasigėrėti gražiuoju balseliu ir drauge giedoti prie vargonų! Vargonai užaus, niuniuos ramiai, taip iškilmingai. Ji bus arti prie mano šalelės, tars jiems ir į mane save švelniais žvilgsniais myluos.

XII.

Kitą šventadienį anksčiau atsikėliau, negu visuomet. Vos išaušus nuėjau adynų giedoti. Bažnyčia buvo jau atdara. Bet viduj da nieko nesimatė.

Užlipęs ant viškų staiga nustebau. Kazė su savo drauge klaupkose prie vargonų sėdi! Mane pamačiusi išėjo prieš, maloniai pasisveikino. Paskum pakreipė galvutę ir sako, tiesiai akysna žiurėdama.

— O kad mes, Tamsta, lietuviškai adynas užgiedotume? Ką? Pažiurėtume, kaip lietuviškas balsas bažnyčioje skamba?

— Nežinau. Negalima. Visai negalima... Pagaliaus, juk visviena ir lenkiškai, — paaiškinau.

— Ką Tamsta sakai?! — sušuuko ji atopakalin atsitraukdama. — Iš Tamstos žodžių aiškiai matyti, kad Tamsta jokio supratimo apie savo tėvynę neturi, Lietuvos nežinai, — užbaigė ji su dideliu pasigailėjimu.

Nieko negalėjau, net ir bijojau, jai ką nors į tat atsakyti. Apie savo tėvynę aš tikrai ligtolei jokio supratimo neturėjau. Kada augau pas gerą Šenfeldą, tai tikėjaus esąs vokiečiukas. Tas gi senis klebonas, pas kurį pyragus minkiau, lenku mane vadino. Dabar štai ji nusistebėjo, kad aš nieko nežinąs apie savo tėvynę, Lietuvą!

Da kartą ėmiau jai aiškinti. Plačiai jau. Bet žodeliais atrinktais, maloniai, kad neužpykdinti. Sakiau, kad nors čia visi žmonės ir lietuviškai šneka, tečiaus nuo amžių Dievą bažnyčioje lenkiškai garbina, lenkiškai Jam maldas siunčia, taigi ir negalima esą jų papročių pertraukti, naujos mados įvesti. Da sakiau, kad Dievas daug kalbų moka, daug jų pažįsta, taigi ir lenkiškai supranta.

Vienok ji į mano aiškinimus karčiai nusijuokė.

— Dovanok, Tamsta, kad aš iš savo pusės negaliu Tamstai Dievo namuose paaiškinti, kodel čia reikia lietuviškai užgiedoti, nors pirma butų buvę visas tukstantis metų lenkiškai ir da kažin kaip kitaip giedota... Tamsta gi buk toks geras, užeik kuometnors pas mus, tai aš, laiko turėdama, viską Tamstai, kaip ant delno, išdėsiu... Dabar gi užtraukime: „Garbinkim Viešpatį Dievą"... lietuviškai, — ir jau atsidengė „Šaltinį".

— Bijok Tamsta Dievo! Ką ponai, ką kunigai pasakys tat užgirdę! — pradėjau aš melsti nusigandęs.

— Buk Tamsta ramus! Aš užu viską atsakysiu, — pamojo ranka. — Na, Jievut, pradėkiva!

Ir jiedvi, susėdę klaupkosna, pradėjo. Nieko neiveikęs ir aš ėmiau tarti vargonais.

Bet bailė kratė:

— Koks bus galas? Ar negausiu aš nuo klebono barti? Ar neišbruks jis manęs iš Skruzdynų? Juk tat sauvalė! Galų-gale nežinia kas!...

Po truputį, po truputį nurimau. Jos balsas sužavėjo. Rodėsi ne mergiotė, bet pats angelas iš dangaus gieda. Ir pačios adynos taip dailiai lietuviškai skamba. Lenkiškai panašiai toli-gražu negalėtų.

Baimės nė pėdu neliko. Užgiedojau ir aš, vargonus smarkiai paleidęs.

aš lietuviškai galiu linosiau giedoti, negu

Nežinau kodel, bet man pasirodė, kad latiniškai ir lenkiškai. Gal tai vien del jos?... Ji pasergėjus, kad aš giedu, atsigrįžo į mane, meiliai nusišypsojo, galvutę linkterėjo. „Ačiu", rodos pasakė. Ir nudžiugau, gera man pasidarė.

Davatkos inėję bažnyčion, tuojau kėlė galvas į viškas. Sustovinėjo ir klausėsi nustebę. Į altorių eidamos ir tai da po keletą kartų grįžosi atgalion.

Po adynų aš maniau, kad ji ir rožančių giedosianti lietuviškai. Net pasiulęs buvau, bet ji pasakė, kad šiam kartui užteks. Paskum kada.

Po mišių klebonas pasišaukė mane pas save.

— Nu, jau po visam! — galvojau eidamas. — Gali buti da aršiau, negu su anuo kunigu... Ir kas jai davė užsispirti lietuviškai giedoti?! Juk negalimas daiktas, kad ji man blogo geistų? Pražudyti norėtų?... O gal nori, kad mane greičiau išstumtų iš Skruzdynų?! — umai nusiminiau.

Einant klebonijon net stingau visas. Žengdamas per slenkstį kunigo kambarin persižegnojau ir permečiau „Sveika Marija".

— Kaip tu šiandien adynas giedojai? — paklausė manęs lietuviškai. Pirma girdėjau jį vien lenkiškai šnekant. Tai man dingterėjo galvon.

— L-l-lietuviškai, — atsakiau dantimis kaukšėdamas.

— Tai ko bijai, kad lietuviškai? Aš lietuvis esu. Tur-but ir tu ne kitoks?

— Lietuvis, — padrąsėjau.

— Tai ir gerai. Matai, aš nei trupučio tavęs nepapeiksiu, kad šiandien lietuviškai užgiedoti. Labai gerai. Pirmai maniau, kad tu esi lenkas. Ir bučiau, žinai, neėmęs tavęs vargonininkauti, kad ne rekomendacija to pono. Nenorėjau, pats nesenai čia tekęs, atsakyti. Savojo gi neturėjau... Tai puiku! Galėsi dabar kas šventadienis lietuviškai adynas giedoti... Paskum, už keleto mėnesių ir rožančiaus lenkišką kalbą išgįsime. Tik nereikia greitai. Nereikia skubėti. Mano pirmtakunas, vos tik atvažiavęs, iškarto norėjo viską permainyti. Taigi jam ir nepasisekė. Bematant jis iš čionai iškelta. Reikia pamažu. Pirma adynos, paskum rožančius, o antgalo ir kiti giedojimai. Niekas nei nepajus.

Aš net pralinksmėjau.

— Kokia tai mergiotė, kuri padėjo tau giedoti?

— Nepažįstu da gerai. Ji čia-pat miestelyje gyvena, — atsakiau.

Malonu man buvo, kad klebonas pradėjo apie ją klausinėti. Norėjos, kad da vis daugiau klaustų.

— Nu ir balselis! Puikiai, puikiai gieda. Atsiklausyti adynų negalėjau. Ji, matyt, da pirmą kartą?

— Taip, tėveli.

— Nes ankščiau nesigirdėjo.

— Tai ji ir užgiedojo šiandien lietuviškai. Aš buvau mėginęs išaiškinti, kad negalima čionai, bet ji nei neklausė.

— Matyt susipratusi kokia. Drąsuolė. Na tai dabar tik adynas lietuviškai giedokite. Daugiau nič nieko. Kada bus galima rožančių, pats pasakysi.

— Gerai, tėveli, — sutikau. Tik abejojau, ar sutiks ji.

— Šiandien ateisiu pažiurėti, kaip jųs ten mokinatės. Gal da lietuviškai ką uždainuosime... Reikia Lietuvą pamažėl gaivinti, išlengvo krapštyti ją iš miego, kad staiga nubudus neišsigąstų... Eik sveikas. Sudieu.

Išėjau. Jokiu budu netikėjau, kad panašus bus galas. Džiaugiaus, kad galėsiu dabar kartu su ja lietuviškai giedoti.

Ir klebonas man patiko. Begalo! Jis beveik kiekvieną šventadienį ateidavo pasiklausyti, kaip mes giedame ir galop pats mokino visus dainuoti. Ir kad užtraukdavome choru kokią dainą, tai net visas miestelis nuo jos skambėjo.

Neapsakytai aš jas pamėgau. Da kada mažas buvau, tai kaip užgirsdavau sodžiaus mergiotes dainuojant, net saldu darėsi. Tiko man jų griaudingumas, liudėsys. Tiko švelnus, malonus liuliavimas. Ir aš išlengvo, tyliai joms tariau. Ir tardamas lingavau į šonus, tarytum kas supė mane, ar vežė laivu per didelį, platų ežerą.

Klebonas kelinton jau dienon atanešė man „Aušros" pora numeriu. Skaityti da sunku buvo lietuviškai, daug labai žodžiu nesupratau, daug ko nepermaniau. Jis man aiškino, mokino, rodė. Mėgino su manim šnekėti tai apie tą, tai apie kitą perskaitytą dalyką. Po truputį inpratau. Pradėjo geriau sekties lietuviškai galvoti, žodžius sakiniuosna rišti.

Pasijutau tikrai lietuvis esąs. Bet ne tiek į mane veikė klebonas, kiek Kazytė. Tiesą pasakius, kad ji ne lietuvė butų buvusi, tai klebonas vargiai iš manęs butų lietuvį padaręs. Gal vsai jam but nepasisekę.

Adynų giedoti ji ateidavo vien su savo drauge. Kitos giesmininkių visai neateidavo. Toli joms buvo. Retai kokia, anksti išnamų išsprudusi.

Taip sutartinai ir puikiai mes visi trįs giedojome, kad rodėsi net šventieji bažnyčioje klausėsi musų maldos ir jųjų susimąstę-griaudųs veidai, nušvisdavo-pragiedrėdavo. O angelėliai tarytum tardavo mums ant savo dudelių. Pati bažnyčia kaip tai persimainydavo, pasidarydavo tokia švelni, lietuviška. Viskas joje virsdavo kitaip, savu ir artimu. Ko tik nemelstum, vis, rodos, Dievas čia išklausytų. O aš meldžiaus, malda mano meilės prašė...

XIII.

— Ar tu girdi? — pašoko Kuprelis. — Dykos girnos mala! Bėgk greičiau apačion!

Kuo galvos nenusisukau lėkdamas laiptais.

Priėjau prie maišo, jis palaidas kaba! Vėjas, įsiveržęs pro duris, plavėsuoja jį į šonus. Nič-nieko jame nėra.

Vėl tekinas viršun. Į Kuprelį.

— Kas tai butų, Tamsta, kad maišas dykas kabo?

— O tai tau pagelbininkas! Tai tau žioplys!

Vos spėjęs surikti, kaip skritulys, nuritėjo žemyn.

Ir ša paskui. Persigandęs. Manau, kad jau čia nėr žinios, kas atsitiko.

— Žiurėk, ką tu čia gero pridirbai!

Atkišė jis rankovę, kurią aš, mainydamas maišus, užstumęs visai užmiršau atstumti. Jam dabar atkišus, maišas pusiaupilnis prisipildė sėlinų.

— Žiurėk da čia! — atidarė piklių iš šono. Pakėlė maršką. Iš pykčio lupas kramto, galvą kraipo.

Priėjau. Žiuriu skrynion. Net akyse tamsu pasidarė. Didelė kruva baltų, kaip sniegas miltų, užterštų sėlinomis! Visas paviršius. Į galą, į rankovę net juoda.

—Pagirs tave tėvelis už malimą. Nėra ko sakyti! Reikės piragai su sėlinomis valgyti. Gal tada nebusi tokiuo ponaičiu, mėgstančiu nieko neveikti. Nevaikščiosi, rankų kišenėsna susinėręs. Neskaldysi akimis lubų, — barė Kuprelis.

Stoviu ir nežinau kas daryti. Žiuriu tiktai žvairom į miltus.

— Ko stovi, kaip varna ant tvoros!? Imk tą maišą. Tuojau nešk. Skrisk su juo viršun, — prisakė jisai.

Skubinai-greitai tvėriau maišą. Mečiausi visomis pajiegomis ant pečių. Permečiau kiton pusėn. Išsmuko iš rankų. Šliapt! žemėn.

Kuprelis visai patrako!

— Štai tau boba! Tokio maišelio suvaldyti negali! Duok jau bent aš nunešiu, kad toks netikęs esi.

Tuomtarpu pasitaisiau. Antrą kartą užsimečiau. Kaip vijurkas nunešiau. Užpyliau.

Atgalion. Jau jo čia nėra. Atsidengęs piklių, vėl žiuri į miltus. Baisiai-baisiai jie suteršti! Pyktis kremta. Rodos nežinau, ką įmanyčiau.

— Ką dabar su jais daryti?

Sustojo malunas. Sustabdė kas. Ilėkė Kuprelis iš lauko. Piktas vis. Įširdęs. Is skrebučiai ir kupros įširdę. Visas.

— Nu, ko žiopsai?! — užsidurė manęs. — Semk sėlinas iš pikliaus. Pilk maišan.

Pritaisiau maišą prie dureliu. Ėmiau žerti su lentele. Nuo paviršiaus tiktai, gražiai.

— Semk ir su miltais! — liepia.

— Kad gaila, — sakau.

— Nieko, negailėk! — susijuokė pro pykti. — Kaip sumalei, taip ir suvalgysi.

Tyliu. Ir jis tvli. Tylėdamu žeriava sėlinas maišuosna. Su miltais. Abu piktai. Aš da aršiau pykstu. Jau visai nežmoniškai jis mane barė. Kolioio tiesiog. Ne juokai. Yra už ka pykti. Ir dabar man rodos, kad ne aš kaltas, bet jis.

Kartkartėmis žvilgterėja į mane. Išpadilbų, bet nerusčiai. Aš stengiuos nematyti.

Susėmėva. Liko vien balti, gražųs miltai. Tik nelygus jų paviršius. Išvagotas-išbraižytas. Tai ne pirmai. Bet ir tai gerai, kad nužėrėva lig vienai sėlinai. Nei krislelis neužsiturėjo. Regis taip.

— Nešk šitą maišą ir užpilk. Aš tuotarpu maluną paleisiu, —sako jis jau visai ramiai.

Gana ir man pykti. Užtenka.

— Tai su miltais nieko blogo nebus?— klausiu da vis rupestingai.

— Žinoma, ne. Jie pikliuje atsiskirs kuogreičiausiai. Sėlinos gi savo keliu nueis. Nei vienas miltelis nežus. Tik darbo daugiau. Bet tai niekis... Žiurėk, dabar jau niekuomet nepalik užkišęs anos rankovės. Nes kitaip tik ji sėlinų prisipildo, o joms nėr kur išeiti, tai jos ir veržias per viršų skrynion, tiesiai miltuosna. Da kitą kartą taip užsigruda gale rankovės ir pikliaus, kad jį suturi. Na jau tuomet lužta, genda kas-nors... Dabok!

— Kiek laiko sugaišavo! — prisiminė Kuprelis.

Ir vėl viskas užužė-subildėjo.

Stebiuos, kur dingo taip umai Kuprelio pyktis. Gek ir mano greitai išnyko. Jo pasekė. Nebuvo vienam, ko atsiremti.

XIV.

Sėdiva kitas prieš kitą. Tarytum nieko nebuvo. Pykti nei nemanėva. Geriausieji draugai. Jis širdį man savo atveria, neslepia jos, apsakinėja.

— Kartą jau po Visų Švenčių, musų giedojimo repeticijos labai ilgai traukėsi. Lig pačiam vidurnakčiui. Tai buvo sekmadienį prieš-pat Nekalto Prasidėjimo atlaidus. Tie atlaidai buvo dideli; svarbus pas mus rokuojami, nes Skruzdynų bažnyčios varduvės. Taigi rengiamės puikiai pagiedoti. Da mokinamės vieną naują mišią, tai dienai pritaikintą. Užbaigėme kur jau, vėlai. Giesmininkės, kurios buvo ištolo, nuėjo špitolėn miegoti. Kitos pas savo drauges iš arčiau.

Kazytė tą vakarą buvo vienui-viena atėjusi. Visoms jau išsiskirsčius, paprašė manęs palydėti truputį.

— Palydėk Tamsta mane. Naktis baisiai tamsi. Galiu da paklysti. Ar koks šuva ims ir apdraskys. Tokiuo laiku ir velniai valkiojasi. Bijau jų. Neisiu viena.

— Kodel gi ne. Net namon parvesiu.

Džiaugiaus, kad ji pati paprašė. Jau buvau manęs, kaip bus taip, pasisiulyti.

Rengiaus ją palydėti, kaip kokion išpažintin. Galvojau pasakysiąs visą ką, kas tik mano sielą slėgia, širdį graužia.

Tečiaus baisu buvo gauti nuo jos šaltas atsakas. Visgi geriau gyventi nors ir viena viltimi, negu žinoti, kad jau viskas prašuvo, paskutinis šviesos spindulėlis dingo iš akių.

Sunki yra nežinia. Sunkiai varginakankina. Našta jos veržia pečius. Ir numesti noras ima, lengvai atsikvėpti.

Ak gera butų tamsią naktį, kuomet niekur nieko nesimato, nesigirdi ir pats žmogus savęs nejaučia, atidengti mylimąjai širdį, parodyti josios žaizdas, kad užgydytų, paprašyti.

Ką galvojau, ko nedariau, nieko nenusprendžiau.

Išėję iš kambario, įlindova, lac maišan. Nei kitas kito nematėva.

— Kur Tamsta? — sušuko ji tvoros užsidurusi. Mat, nulėkė jau tolokai.

— Čia atsiliepiau. Nuėjau ton pusėn, kur jos balselis pasigirdo.

Susiradova galop. Deltog ilgai, ilgai pagraibėva tamsą.

— Duok Tamsta man savo ranką. Taip po vienam eidamu, galiva atsidurti vienas vienam gale miestelio, kitas kitam. O tai ir bus tada! — Juokavo Kazytė. — Dablogiau gali atsitikti: pakabinsiva akis kur ant sausos medžio šakos, ar ir patįs užsinersiva. Dviese vis lengviau. Jeigu vienas trauks šonan, tai kitas sulaikys, neduos.

Paėmiau ją už parankio. Ji prispaudė mano ranką į save karštai-karštai. Man per visą kuną perėjo smarkus, geliąs net, drebulys. Paskum, gera-gera, švelnu pasidarė.

Tarptautinės Kooperativinės Sąjungos Centro Komiteto atsišaukimas.

17 metų atgal įsteigtoji Tarptautinė Kooperativinė Sąjunga dabar turi jau apie 8000 kooperativų, kuriuose yra 7 milijonai narių. Tie kooperativai yra įsikurę 24-se trijų pasaulio dalių šalyse, ir jų skaičius nepaliauja augęs visą laiką.

Jeigu mes į tas kooperativines sąjungas pažvelgsime, kaipo į bendroves, o į sąjungų narius, kaipo į tų bendrovių gyventojus arba piliečius (o ekonominiu atžvilgiu į juos taip ir reikia žiurėti), tai turėsime pripažinti, kad tų sąjungų pavidale mes turime didžiulės valstybės užmazgą. Turime vilties, kad toji dabar dar tik užsimezgusi valstybė savo didžiausio išsiplėtojimo susilauks XX amžiuje. Tiesa, ta musų valstybė mažai panaši į tas valstybes, kurios iki šiol historijos žinomos. Butent, toji kooperativinė valstybė įsteigta ne priespaudų pagalba, ir ne priespauda, bet visai kitokiomis priemonėmis ji palaikoma.

Ji galės plėtoties ramiai ir laisvai delto, kad ji rupinas visų žmonių reikalų solidariškumu ir atsižvelgia į visų tautų lygybę. Savo susitvarkymui ir tobulinimuisi ji sunaudos tik tas priemones, kurios yra žmogaus moralėje bei intelektualėje prigimtyje. Tiesa, kad iki šiol jos dar neapvertino kaip reikiant visi tie, kurie apskritai nemoka įsivaizdinti sau tokios valstybės, kuri neturėtų nei armijos, nei laivyno, nei policijos, nei karališkų rumų, nei fiziškosios prievartos,, paprasto budo šių dienų valstybėms palaikyti, anei kitokių tų valstybių privalumų.

Bet toksai nesupratimas vis tik nėkiek nekenkia tikram tos valstybės esimui ir netrukdo jai vis aiškiau apsibrežti savo ribose ir daryti sveiką gerą įtaką į visas didžiausias teritorijas. Mintįs gi ir pažiuros, kuriomis toji valstybė vadovaujas, skleidžiamos vis platyn ir platyn ir vis labyn veikia į atskirų vienatų bei tautų elgimos ir sąmonę.

Remdamos tuo savo įsitikinimu, Tarptautinės Kooperativinės Sąjungos Centro Komitetas nutarė pasinaudoti nauja priemone kooperativinėms idėjoms praplatinti. Ta naujoji priemonė bus šitokia: Komitetas per kooperativinę spaudą laikas nuo laiko kreipsis į visų tautų vyrų ir moterų milijonus, prigulinčius prie musų sąjungos, kad tuomi jiems priminus tas prakilnias mintis, kuriomis turi vadovautis kiekvienas išdaviningas kooperativinis darbas; o tatai bus daroma tuo tikslu, kad labiau juos paskatinus eiti prie savo siekių ir kad sutvirtinus jų viltį į galutiną musų vyriausiųjų principų laimėjimą ir įsikunijimą.

Darydami praeitų metų svarbesniųjų atsitikimų apžvalgą, turime pastebėti, kad musų judėjimas tais metais veik visur turėjo gerų pasisekimų; taip-pat nemaža domos privalome atkreipti ir į tai, kad pereitais metais pribrendo pusėtinai tų socialių, ekonominių bei politiškų sąlygų, kurios yra gera dirva plėtotis musų judėjimui. Pereitais metais buvo ir tokių atsitikimų, kurie butinai atsilieps ir į musų judėjimą.

Didžiausią ir tirščiausia apgyventą Tolymųjų Rytų valstybę apėmė politiškas subruzdimas, kuris nustebino net pačius žinovus tos atsilikusios atgaleiviškiausios šalies. Chinai virto respublika ir uolia demokratinių idėjų pasekėja.

Kadangi demokratinės valstybės idėjos visuomet turi sąryšį su kooperacijos principais, tai nėra ko abejoti, kad neužilgo ir Chinuose pradės plėtotis kooperacijos darbas. Chinų gi tautos prisidėjimas prie šių dienų kooperativinio judėjimo socialiam žmonjos gyvenime turės nėkiek ne mažiau vertės, kaip jos apsišaukimas respubilka-politiškojo historijoje. Per paskutinius prezidento rinkimus Suvienytų Amerikos Valstijų rinkikai didžiumoje pasirodė esą demokratais. (Nors Amerikos demokratai toli gražu nėra demokratais tikroje to žodžio prasmėje. Amerikos demokratus galima prilyginti beveik musų progresistams. „B.'' Red.). Tasai demokratų balsų skaičiaus padidėjimas, musų nuomone, turės taip-pat nemaža vertės, kooperativines idėjas platinant.

Pastarasis atsitikimas mums rodo, kad amerikiečių dvasios gyvenime prasidėjo toji permaina, kuri suteikia geros dirvos vaisingam kooperacijos darbui.

Taigi ir Amerikoje, kur iki šiol kooperacija neturėjo jokios įtakos, jau pasirodo pirmi kooperativinio darbo ženklai. Reikalingos tam darbui dirvos jau rasta ir pradėta stiprinti jau gyvuojančios organizacijos.

Mes turime palaikyti tąjį dar besivystantį minėtųjų didžiųjų šalių kooperativinį judėjimą ir rupintis, kad ir ten pamatan kooperativinio darbo butų paimti principai ir metodai, kurių dėka mes esame tiek laimėję Europoje.

Giliai jaučiame visas Balkanų karo baisenybes, kraujo praliejimą ir didelį žmonių nubiednėjimą, kuris pasirodė drauge su karu, bet podraug tikimės, kad politiškosios sąlygos, kurios per karą įvyks, sutvers Artimuose Rytuose tokias aplinkybes, kurios nekenks kooperativinio veikimo plėtojimuisi. Tiesą pasakius, turkai del savo politiškųjų ir kitokių tradicijų iki šio laiko visai nežino kooperativinio darbo ir Turkija yra vienatinė šalis, su kuria musų Tarptautinei Sąjungai dar neteko susidurti — bet užtai kiti dvi tauti, kuriedvi šį laiką paėmę didelę Turkijos žemių dalį, yra veiklus musų kooperativinės šeimynos nariai. Tie dvi tauti, apie kurias čia kalbame, yra serbai ir bulgarai, kurie senai darbuojasi ir jau susilaukė gausių vaisių šitoj srityj. Balkanų valstybės turės dabar atitaisyt visas tas blogas išdavas, kurios atsiliko del karo, pražudžiusio tokią daugybę žmonių ir materialę valstyybių gerovę; jos turės pastatyti sugriautuosius namus, apdirbti kareivių numindžiotus ir apleistus laukus; — visa gi tai privers Balkanų tautas susivienyti į kooperacijos sąjungas, be kurių jų nacijinis gyvavimas ir tolimesnis sveikas ekonominis plėtojimos — vargu begalimas. Tokiuo budu mes matome, kad, nors ir nepanašųs musų minetieji atsitikimai vienas į kitą, bet visgi jie turi tarp savęs ką-tai bendra, ir tasai bendrumas priguli kaip tik nuo to, kad jie visi atdengia kooperacijos judėjimui visai netikėtas perspektivas.

Mums rodosi, kad tasai laikas, kumet kooperacijos idėjos praskins sau kelią į visas pasaulio šalis, greitai eina artyn.

Tat kooperatoriai tų šalių, kur kooperacijos judėjimas jau sustiprėjęs, privalo pasirupinti priemonių musų principams ir idėjoms praplatinti. Daugelyje Europos šalių, kur kooperativinis veikimas jau prasiplatinęs, jisai pereitais metais labai sustiprėjo, bet darbo išdavų skaitlinėse kol-kas dar vis negalima apreikšti.

Šimtai tukstančių žmonių, priklausančių įvairioms tautoms ir luomams, prisideda prie musų organizacijų, kad nors kiek palengvinus savo buvį, kuris apsunkinamas kaskart vis labiau augančiomis reikalingiausių produktų kainomis. Bet kad tie naujieji nariai ištikrųjų padėtų musų judėjimui stiprėti, privalome rupintis, kad jie persiimtų kooperativinėmis musų idėjomis ir gerai suprastų tikro kooperatoriaus priedermes ir siekius. Tos aplinkybės gimdo musų judėjimui visą eilę naujų užduočių. Išaiškinti ir išrišti tas užduotis rupinsis ir šiemet musų sušaukiamas tarptautinis kooperativinis kongresas mieste Glasgow (Škotijoj).

Neužilgo mes tikimės sušaukti į musų tarptautinį kooperativinį parlamentą visų šalių kooperacijos veikėjus. Parlamentas darbuosis tuo tikslu, kad suteikus musų judėjimui dar naujos gyvybės; tenpat bus paaiškinti tie klausimai, kurie reikės svarstyti.

Kviečiame visus kooperatorius jau dabar rupinties tuomi, kad kongrese butų atstovaujamos, kaip galima pilniau, visos šalįs ir linkime, kad šie metai musų darbo bendrajam reikalui susilauktų naujų ir džiuginančių išdavų. („Bendrija'')

Washington. Irving

RIP VAN VINKELIS.

Vieną gražų rudens rytą, kaip papprastai, Ripas išėjęs po apielinkę pasibastyti - nė nepasijuto, kaip atsidurė pas pačias Kaatskillų kalnų viršunes. Tuo žygiu jis buvo išsirengęs mėgiamon savo medžioklėn — voverų šaudyti ir šuvis po šuvio popsėjo kalnuose aidais, atbalsiais lėkdami. Dusaudamas ir pavargęs jis prisėdo vėlai pavakaryj ant žaliuojančios kalno briaunos pasilsėtų. Ištenai, per tarpus medžių, jis matė plpačią, kaip žalios juros, apielinkėje tviskančią girią. Toli, toli klonyje buvo matytis puiki Hudsono upė, ramiai plaukianti tarp stačių kalnų, kurios vandenyse, kaip milžiniškame veidrodyje, atsimušė palši debesėliai, arba kur-nekur styrojo laivelio buorė, šliaužiančio jos žalia krutine, galų gale visa tai nyko tarp melsvų kalnelių.

Iš kitos pusės žiopsojo gilus, siauras bei nykus griovis, kurio dugnas buvo pripildytas kalnų skardžių nuotrupomis ir vos apšviestas atsimušančiais besileidžiančios saulės spinduliais. Ilgoką laiką Ripas gulėjo gėrėdamos puikiu reginiu; vakaras artinosi; kalnai pradėjo tiesti į klonius savo mėlynus šešėlius; jis pastebėjo, kad pirm negu jis pasieks kaimą, bus jau tamsu, ir sunkiai atsiduso pamąstęs apie ponios Van Vinkelienės pyktį ir tikrą jos terorą.

Vos tiktai jis pasirengė leistiesi nuo kalno žemyn, staiga jis išgirdo ištolo ateinantį balsą bei ji šaukiantį: „Rip Van Vinkeli! Rip Van Vinkeli!'' Apsidairė jisai, tečiau nieko nebuvo matyti, išskyrus varną, kuri lėkė kalnų viršumi į savo nakvynę. Tatai manė jisai sau, kad tik taip jam ausyse pasigirdo, ir vėl pradėjo leistiesi žemyn, kaip štai antrą kartą išgirdo tą patį šauksmą, kuris skambėjo tyliame vakariniame ore: „Rip Van Vinkeli! Rip Van Vinkeli!'' Tuo tarpu Vilkas pasišiaušė ir nedrąsiai urzgėdamas pradėjo glaustiesi savo ponui prie kojų, bailiai žiurėdamas žemyn į daubą. Ripą papurtė baimės jausmas, kuris plačiai jį apsupo; neramiai pažvelgė ton pusėn, iš kurios atėjo balsas ir išvydo keistą žmogaus stovylą, kuri pamažu lipo akmenais augštyn, susilenkęs po našta, kurią jis ant kupros užsidėjęs nešė. Iš sykio jis labai nustebo pamatęs žmogišką esybę tokioje nuošalioje ir retai telankomoje vietoje, bet manydamas, kad tai bus vienas iš jo apielinkės žmonių, kuris reikalauja jo pagalbos, jisai skubinai nuėjo jo pasitiktų.

Priėjęs arčiau dar labiau nustebo del nepaprastos nepažįstamojo išvaizdos. Buvo tai žemas, stambaus sudėjimo, apysenis vyras, su ilgais, tankiais plaukais bei žila barzda. Jis buvo apsirengęs senoviškomis hollandų mados drapanomis — trumpa sermėga su diržu per vidurį, plačiomis bei trumpomis kelinėmis, kurios buvo nusagstytos eile guzikų. Ant peties jis laikė diktoką bačkutę, matomai, pilną kokio-nors gėrimo ir mojo Ripui, kad pagelbėtų jam panešėti. Nors gana atsargus ir neužsitikėdamas savo naujam pažįstamui, tečiau iš prigimto paklusnumo Ripas apsiėmė jam pagelbėti; pasivaduodami jiedu lipo augštyn siaura grabe, regis iždžiuvusia kalnų upelio vaga. Jiedviem belipant kartais Ripo ausyse atsimušė ilgas, garsus bildėjimas, lyg dundenimas, tolimo griausmo, kuris, kaip jam rodėsi, kilsta iš gilios grabės, arba geriau sakant, iš plyšio riogsančio tarpe dviejų augštų uolų, kurių link vedė nelygus takas. Neramios mintįs pradėjo skverbtiesi į galvą ir jau buvo beatsiliekąs, bet pamąstęs, kad tai gali buti tik ošimas pralėkiančio vėsulinio debesėlio, kurie dažnai tenka matyti kalnų augštumose, vėl drąsiai žengė priekin. Beeidamu išilgai siaurą tarpukalne juodu prisiartino prie nedidelio įdubimo, kuris buvo panašus į amfiteatrą, apsuptą stačiais uolų krantais, ant kurių krantų kerojo medžiai tiesdami į visas puses savo šakas, pro kurių tarpus matėsi maži ploteliai mėlyno dangausu bei žėrinti saulėleidžio debesėliai. Nors Ripas buvo gana šnekus žmogelis ir šiame atvėjyje labai norėjo sužinoti, kokiuo tikslu nešė šitą likerio bačkutę tuo dyku kalnu, tečiau tasai jo bendras padarė į jį tokią nesuprantamą įtekmę, kuri neleido jam teirauties.

Įėjus į amfiteatrą, prieš jį atsistojo daugelis keistų daiktų. Ant lygaus ploto, pačiame viduryje, buvo burelis keistai išrodančių asmenių, kurie žaidė kėglių žaismę. Jie buvo apsirengę keista svetimų šalių mada; kai-kurie buvo apsivilkę dvinaičiais, antri trumpomis sermėgomis, už kurių diržų buvo ilgi peiliai, o daugelis jų dėvėjo stebėtinai plačias kelines. Jų gymiai taipgi nepaprastai išrodė: vienas buvo užsiželdinęs didelę barzdą, plačiu veidu ir mažomis primerktomis akimis; kito veidas, rodos, susidėjo iš vienos tik nosies, ant galvos užsidėjęs baltą, kai cukraus galvą, škrybėlę, papuoštą raudona gaidžio uodega. Visi jie buvo su įvairios spalvos bei įvairaus didžio barzdomis. Vienas jų išrodė to burio vadu. Tai buvo storas, senas ponas, vėjo ir prityrimų išvagotu veidu; jisai buvo užsivilkęs dvinaitį, šniureliais apsiuvinėtą, plačiu diržu bei saitu, augštą skrybelę su plunksna ant galvos užsidėjęs, raudonomis pančekomis bei augštomis kurkomis batais su rožėmis juose. Visa ta grupė Ripui priminė figuras, kurias jis matė pas kaimo kuniga Domine Van Šaikką, ant seno flamandiško paveikslo, kuris buvo atvežtas iš Hollandijos, kuomet čia kurėsi pirmosios kolonijos.

Ypač Ripą stebino tas, kad tarp tų žmonių, kurie matomai žaidė ir linksminosi, nesimatė nė kibirkštėlės linksmumo; jų veidai išrodė rimti, viešpatavo tarp jų slėpinga tyla bei visi išrodė melancholiški. Niekas nepertraukė jų tylos, išskyrus kėglių barškėjimą, kuris lėkė ir skrido kalnais, kai griaustinio grumenimai.

Kuomet Ripas su savo draugu prisiartino prie jų, jie paliovė žaidę ir įsmeigė į jį, lyg stovylos, savo žvilgius bei taip keistai žiurėjo, kad jis net nusigando, širdis pradėjo smarkiai tvaksėti ir keliai į kruvą susiglaudė bei pradėjo drebėti. Tuo tarpu jo draugas pylė iš bačkutės skystimą į didelius kaušus ir atsikreipęs į jį rodė ženklus, kad jisai tam burui patarnautų. Drebėdamas ir su baime jis stvėrėsi prie darbo ir padavė kiekvienam po kauša; išsigėrę jie sugrįžo prie žaidimo.

Matydamas, kad jam jokis pavojus negresia Ripas laipsniškai atgavo savo drąsą. Jisai net ant tiek įsidrąsino, kad nematant pasiryžo paragauti to skystimo ir patyrė, kad tasai skystimas panašus kaipir Hollandijos, kurio jam teko ragauti. Budamas iš prigimties skystimo mėgėju lengvu budu pasidavė pagundai ir traukė gurkšnį po gurkšnio. Vienas gurkšnis vertė ragauti kitą, ir taip dažnai jis ėjo prie kaušo, kad galų gale jo spėkos pradėjo silpnyn eiti, akyse temo, galva apsvaigo ir jis užmigo giliu miegu.

Pabudęs jis išvydo, kad jis guli toje pačioje vietoje, iš kurios jis pamatė tą senuką. Tai buvo tas pats žaliasai kalnas. Jisai pasitrynė akis — buvo tai šviesus, saulėtas rytas. Paukšteliai purpsėjo ir čiulbėjo krumuose, erelis vingiavo, suko ratu augštai padangėje, maudydamosi tyrame kalnų ore. „Nejaugi aš čia miegojau per visą naktį'', tarė Ripas. Stengėsi atsiminti visus atsitikimus, kurie atsitiko pirm negu jis užmigo. Prieš jo akis atsistojo nepažįstamasai žmogus su likerio bačkute— kalno spraga — pilną baimės užkampį tarpe uolų — nuliudusių žmonių burelį prie kėglių žaidimo — kaušą — „Vai! tasai kaušas! tasai piktasis kaušas!'' mąstė Ripas. „Kaip aš dabar išsiteisįsiu prieš ponę Van Vinkelienę?!''

Dairėsi aplinkui jieškodamas savo šautuvo, bet vietoje gerai užlaikomo, puikaus šautuvo rado seną, nekam tikusį, surudijusį, su nupuolusia spina, su kirmėlaičių suėsta kulbe. Jisai manė, kad seni kalnų padaužos bus klastą jam padarę — pirma nugirdė jį, o paskui pavogė jo šautuvą. Taipgi ir Vilkas kaž-kur buvo dingęs, bet jis be abejo nubėgo voverių gaudyti, arba kurapkų vaikyti. Užsitikėdamas tokiam savo manymui jis pradėjo švilpti ir vardu šaukti, bet viskas veltui; tiktai atbalsiai skambėjo tarpukalniais, tečiaiu jo šuns nebuvo.

Pagaliaus pasiryžo jis eiti į tą vietą, kur vakar jis viešėjo ir jeigu sutiktų nors vieną tų vyrų, pareikalautų savo šuns ir šautuvo. Besikeliant pajuto, kad sąnariai visai sustingę ir ne taip miklųs, kaip pirmiau. „Matyt, kad šita kalnų nakvynė nepatiko mano kaulams'', mąstė Ripas, „ir jeigu dabar delei to pasmaguriavimo įgyčiau reumatizmą, tai aš turėčiau tikrai laimingą gyvenimą pas ponę Van Vinkelienę!'' Kad ir su dideliu vargu, betgi nukrapino jis į klonį: čion rado tą spragą, kuria su savo draugu ėjo vakar vakare; bet baisiai nustebo pamatęs, kad čia plaukia putomis apsidengęs upelis, smarki vandens srovė, kuri lipa nuo uolos ant uolos, ir šniokšdama puola daubon. Tečiau jis nusprendė lipti pakraščiais, lysti per tankų beržyną, priaugusį sasafrais ir vynuogių vijokliais, kurie buvo apsivynioję apie medžius bei jų šakas.

Pagaliaus jis pasiekė tą vietą, nuo kurios per uolų tarpus buvo matomas amfiteatras; bet jokios įeigos į jį nebuvo, net nė pedsako nebuvo galima surasti. Iš visų pusių, lyg sienos, riogsojo vieni akmens, nuo kurių vertėsi kuliais balta putų paklodė ir krito į plačią, gilią duobę, kurioje matėsi tamsus girios šešėlis. Čion Ripas sustojo. Ir vėl jis sušvilpė bei šaukė savo šunį; į jo šauksmą atsakė be tikslo lakiojančios varnos, kurios skraidė po orą apie viršunę sauso medžio, styrinčio ant uolos krašto; jos kvarksėjo ir, rodos, tyčiojosi bei juokėsi iš nelaimingojo keblaus padėjimo. Ką turėjo dabar daryti? Rytas jau baigėsi ir Ripas norėjo valgyti. Guodėsi jisai, kad neteko savo šunies ir šautuvo; bijojo jis susitikti su savo žmona, tečiau nenorėjo badu numirti šituose kalnuose. Papurtė galvą, užsimetė ant peties surudijusį šautuvą, su nekantrumu ir neramia širdžia ėjo į namus.

Prisiartinęs prie kaimo jis pasitiko daugelį žmonių, bet niekas jo nepažino, kas jį truputį nustebino, nes jis juk beveik visus tos apielinkės gyventojus pažinojo. Jie net ir kitaip apsirengę buvo negu paprastai. Visi jie praeidami įsmeigė į jį savo žvilgius ir su nusistebėjimu žiurėjo, ir glostė smakrus. Nusižiurėjęs į kitus ir Ripas nejučiomis pabraukė delnu per smakrą, bet pamatęs, kad jo barzda apie pėdos ilgio išaugusi, net kruptelėjo.

Tuo tarpu įėjo į patį kaimo vidurį. Pulkas nepažįstamų vaikų sekė paskui jį šaukdami ir rodydami į jo ilgą, žilą barzdą. Kaimo šunįs, kuriuos jis buvo pripratinęs ir laikė senais savo pažįstamais, pamatę jį pradėjo loti. Ir pats kaimas visai buvo persimainęs; išrodė daug didesnis ir tirščiau apgyventas. Vietoje senų lušnelių stovėjo eilės švarių ir niekuomet neregėtų namų. Negirdėtos pravardės buvo prikabintos viršum durų — keisti veidai spok sojo per langus — viskas buvo svetima. Matant tokias permainas jo mintįs sumišo; jis pridėjo abejoti, ar tik nebus jis ir tasai šitos apielinkės pasaulis apraganotas. Visgi tai buvo tas pats kaimas, iš kurio jis tik vakar buvo išėjęs. Štai stovi Kaatskillų kalnai — ten tolumoje bėga sidabirnė Hudsono upė — kiekvienas kalnelis ir klonis buvo tie patįs — Ripas dar labiau susimaišė. — „Tasai kaušas pereitą naktį'', mąstė jisai „sugadino mano bėdinę galvą!''

Vertė **Pasaulio Vaikinukas**

(T. b.)

ŠIŲ DIENŲ VAIKAS.

— Juozuk, kas tave sutvėrė? — klausia teta Juozuko.

Juozukas, rodydamas ranka kelis sprindžius nuo grindu:

— Šitokį didžio mane tai Dievas sutvėrė, o daugiau, tai jau aš pats užaugau.

Į RYTUS.

(Kelionės įspudžiai).

I.

Palikęs kasdieninius darbus, pasiryžau važiuoti į gimtinę šalį. Labai geistina pamatyti tą kraštą, tas vietas, kur aš praleidau kudikystės bei jaunystės dienas, kur aš pamilau visą tą, kas tik tenai randasi... Ištrukus iš kuną ir sielą kankinančio didmiesčio, širdis geidžia pasidžiaugti bei pasigerėti vasaros gamta, vasaros žaliais vaizdais, linksmu paukščių čiulbėjimu.

Išsigavęs iš Vokietijos sostinės, lekiu traukiniu į rytus per laukus ir lankas. Bet mintis greitesnė... Ji skrenda liuosa, neprijungta nei prie sunkių geležiesplieno ratais paremtų vežimų, nei prie geležinių vėžių, kurios, kyg kokia, juosta apjuosia visą pasaulį. Ji, ta greitoji mintis, galvatrukčiais lekia pirm traukinio ir užmato į neapmatuotą tolumą, nes jai negali trukdyti nei kalnai, nei girios, nei upės, nei ežerai ar jurės... ji viską pasiekia, viską suranda.

Taip, mintyse iškįla pranykusios dienos, o su jomis kartu tie visi prityrimai ir sątikiai, kurie jaunojon sielon taip giliai buvo įsispaudę, kad jų neįstengia iš atminties išblaškyti net ilgos metų eilės. Pranykusios džiaugsmo valandos sujudina krutinę nauju smagumu ir duoda užmiršti esamų vargų ir skausmų dygintį kartumą...

Iš miglos pranykusių dienelių iškįla sulnkę, pasenę nameliai ir rodo pirmiausios jaunystės žingsnius, žingsnius amžiaus pavasario, kur mes vaikai pražydome, kaip laukų bei pievų gėlės. Kur kaip paukšteliai linksmi džiaugėmės ir dainavome taip, kaip budavo ant širdies. Taip gyvenome iki tam laikui, kol likimas lėmė vienam vienur, kitam kitur įšlėkti sau naujo lizdo jieškoti. Oi, skaudu, — labai skaudu tą viską atsiminti. Tuokart gal ne taip dar supratome tą savo senąjį lizdą branginti, o dabar apie jį atsimename su gailesiu ir išsiilgę jo, progai pasitaikius, skubame nors kartą jį pamatyti...

Dundėdamas važiuoja traukinis per vakarinės Prusijos smiltingus laukus. Pagaliaus, po dešimts valandų kelionės atsidurėme ant stoties Diršau, kuri guli Vislos upės pakrantyje. Važiuojant per Vislos plačiąsias, derlingasias lankas, nenorint skverbiasi galvon mintis iš senovės laikų atsitikimų. Čia visur historiškos vietos! — Kiekvieno miestelio historija primena mums musų tautos nelaimės pradžia, kada šarvuoti vyrai attvino iš vakarų į musų žemę, kardu skindami sau kelią ir kada uždėjo savo geležinę ranką ant artojų žmonių, kurie pervėlai suprato tokių svečių apsilankymo pasekmes. Taip, pervėlai suprasta sakinio reikšmė — „veikti sujungtomis spėkomis"...

Štai ir Marienburg'as! Ant kranto upės Nogat ir šiandien riogso apirusi ir sunki pilis, primenanti apie ánų dienų atėjunų pasiryžimus ir jų žiaurų veikimą. Nors senieji laukiniai murai išdalies apgriuvę, bet butai bei budavonės, pasirupinant Vokietijos kaizeriui, dikčiai aplopyti, o kaikur beveik iš pamatų naujai perdirbti. Palei upės kranto riogso visa eilė bokštų ir bokštelių su skylėmis muruose, iš kurių kadatai mirtingos vilyčios draudė prisiartint prie murų... Juk tai čia kelis sykius buvo užrakintas už trijų-keturių mastų storumo sienų lietuvių karžygis Keistutis! Čia senasis kareivis turėjo girdėti, kaip vis naujai atplustančios iš Vokietijos gilumos kryžiuočių gaujos traukė į jo tėvynę, idant išplėšti jos liuosybę. Nebuvo jam lemta pilies sklepe savo gyvastį baigti. Du kartu jis iš nelaisvės ištruko ir, laimingai namon parsigavęs, vėl prie ginklo kibo.

Nebuvo tau lemta, tu garbingas karžygi, nuo svetimųjų kardo savo gyvastį užbaigti. Ne, ne nepritelių ištiktas tu pargriuvai — tu kritai per rankas tavo artimiausiųjų, t. y. tų, kuriems buvo pavestas kardas tėvynės laukams apginti. Taip pražuvai tu, tėvynės karščiausis apginėjau.

Nuliudęs žvelgiu ant pilies, įsivaizdindamas anų laikų praėjusias dienas, kada pilis buvo pilna kareivių, pasiryžusių eiti lietuvių krikštyti. Ar jie tada gerai suprato tą savo uždavinį? Ar jie buvo perimti tiesotumu tų savo pasiryžimų? Sunku mums šiandien atsakyti į šituos klausimus. Dabar pilis tušti — nei gyvos dvasios nematyti. Sunkiai privarginta, sugniaužta žiaurios vokiečio rankos riogso ji nusiminus ir tartum galvoja apie trukšmingą praeitį ir nežinomą ateitį... Taip, negailestinga galiuno ranka baisiai slėgia tave, tu Lietuvos žemele, norėdama tave galutinai užslopinti. **P. M.**

RAŠTININKŲ FONDO LIKVIDACIJA.

Per ištisus trejus metus viršminėtam fondui nieko neveikiant, o kartas nuo karto iš šalies klausinėjant apie esančius pinigus pas to fondo iždininką, aš, pasiryžęs kartą paliuosuoti save nuo pašaliečių nužiurėjimo paledau žemiau tilpusią krivulę per buvusio fondo valdybą, paduodamas valdybos narių antrašus, duodamas laiko apėjimui bei nuomonių išreiškimui, nuo 24 d. gegužio iki 15 d. liepos, bet prabėgo pusė mėnesio po paskirtam laikui, vienok jokios žinios nė nuo vieno iš valdybos sąnarių negavau.

Liepos 30 d. likusius raštininkų fondo pinigus pasiunčiau Tautiško Ukio steigimo komitetui ir apskelbiau fondo likvidaciją, kartu su atskaitomis „Tėvynės" No. 31. Po to į antrą savaitę gavau krivulę, kuri nuo išsiuntimo užtruko tris mėnesius laiko.

Žiniai visuomenės ir tam tikslui aukavusiųjų ypatų, o taipgi žiniai pačios valdybos sąnarių talpinu buvus. fondo organe paskutinę apyskaitą kartu su paskutiniu valdybos tarimu. Gaila, kad negavau šios krivulės pirmiau, kol pinigai nebuvo perduoti kitai įstaigai, bet dabar šiuomi viską užbaigiu ir meldžiu gerbiamųjų aukautojų man atleisti, kad taip ilgai laukiau su šiuomi reikalu. Šitai mano atsiliepimas į valdybos narius ir jų nuomones.

New York, N. Y.
Gegužės 24, 1913 m.

Raštininkų Fondo Komitetui.

Kaip žinome, 1908 m. sumanyta sutverti Raštininkų Šelpimo Draugiją, kuritai draugijapa vidanta Raštininkų Fondu; sumanymui iškarto pritarė pusėtinas skaitlius pavienių lietuvių, taip kad nuo pradžios gruodžio 1908 m. iki vasario mėnesiui 1909 m. likosi suaukauta suviršum $60.oo. Tuomet sumanytojai apskelbė R. F. Valdybos rinkimus; iškarto valdyba smarkiai darbavosi su galutinu sutvarkymu draugijos, perleido net 10 tarimų ir pagaliaus prieita prie to, kad galutinai sutvarkyti įstatus ir pradėti tverti kuopeles, įstatų projektas kažinkur prapuolė pas literatiškojo komiteto narius, ir draugijos veikmė apsistojo ant vietos. Jau nuo balandžio mėnesio 1911 m. nė nuo vieno iš buvusiojo komiteto sąnarių nieko nesigirdi.

Aš tos draugijos tuom laiku išrinktas iždininkas atidaviau atskaitą iš finansų (žiur. „Vienybės Lietuvninkų" No. 37, 1910 m.), ir kaip matome, pinigų ižde likosi $66.84. Paskui dar pasiųsta auka Stikleliui pagal valdybos 13 nutarimo $15.oo, J. Bendrickui apmokėta už užstatymą kaucijos už iždininką, p. Širvydui išmokėta 50c; taigi, išmokėta $20.50, dar pasiliko $45.95. Iš tų pinigų reikės išmokėti ižidininkui už krasos ženklelius ir kitas lėšas nuo 1909 m. iki dabar. Viso apie $2.oo; gal dar ir kiti komiteto nariai turėjo kokias išlaidas R. F. reikaluose, bet kol-kas nepridavė rokundų. Tatai aš melsčiau, kad priduotumėt savo rokundas, idant kuomet šitas (gal paskutinis tarimas) pereis per valdybos rankas, butų galima su visais atsiteisti.

Kadangi draugija per paskutinius porą metų aktiviškai nieko neveikė, tai aš įnešu sumanymą draugiją likviduoti, o jos likusįjį turtą perduoti Tautiškojo Ukio steigimo komitetui.

Likvidavimo nutarimą ir paskutinę atskaitą paskelbti buvusiame R. F. organe ir „Tėvynėje".

A. B. Strimaitis.

Už sumanymą balsavo tik du: A. B. Strimaitis ir J. Baniulis.

ROCKFORD, ILL.
Birželio 7 d. 1913.

R. F. Valdybai:

Gerbiamieji!

Aš jau pernai buvau išreiškes mintį apie R. F. likvidavimą p. Strimaičiui, patardamas iždą paskirti pastatymui paminklo nepamirštinos atminties S. Daukantui. Bet p. Strimaičiui pasipriešinus, nutilau.

Kad R. F. likviduoti, aš visuomet sutinku, bet, kad iždą atiduot kokio ten „tautiško ukio" komitetui, niekuomet nesutiksiu, nes: 1) „tautiškas ukis" — tai tikras non sensas, prie kurio pa sekmės galima susilaukti negreičiau kaip ir su SLA. prieglaudos namu. 2) R. F. valdybos priimtame projekte buvo pažymėta, kad prie likvidavimo R. F. iždą pavest Liet. Dailos Draugijai ar Aušrai. To aš ir laikausi ir nepritariu, kad R. F. iždas tektų „Jovaro sviestinyčiai".

Su pagarba,

V. S. Jokubynas.

Valparaiso, Ind., Birž. 14, '13.

Gerbiamieji:

Stebėtis reikia iš nuomonės, kurią p. A. B. Strimaitis yra paskleidęs. Paduot du klausimu ant nutarimo vienu kartu — tai reikia gabumo. Aš, susilaikau nuo pasirašymo ant balsavimo blankos, nes balsuodamas už likvidavimą R. F. balsuočiau kartu už paskyrimą iždo Jovaro Ukio Komitetui, o gal aš nenoriu paskirt J. U. K?...

Visu pirmu, likvidacijai pritariu, bet, anot p. Jokubyno išsireiškimo, kad paskolint kokiai „sviestinyčiai" arba tautiškam muilo burbului — priešingas. Negana ką maslionkų negausime, o apie patį svestą, nėra nei kalbos. Mano nuomonė yra maž-daug tokia: kad mes neprivalome žiurėti į reikalus toliau stovinčius nuo musų, bet reikia pirmiaus apsirupintisu savaisiais, čia pat ant vietos. Štai laukia nuo visuomenės pagalbos rankos Lietuvių Moksleivių Amerikoj Susivienijimas. Šisai klausimas yra mus dienų klausimu, tai kodel mes negalime tuos kelis likusius centus paskirt moksleiviams?! Ant moksleivių rymo musų visa viltis ir ateitis, tautos gerovė! Moksleivių šelpimo klausimas yra taip svarbus, kaip kad daugelis randasi svarbių. Daug tame nekalbėsiu, tik tiek dar pasakysiu: apsirupinkime pirmiaus apie savo ukį, apžiurėkime kaip pridera, o tada galima pažiurėti, kaip musu susiedai-giminės už balos gyvena, ir sulig reikalo ir musų išgalės sušelpt ar suramint.

Jeigu nesiras tarpe R. F. Valdybos simpatizuojančių moksleiviams bei atjaučiančių moksleivių padėjimui, tada pilnai sutinku, kad minėti centai butų pusiau paskirti „Aušrai" ir „Moksleivių Paskolos Rateliui", nors tos dvi organizacijos mano susijungt delei vienodumo siekių, bet kol-kas gyvena atskirai, tai ir aukas atskirai reikia paskirus duot.

P-nas A. B. Strimaitis pažymėjęs, kad ir Širvydas buk dar yra R. F. Valdyboj. Kuomet nukniaukė įstatų projektą ir už tai gavęs vėjo — rezignavo. Jo vietą užėmė J. B. Smelstorius, (bene) 28 Broadway, So. Boston, Mass.

Ši krivulė, matyt, pas p. Jokubyną ilgai užtruko. Nors jis yra pasiuntęs birželio 7 d., bet aplaikiau birželio 14 d.

Kviečiau visus kitus R. F. V-os sąnarius nuodugniai apsvarstyti šį klausimą ir atkreipti atidžią į Amerikos Lietuvius Moksleivius, kokiame stovyje jie yra ir ar neverta jų sušelpt...

Su pagarba, **P. Sinkus.**

18 Birželio, 1913,
Waterbury, Conn.

R. F. Valdybai.

Gerbiamieji!

Likviduot „Rašt. Fondą" sutinku, kadangi matyt, kad jis jau negalės gyvuot. Aš pritariu nuomonei p. Jokubyno ir P. Sinkaus, kad tie pinigai, kurie atliks nuo visų apmokėjimų, kurie randasi, turi but perduoti moksleivių sušelpimui: viena dalis „Aušrai", o kita „M. Pašalpos Rateliui" perduot.

P. Širvydas senai atsisakė iš „L. K.", todel krivulę ne Širvydui, bet J. B. Smelstoriui reikia siųsti.

Šis balsavimas išsiųstas 14 d., bet aš gavau tik 17 d.

Su pagarba **M. Mikalavičienė.**

Mt. Carmel, Pa. 7—7—13.

Raštininkų Fondo Valdybai.

Viešpačiai:—

Per tiek laiko jau ir pamiršau, kuom aš buvau R. F. Valdyboje ir tikrai nežinau, kokiomis tiesomis naudotis išreiškiant savo nuomonę. Bet jei mano balsas turi kokią nors svarbą, aš pilnai pritariu Sinkaus ir Mikalavičienės nuomonei, kad tuos pinigus padalinti tarpe moksleivius šelpiančių draugijų, butent: „Aušros" ir „Moksleivių Pašalpos Ratelio".

Išrodys daug žmoniškiau, kuomet Amerikoje surinkti pinigai susinaudos ant vietos, o prie to daugelis moksleivių bando but raštininkais, tat tegul jiems Dievas ir tie pinigai padeda.

Velydamas Valdybos nariams daug ilgesnio ir pasekmingesnio gyvenimo, nei pačiam Fondui.

I. M. Rudminas.

Gerbiamieji!

Krivulė, kurioje p. Strimaičio sumanyta likviduoti „Rašytojų Fondą", pasiekė mane liepos 10 d. Ir aš ją sulaikau tulam laikui — ligi išsiaiškins vienas klausimas. P-as Strimaitis maršrute pažymėjęs, kad šita krivulė turi but perduota ir p. Širvydui. Gi p. Sinkus bei p. Mikalavičienė nurodo, kad p. Širvydas iš „Rašytojų Fondo" valdybos išstojęs, o jo vietą užėmęs p. Smelstorius. Kadgi taip, tai norėč butinai žinoti: kada ir kokiuo budu p. Smelstorius į šitos draugijėlės valdybą pateko?

Antras dalykas. Rodos „Rašytojų Fondo" valdyba žino, kad pinigai, kurie randasi to fondo iždė, buvo suaukoti tik pavargusių rašytojų sušelpimui. Ar turi tiesę tat tuos pinigus skirti pati valdyba kitiems reikalams? Rodos, kad ne.

Su pagarba, **Jul. Baniulis.**

VII—11—1913, Brooklyn, N. Y.

Rockford, Ill.
Liepos 16 d. 1913.

Ponai!

Kada ir del kokios priežasties Širvydas yra išstojęs iš „R. F." valdybos, man nėra žinoma, kaip nėra žinoma ir kada Smelstorius užėmė jo vietą.

Kad pinigai yra suaukauti sušelpimui vien pavargusių raštininkų, tiesa. Bet, kad jau pavargėlių nesiranda, tad nejaugi mes juos sutversime.

Visuomet valdyba gali fondą likviduoti ir jo turtą kam-nors paskirti, jeigu jis negali toliaus gyvuoti. Ir verčiaus valdybai (ar esančiai, ar busiančiai), negu reikalaut visuomenės, idant ji paskirtų kam esančius pinigus, nes su visuomene apsidirbimas ne taip greitas. Žinome gerai, kad apie $60 sudėtų „revoliucijos" reikalams dar tur but ir šiandien pas Dudą yra, nors jau kiek sykių buvo šauktasi visuomenės, idant ta paskirtų kam-nors tuos pinigus; o jeigu jau jie yra kam atiduoti, tai visgi netam, kam priderėjo. Ir tai ne tik šitas vienas faktas.

Su guodone, **V. S. Jokubynas.**

Waterbury, Conn.

Gerbiamieji!

Man rodos, jeigu kokia-nors draugija negali gyvuoti, tai jos likusieji nariai ar valdyba likusius pinigus gali paskirti bile kokiam reikalui. Visuomenė, kuri neprijautė ir neprisidėjo prie tos draugijos šelpimo menkai tegali spręsti apie pinigų paskirstymą. Žinoma, galima butų atsišaukti į tuos, kurie yra aukavę Rašt. Fondui. Bet kaip juos surasti tuos pavienius žmones, kurie aukavo? Perdaug laiko tai užimtų. Beto, jeigu R. F. negali gyvuoti, tai kam laikyti tuos pinigus be jokios naudos.

Kaslink p. J. O. Širvydo, tai visi žino, kad jis atsisakė iš R. Fondo Lit. Kom. Kaslink p. J. B. Smelstoriaus gal aš ir turiu klaidą. Bet p. P. Sinkus, kaipo sekretorius, kuris siuntinėjo užklausimus, p. Širvydui atsisakius, juk geriau žino, negu aš.

Su pagarba,

M. Mikalavičienė.

Valp., Ind., Liepos 21, 1913.

Ponai!

Kad yra žmonių užmirštančių iš ko susideda valdyba, juk nedyvai, bet galima tikėti, kad toki žmonės užmiršta, kuom patįs yra.

Kaip p. Smelstorius pateko valdybon: p. J. O. Širvydui rezignavus iš R. F. Kom., prisiėjo į jo vietą, kitą, daugiau po Širvydui gavusį balsų pastatyti; iš eilės buvo p. P. Narvydas. Jo užklausiau, ir iki paskirtam laikui neduodant atsakymo, reikėjo kreiptis prie daugiausia po Narvydui gavusio balsų, o tuom buvo J. B. Smelstorius.

Dokumentų nemanau priduot p. J. Baniuliui, apart patėmijimo, kad daugiaus tėmytų į dalykus; antra — ant vietos gyvena P. Narvydas, kurio gali pasiklaust, ar jis nebuvo užkviestas per mane, ar apsiims į Lit. Kom.

Rezignacijos ir apsiėmimo dokumentai bus parodyti tada, jeigu kada smarkesnis, ar didesnis vėjas pustels.

Link galėjimo ar negalėjimo paskirt pinigų kitokiam dalykui, berods p. Jokubynas išsireiškė, o antra, man vistiek, gali atiduoti ir Kauno „Saulės" iždui.

P. Sinkus, R. F. Sekr.

Shenandoah Pa. 8—3—13.

R. F. Š. Valdybai

Gerbiamieji:—

Kraustydamasis kasdien į kitą vietą užtrukau gauti į laiką laišką, bet skubinuosi kuogreičiausia. Ant kiek pamenu, sekretoriaus nurodymai link rinkimo valdybos pilnai teisingi. Aš buvau surašęs Fondui taisyklių pamatą, kaipo organizacijai, kuris pateko Širvydui. Jam atsisakius gražinti šiuos, tai turėjo rezignuoti, o į jo vietą išrinkta sekantis daugiausia balsų gavęs. Bet kam tėmyti tokias smulkmenas, jei iždininkas nei valdybos nutarimo negavęs nei aukavusios visuomenės norų nesiklausęs paveda pinigus kam patinka (Žiur. Tėv., No. 37). Toks darbas nėra visai tinkamas jieškojimui smulkmenų. Aš dirbau sutaisymui įstatų — tie dingo ir mano darbas nuėjo po velniais. Dabar vėl rašau prie antros krivulės o pinigai jau atiduoti. Į ką tai panašu?

Džiaugiuosi tuom, kad tai mano paskutinis darbas, nes į jokį kitą manęs jau nei su pyragu neprikalbįs!

Velydamas kitiems daugiaus kantrybės, **I. M. Rudminas..**

Raštininkų Fondo atskaita N 3.

(Žiurėk atskaitą „Vienybės Lietuv." N 37 1910 m.)

Ineigos.

Pas iždininką buvo likę	$66.84
19 d. spalių 1910 m. aukų nuo 25 kuopos SLA.	.50
viso	67.34

Išeigos.

Rugp. 30 d. 1910 m. K. Stikleliui	15.00
Spal. 31 d. 1910 m. Kasieriaus kaucija	5.00
Bal. 11, 1911, J. O. Širvydui, Lit. K—to išlaidos	.50
Liep. 29, 1913, A. B. Strimaičiui už krasos ženklelius nuo gruodžio 8, 1909 iki liepos 29 1913 metų	1.80
viso	$21.30
Ineigos	67.34
Išeigos	21.30
Lieka	45.04

Šituos likusius pinigus pasiunčiu Jovaro Ukio steigimo Komitetui ant rankų iždininko p. J. Skritulsko ir šiuomi paliuosuoju save nuo buvusio Raštininkų Fondo kasierystės

R. F. Iždin. **A. B. Strimaitis.**

29 d. liepos, 1913 m.
New York, N. Y.

NAUJI RAŠTAI.

Lietuvių Dailės Draugijos 1912 metų veikimo apyskaita. Vilnius. 1913. Martyno Kuktos spaustuvė.

Lietuvių tautos memorialas (induotas tautų [rasių] kongresui Londone liepos 26 d. 1911 m.). Antroji dalis. J. Gabrys. Vertimas iš prancuzų kalbos. 1913. „Draugo" spaustuvėje, Chicago, Ill. Pusl. 18.

Įžadų katekizmas. Tėvo Petro Cotel, Dr. J. Iš anglų kalbos vertė kun. A. S. 1913 m. „Draugo" spaustuvėje, Chicago, Ill. Kaina 25 centai.

„Laisvoji Mintis'' N41. Turinys: Bažnyčia Prancuzijoje gaišta, Sn. (laisvas vertimas iš N. A. Rubakino) — Kaip skaityti naudingiau geras kningas, Ar krikščionybė turi historišką pamatą? Krikšičonybė ir moteris, Karolis Vairas — Iš Hiobo (eilės), Dennis Hird, M. D. — Evoliucijos mokslas paveiksluose (tąsa), Šis bei tas iš chronikos, Jul. Baniulis — Rusų beletristikos tėvas. Paveikslai: Dr. Jonas Basanavičius ir M. Yčas. Priedas: **„Jaunimo sapnai''** N9. Turinys: Pranešimas seimo delegatams, A. Petraitis — Prie II L. M .A. S. Seimo, S. Tauras — Sąryšys tarpe proto ir kuno, A. Linkus — Žuvo (eilės), Anupras Karalis — Fabrikas, Z. Jank. — Chiaparelli ir jo mokslas.

„Vadovas'' N60. Turinys: Gedimoji kalba per a. a. kun. Antano Civinskio laidotuves, kun. J. Staugaitis — A. a. kun. dr. Antanas Civinkas, prof. V. P. — Apie katekizavimo metodą, Dr.J. Totoraitis — Konferencijos kunigų rekolekcijoms, Pov. Kl.—Talmudas, Iš Bažnyčios ir Visuomenės dirvos, Recenzijos ir kritikos.

„Tarka'' N 19—20.

„Garnys'' N7.

„Teisybė'' — N 2.

AUKOS LIETUVIŲ MOKSLO IR DAILĖS DRAUGIJŲ NAMAMS STATYTI:

26. VII Brooklyne surinkta $271.

Chicago'je, Ill. 3. VIII. 1913 m. Įstojo į L. M. Draugiją **Nariu Labdariu Laurynas Radziukynas,** chemikas-technologas, baigęs chem.-techn. mokyklą Varšavoje, cinko fabrikos Sandval, Ill., direktorius, gim. 1880 metuose, Kurnėnuose, Balkanų valsč., Kalvar. pav., Suv. gub. L. M. ir D. D. Namams aukojo $100.00

Kazys Kasputis, gim. Rygoje, Industrijos Departamento korespondentas, Chicago, Ill., 15.00
viso $115.00

Pirko sieksnius žemės ir padovanojo L. M. ir D. D. Namams statyti:

Chicago, Ill., Roseland:

15 — **Petras Šimkaitis,** Kauno gub., Ras. pav., Nemakščių par., 27 metų $10.50

16 — **Gabrielius Benošius,** Suv. gub., Seinų pav., Kapčiavos gm., Mensiškių sodž., 27 m. 10.50

17 — **Antanas Kavaliauskas,** Kauno gub., Ukmergės pav., Minėnų sodž., 36 m. 10.50

18—**Mykolas Šlikas,** Kauno g., Panev. pav., Ramigalos parapijos, 10.50

19 — **Povilas Petronis,** Kauno gub., Panev. pav., Gimbelių sodžiaus, 10.50

20 — **Antanas Narkunas,** Kauno gub., Taurag. par., 32 m., 10.50

21 — **Stanislovas Čekinskas,** Kauno gub., Telšių pav. Žarėnų parapijos, 10.50

22 — **Petras Šatkauskis,** Kauno gub., Telšių pav., Alsėdžių kaimo, 30 m. 10.50

23 — **Kazimieras Kabnietis,** Kauno gub., Ežerėnų pav., Panemunės par., 25 m., 10.50

24 — **Kazimieras Paukštys,** Kauno gub., Kauno pav., Stakių par., Stalioraičių sod. 30 m. 10.50

25 — **Pranas Smilga,** Kauno gub., Tel. pav., Alsėdžių kaimo, 30 metų, 10.50

26 — **Motiejus Bleizgys,** iš Liepolingo, Suv. gub., 10.50

27 — **Antanas Puidokas,** iš Raseinių pav., Kauno gub., 10.50

28 — **Andrius Malkevičia,** iš Raseinių pav., Kauno gub., 10.50

29 — **Broliai Strumilos,** iš Raseinių pav., Kauno gub., 10.50

30 — **Antanas Pocius,** muzikas, iš Raseinių pavieto, Kauno gub., 10.50

31 — **Motiejus Bleizgys,** 10.50
viso 178.50

Visų Šventųjų parapijoje, Chicagoje, Ill., surinkta aukų:

Petras Platakis $5.00

Po $2.oo: Stasys Ralys, Jonas Drazdauskas, Juozas Zubė, Kazys Gruzdys, Povilas Zaunys, viso 10.00

Po $1.oo: Justinas Baltušis, Jonas Bakutis, Petras Mikolainis, Juozas Šimkus, Antanas Jasiulevičius, Kazys Kainauskas, Juozas Riškus, Jonas Stankus, Kaz. Grazdys, L. Šimkus, K. Šeris, Petras Daknys, Stasys Kazlauskas, Kristupas Klibas, Jonas Endziulis, Antanas Urbaitis, Jurgis Samblionis, Antanas Likša, Petras Tilionis, Antanas Paulauskis, Antanas Laurinčius, Juozas Norbutas, Vincas Kazlauskas, Petras Pivoriunas, Elzbieta Klimavičienė, Kaz. Klimavičia, Antanas Turkevičia, viso 27.00

Po 50 c.: Motiejus Bleizgys (ir sieksnį žemės, 31), P. Jasinskaitė, J. Podžiunas, A. Grigaitis, A. Pučkorius, J. Šernauskas, J. Atkočiunas, viso 3.50

Smulkių aukų 2.80

viso $48.30

Sutrauka: Narys-Labd. $100.00
17 sieksn. žem 178.50
šiaip aukų 48.30
$326.80

Su pirma pagarsintais **$597.80**

5 d. rugpjučio, 1913 m. Šv. Kryžiaus parapijoje surinkta:

Kun. Aleksandra Skripka įstojo į Mokslo Draugiją Nariu-Labdariu 100.00

32-ą sieksnį žemės pirko ir paaukojo M. D-jai 10.50

Šiaip aukojo 5.00
viso $115.50

33 ir 34 sieksnius žemės pirko ir M. D-jai paaukojo kun. Antanas Brička 21.00

35 — Pranas Kibortas už sieksnį žemės ir šiaip aukojo$4.50, viso 15.00

36 ir 37 — Giedorių Draugystė šv. Cecilijos prie par. Šv. Kryžiaus pirko du sieksniu žemės ir paaukojo L. M. D-jai $21.oo, šiaip aukų pridėjo $4.oo, viso 25.00

Pirko sieksnius žemės ir aukojo L. M. Draugijai:

38—Jonas P. Bugdinas 10.50

39—Juozas Kušleika 10.50

40—Jonas Mališauskas 10.50

41—Vincas Viščiulis 10.50

Šiaip aukų sudėta:

Po $5.oo: Pranas Gudas ir Vladislovas Daukša, šv. Kryžiaus par. vargonininkas 10.00

$4.oo aukojo: J. Žolpys 4.00

Po $3.oo aukojo: Petras Mažutis, A. B. Žemaitis ir Pranas Banys, viso 9.00

Po $2.oo aukojo: Juozas Mačiulis, Jonas Raudonius, Juozas Daugiala ir Juozas Drukteikus, viso 8.00

Po $1.oo aukojo: Adolfas Radavičius, Pranas Šimkus, Pranas Venckus, Jonas Bartkus, Juozas Poliakas, Antanas Kuizinas, Mykolas Paukšta, Jonas Ilginis, Vincas Petkevičia, Antanas Urbutis, Antanas Jakimavičius, Juozas Kardelis, Jonas Milinavičius, Stanislovas Milinavičius, F. K. Strzynickis, Augustas Bartišius, Jonas Klimas, Jonas Šukevičia, Antanas Petkus, Pranas Stasiulis, Stanislovas Kučinskas, Juozas Burinskis, Kazim. Juršis, Antanas Pašilis, Izabelė Aleksandravičiutė, P. Norvaišas, P. M. Šaučiunas, Jonas Jocius, B. Maševičius, K. Šukys, J. Raila, J. Kulišius, S. Raila, J. Simanas, St. Olbergis, J. Geštauskas, B. Dejunas, J. Jurgutis, V. Pivariunas, L. Kukutskis, K. Ivanauskas, A. Rabačauskas, J. Novickis, St. Gailiunas, L. Šveikauskas, A. Eidikis, Ona Mortinienė, Kazimieras Liubinas ir Jonas Paskauskas, viso 49.00

50 c. aukojo M. Dobilas .50

Viso 299.00

Sutrauka:

Narys-Labdarys $100.00

10 sieksnių žemės 105.00

šiaip aukų 94.00

$299.00

Su augščiau pagarsint. **$896.80**

Vietinės Žinios

Daukantiečių veikimas. Per Simano Daukanto Dramatiškos Dr. ir 83-čios kuopos SLA. susirinkimą, kuris atsibuvo rugpjučio 7 d. š. m., S. D. D. D-ja likosi atskirta nuo 83-čios SLA. kuopos ir dabar ji užsiimdinės vien tik mokslo ir dailės dalykais. Atsiskyrus nuo kuopos S. D. D. D-ja laikė savo pirmą susirinkimą rugpjučio 14 d., kuriame tarp kit-ko nutarė sekančius svarbesnius dalykus. Į S. D. D. Dr-ją gali prigulėti kiekviena ypata, užsimokėdama įstojimo 25c. ir mėnesinę mokestį — 10c. 83-čios kuopos sąnariai iki naujų 1914 m. skaitosi S. D. D. D-jos sąnariais be jokio įstojimo, tiktai privalo mokėti mėnesines duokles. Sąnarys, neužsimokėjęs už tris mėnesius pasiliks suspenduotas, t.y., bus jam atimtos sąnario tiesos, o neužsimokėjęs iki Naujų metų 1-mą dieną sausio 1914 m. pasiliks išbrauktų iš draugijos panorėjus jam vėl įsirašyt į draugiją, reiks mokėti įstojimą. Todel visi 83-čios SLA. kuopos sąnariai, mylintieji dailę, nepamirškite ateit ir užsimokėt savo duokles. Susirinkimai reguliariškai bus laikomi kas antrą seredą po pirmos mėnesio dienos. Viršminėtoj dienoj laikytame susirinkime tapo išrinkta komisija sutvėrimui konstitucijos projekto.

Sekr. **A. Augunas.**

Pasilinksminimas girioje. Nedėlioj, rugpjučio 17 d., atsibuvo Simano Daukanto Dramatiškos Draugijos draugiškas išvažiavimas Maple Grove giraitėj, kur tą pačią dieną buvo taipgi parengtas panašus LSS 83-čios kuopos išvažiavimas. Kodel tie du išvažiavimai susidurė tą pačią dieną ir vienoj vietoj, nuspręst negalima. Vienok tvarka buvo labai daili ir pagirtina; abi draugijos susivienijo į vieną burį ir tulą laiką visi maloniai žaidė ir linksminosi. Vėliau prasidėjo programo atlikimas, P-lė A. Kancieriutė savo maloniu balseliu padainavo porą dainelių; S. Vaiciekauskas atliko keletą juokingų monologų. Sekančios deklamatorkos gan puikiai pasakė eiles: B. ir A. Petrauskiutės, A. Matijošaičiutė, K. Jukeliutė ir A. Kriaučiuniutė; gražiai padainavo „Lietuvių Gimnastikų'' vyrų choras ir „Aido'' maišytas choras iš So. Brooklyno; vieną ir antrą veda Leonas Ereminas. Kaip visuose, taip ir šiame išvažiavime, užgesinimui troškimo, susivažiave svečiai susidėjo po keletą centų gėrimų nupirkimui (nepamanykite, kad vien tik alaus —buvo ir sodės). Kaip ten nekalbėsime, o vienok panašus išvažiavimai yra daug geresni ir naudingesni už kitų draugysčių rengiamus „piknikus'', kuriuose draugijų sąnariai ir pašaliniai negali užsiimti ir neužsiima niekuom kitu, kaip tik gėrimu ir šokimu pridulkėjusiose svetainėsę. **Girinis.**

Simano Daukanto Dramatiška Draugija buvusiame rugpjučio 20 dieną susirinkime nutarė paaukoti iš savo iždo Liet. Mokslo ir Dailės Draugijų namams statyti Vilniuje 100 dol. Gražus tai pavyzdys kitoms lietuvių dramatiškoms draugijoms! Tegu kiekviena didesnė dramatiška draugija paaukoja Tautos Namams po tiek, tai susidarytų ne mažas pluoštas pinigų. Sugrįžus atgal prie Sim. Daukanto Dram. Drjos, reikia pasakyti, jog sausio 22 d. 1910 m. pirmą kartą statant Brooklyne scenoje „Živilę'' į jos iždą įplaukė, rodos, su virš 120 dol. Tie pinigai tat ir gulėjo jos iždo ir, rodos, laukė progos, kad patekti kokiam garbingam tikslui. Taigi, 100 dol. iš tų pinigų paskirta Tautos Namams Vilniuje, o už likusius — parengti gerbiamiems svečiams iš Lietuvos, kuomet jie sugrįž į Brooklyną, vakarėlį. Tame vakarėlyje bus perduota ir minėtoji auka.

Į vietinių lietuvių draugijų konferenciją, kurioje bus svarstoma tolesnis veikimas bei aukų rinkimas Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų namams, Sim. Daukanto Dram. Dr-jai atstovauti išrinkti pp. J. V. Lutkauskas ir P. Inca.

Pagaliaus Sim. Daukanto Dramatiška Dr-ja supažindinimui savo sąnarių su teatraliniais veikalais, nutarė užsiprenumeruoti „Teatrą'' ir kitus išleistus bei išleidžiamus veikalus.

Tėv. Myl. Dr-jos susirinkimas. Mus prašo pranešti vietinės Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopos sąnariams, jog ateinantai nedėldienį, rugpjučio 31 deiną 2-rą val. po pietų po No. 73 Grand st. bus tos kuopos susirinkimas.

Vieša paskaita apie sociali klausimą. Rugpjučio 26 d. (vakare) Tautiško namo svetainėje (101—3 Grand st.) **kun. d-ras Jurgis Matulevičius,** Friburgo (Šveicarijoje) universiteto profesorius laikė paskaitą apie **socialį klausimą.** Pasibaigus paskaitai, buvo atsakinėjimai į įvairius klausimus bei diskusijos.

Platesniai apie šitą paskaitą bus aprašyta sekančiame „V. L.'' numeryje.

Nenusisekė baikavimas. Rugpjučio 17 d. Linden giraitėje tarpe lietuvaičių merginų ir prekinio traukinio darbininkų įvyko nepaprastas atsitikimas. Atvažiavusios iš Brooklyno dvi lietuvaitės ir neradusios tinkamų draugų linksmesniam laiko praleidimui, sumanė padaryt šiokį bei tokį juoką. Nuėjo pas gelžkelį ir laukė ateinant traukinio. Prisiartinus pasažierių traukiniui, šitos dvi linksmos mergaitės šaukė važiuojančius vyrus ir siuntė jiems bučkius. Prabėgus traukiniui ''štukorkos'' juokėsi kiek galėdamos, kad surado priežastį pasilinksminimui. Už valandėlės prisiartino prekių traukinis, ir musų „štukorkos''griebėsi prie to paties darbo, kaip ir su pirmu traukiniu. Važiuojantieji, nužiurėję, kad miške daugiaus nieko nėra apart dviejų moteriškių, sustabdė traukinį, iš kurio tuoj iššoko šeši vyrai ir metėsi ant merginų. Šios, pamačiusios, kad papuola į negeistinų „draugų'' nagus, pradėjo bėgti. Viena buvo greitesnė, ir ji pabėgo, o antrą pasigavo iššokę iš traukinio vyrai. Mergina, papuolusi į šešių vyrų nagus, kaip vanago sučiuptas viščiukas, pradėjo klykti nesavo balsu. Tą klyksmą greit išgirdo toliau besibovijantieji, kurie tuoj atbėgo pažiurėti, kas dedas, ir pamatė, kad vyrai neša į traukinį merginą. Atbėgusieji paspėjo išgelbėti merginos dorą nuo suteršimo, bet jau jos drabužiai buvo kaip kaminakrėčio. Merginos, bukit atsargios su netikusiais šposais! **Gegutės Balsas.**

Pranešimas.

Šiuomi pranešame savo tautiečiams, kurie norėtų gauti tulkių vietas ant Ellis Island, N. Y., jog kvotimai bus rugsėjo 3—4 d. Norintįs gauti paminėtą vietą butinai turi mokėti — neminint anglų kalbos — šias kalbas: lietuvių, lenkų ir latvių arba rusų. Algos moka — $1200 metams. Aplikacijų reikalaudami adresuoktie: Civil Service Commission, Washington, D. C., arba Costume House, New York, N. Y.

Pirko sieksnius žemės ir pa-

KUR YRA JUSŲ PILVIS.

Tulas garsus gydytojas pasakė, kad, pavalgę, mes neprivalome žinoti, kur yra musų pilvas, tai yra mes neprivalome jausti nei mažiausio skaudėjimo arba sirguliavimo. Visiškai sveikas žmogus neturi jausti, kur yra jo širdis, jo inkstai arba kepenįs. Kaip tik jusų pilvas duos žinoti, kur jisai yra skaudėjimu, koktumu, vėmimu arba kitokiu sirguliavimu, jųs turite kreiptis prie Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro. Jisai sustiprins jusų pilvą, sutvarkys virinimą, pagelbės vidurių užsikimšime. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra geras vaistas namouse ir labai gelbsti staigiuose susirgimuose, nervų sujudimuose, vėmime, traukiojimuose, apetito netekime,, vidurių užsikimšime. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashand ave., Chicago, Ill. Skaudėjimas raumenyse, prie išsisukimų ir tynimų tus greitai palengvintas. Trinerio Linimento pagelba.

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo. Kaina nuog $20 akras ir brangiaus. Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe Tojie pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant daugelio metų. Galite pasirinkti žemės, kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuokol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apsėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite praleisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

Nuo Rėžimų Viduriuose

kurie paeina nuo paliuosavimo—imti

Severos gyduole Nuo viduriavimo

(Severa's Diarrhoea Romedy)

paprostoj dozoj ir susilaikyt per vieną dieną nuo ėmimo bile kokių valgių, išskyrius pervirinto vandens—pasekmė bus gera. Vieno bandymo užteks persitikrinimui.

Kaina 50c. ir 25c.

Nuo žaizdų ir Susižaidimų

nuo užsidrėskimo ir apsišutinimo nėra nieko geresnio kaip

Severos gydanti Mostis

(Severa's Healing Ointment)

Yra tai naudinga mostis šituose atsitikimuose. Laikykit ją po ranka. Galite jos reikalauti bile laiku.

Kaina 25 c.

Nosies Kataras

šieninis drugys ir peršalimas greitai prašalinami, jeigu jų gydymui pavartoti

Severos Mostis nuo kataro

(Severa's Catarrah Balm)

Paméginkit, o nesigailėsit.

Kaina 25 c.

Aptiekose arba tiesiog nuo musų prisiuntus kiek kainuoja.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ANT PARDAVIMO!

Parsiduoda valgomų laiktų krautuvė—Groseris. Biznis eina gerai tarp lietuvių, lenkų ir vokiečių — aplinkinės gyvenančių. Norinti pirkti kreipkitės po šiuomi adresu:

A. M. Martus,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(40)

Parsiduoda saliunas geroj vietoj. Biznis eina gerai; apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo — manau užsiimti kitu bizniu. Kreipkitės sekančiu adresu:

V. Struogis,
442 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(37)

Pajieškau merginos baigusios šokių mokyklą, arba gerai pažįstančios šokius; reikalinga už mokytoją. Teikitės atsišaukti adresu:

J. K. Miliauskas,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(36)

Pajieškau savo draugo, Antano Aleknavičiaus, iš Kalepėžų, Senamiestčio parapijos, Panevėžio pavieto. Girdėjau — gyvenęs Chicago, Ill. Kas apie jį žino arba pats teatsišaukia.

Jonas Vertelka,
8436 Vincennes Road, Chicago, Ill.

PAGAUKITE VAGĮ!

Tulas Cyrapas gyvenęs Great Neck, L. I. N. Y., kurį žmonės vadino tėvu ir prabaščium, pavogė nuo manęs $80.oo ir prapuolė nežinia kur. Jo išvaizda: nedidelis, storas, nešioja trumpai nukirptus usus, eidamas dairosi į šalis ir joukiasi, šnekėdamas mirkčiojа. Kas tokį užtėmytų, tepraneša, o gaus $10.oo dovanų.

Kazimieras Laurinavičia,
Box 237, Great Neck, L. I. N. Y.

TAUTOS NAMŲ NAUDAI.

Su Lietuvių Mokslo Draugijos Pasiuntinių, Dro J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo, žinia ir sutikimu atspausdinta labai dailios atvirėlės (postal-card) su Jų paveikslais, kiekvieno Pasiuntinio skyrium.

Pardavinėkite tas atvirėles visur, kur Pasiuntiniai kalba, pardavinėkite ir šiaip prie bile progos, kad ir tuo budu dauginus Tautos Namų Fonda. Kaina žėdnos atvirėlės — 5 centai.

Reikalankite atvirėlių ir pinigus siųskite pasiuntinių ingaliotiniui V. K. Račkauskui, šiuo adresu:

307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

PARSIDUODA LABAI PIGIAI!
geri namai su lotais, groseris ir bučernė. Biznis daroma virš $400.oo į savaitę. Vieta apgyventa lietuvių ir lenkų. Priverstas esu parduoti delei silpnos sveikatos. Pardavimo prekė $2,500.oo. Adresuokite arba pasiklauskite „Vienybės Lietuvninkų'' Offise, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(37)

NEWARKIEČIAMS!
Po daktaro apsilankymui visados su receptu ateikite pas aptiekorių M. Olshin, corner Congress and Lafayette streets, Newark, N. J., kur jus gausite šviežias gyduoles už pigiausę prekę.
Mes kviečiame jus atsilankyti ir užtikriname jums užganėdinantį patarnavimą. **Pamėginkite!**
M. Olshin, Ph. G.
Chemist and Druggist,
Cor. Congress and Lafayette sts.
Newark, N. J.
(36)

KELIAUJANTIEMS EUROPON.
RUGSĖJO—SEPTEMBER MĖN.
Dienos išplaukimo ir laivų vardai.

29 į Liverpool,
30 į Glasgow,
30 į Glasgow,
30 į Antverpen,
30 į Bremen,
30 į Hamburg,
Rugsėjo—September mėn.
Dienos išplaukimo ir laivų vardai.

RED STAR LINE Į ANTVERPEN.
Laivakortės prekė $35.oo.
6. Lapland.
13. Zeeland.
20. Kroonland.
27. Finland.

HOLLAND-AMERICAN LINE Į ROTTERDAM.
Laivakortės prekė $37.oo.
2. Noordam.
9. Ryndam.
16. Rotterdam.
23. Pottsdam.
30. New Amsterdam.

NORTH GERMAN LLOYD Į BREMEN.
Laivakortės prekė $37 ir $40.
2. Kronprinz Wilhelm.
6. George Washington.
9. Kronprinzessin Cecilie.
16. Kaiser Wm. der Grosse.
23. Kaiser Wilhelm II
25. Friedrich der Grosse.
30. Kronprinz Wilhelm.

RUSSIAN AMERICAN LINE Į LIEPOJŲ—LIBAVĄ.
Laivakortės prekė $33.oo.
Antra kliasa $50.oo.
6. Kursk.
20. Russia.

CUNARD LINE Į LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL Į BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVĄ.
Laivakorčių prekė:
į Liverpool $35.oo ir $37.50,
į Bremen, Hamburg ir Rotterdam $37 ir $40.
į Libavą—Liepoją $39 ir $42.
3. Lusitania.
6. Carmania.
10. Mauretania.
17. Campania.
20. Caronia.
24. Lusitania.

CUNARD LINE iš BOSTON Į LIVERPOOL.
Laivakortės prekė į Liverpool, Bremen, Hamburg, Rotterdam $35.oo; į Libavą $37.oo.
2. Franconia.
16. Laconia.
30. Franconia.

CUNARD LINE iš MONTREAL į SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL Į LIBAVĄ — $35.oo;
į Bremen, Roterdam — $33.oo.
6. Andania.
13. Ascania.
27. Ansonia.

WHITE STAR LINE Į WILERPOOLL — $35.oo;
į Libavą $37.oo.
6. Oceanic.
13. Olympic.
20. Majestic.
27. Oceanic.

AMERICAN LINE Į SOUTHAMPTON — $33.75,
į Libavą per Hull $37.oo.
5. Philadelphia.
12. New York.
19. St. Paul.
26. St. Louis.

NORTH GERMAN LLOYD iš BALTIMORE į BREMEN — $33.oo;
trečia kliasa $36.oo.
3. Rhein.
10. Brandenburg.
17. Neckar.
24. Breslau.

RED STAR LINE iš PHILADELPHIA, PA. į ANTVERPEN — $33.oo.
12. Marquette.
26. Menominee.

ANCHOR LINE Į GLASGOW.
Laivakortės prekė $32.50.
6. Calendonia.
13. Columbia.
20. Cameronia.
27. California.

HAMBURG-AMERICAN LINE Į HAMBURGĄ.
Laivakortės prekė $35.oo ir $37.oo.
3. Kaiserin Auguste Victoria.
4. President Lincoln.
11. Pennsylvania.
20. Imperator.
20. Patricia.
24. Amerika.

Mes parduodame laivakortes tarp Bremen—Baltimore,
tarp Breme—Philadelphia,
tarp Antverpen—Boston,
tarp Antverpen—Philadelphia,
tarp Libavos—Halifox,
tarp Liverpool—Boston,
tarp Libavos—Boston,
tarp Libavos—Montreal,
tarp London—Montreal,
tarp Buenos Aires—New York,
tarp Triest—New York,
tarp Bremen—New York,
tarp Hamburg—New York,
tarp Rotterdanm—New York,
tarp Antverpen—New York,
tarp Levrpool—New York,
tarp Libau—New York,
tarp Southampton—New York,

Apie laivakorčių prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. markę atsakymui.

Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iškeliavimo, idant butų galima sužinoti laiką, kada ir kur pasitikti.

Pirkusius pas mus laivakortes, mes pasitinkame ant dypo, aprupiname bagažus, nuvedame ant laivo ir parupiname nuo konsulio popieras parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes parduodame tikietus ant Bay State Line į šiuos miestus:
į Boston'ą $2.40,
į Worcester'į, $2.40,
į Fall River $1.75,
į Providence $1.50.
Ateikite arba rašykite ant šio adreso:

J. J. Paukształis & Co.,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ'' IŠLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius 15
Ar socijalistas gali buti kataliku? 10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatemos kningelė 10
Apie kuno išlavinimą 15
Albumas lietuviškos parodos Pryžiuje 1900 m. 40
Apie Dievų pavydumą 15
Baltrus Turazeris (Drama trijuose veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astoronomijos 10
Davatkų gadzinkos 10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis .. 20
Darbininkų Kalendorius 1904. 15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose 15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genevaitės 50
Gudri Našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose) 15
Gegutė. (Eilės) 10
Girtuoklių Adynos 10
Graudus Verksmai 10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų 15
Įtekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje 10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu) 30
Joninės. 4-rių veiksmų drama 45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys. 75
Kalabas 10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo) 10
Kainas. (Misterija trijuose aktuose) 25
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10
Kur musų išganymas? 25
Kunigija ir svietiška valdžia 15
Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai ... 15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II $1.50
Apdaryta $2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą $4.00
Lietuvių tauta. Tomas I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvių tauta. Tomas II $1.75
Apdaryta $2.25
Abu tom. apdaryti į vieną $4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti 10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50
Musų Dielės. (Per ką Lietuva kenčia) 10
Mokslinčius Tvardauskas ... 50
Miškas vis smarkiau degė .. 15
Našlaitė (Apysaka eilėmis) 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 10
Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
Palemonas ir Giržduta. (Apysaka eilėmis) 20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos 25
Pirmoje Gegužės Sapnas ... 15
Ponas Bartkus. (Eilės) 10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas) $1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama) 15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
Rytojui Bežiurint 65
Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Trįs dramos) 30
Sausio devintą 15
Švedų liaudies švietimas ... 25
Senkaus Jurgis 15
Tamsybės Guolis 10
Užsistanavyk ant to gerai .. 15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų) 50
Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų) 35
Visuotinoji historija (satyroje 60
Vytauto prisieka. Paveikslas, didumas 27½×21½ 30
„Vienybės Lietuvninkų'' 25 metų sukaktuvių jubilėjinė kningelė, su 57 paveikslais 50
Žemių dulkės. (Labai akyva apysaka) 50
Ženybos Paikių Miko 10
Žemės Giesmė (apysaka). Pirmoji dalis $1.00
Žemės Giesmė (Apysaka). Antroji dalis 50
Žmogus. (Apysaka.) 15

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!
Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai.
Visiem velijam eit pas
Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikųs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

GERIAUSIAS KONCERTINKAS ir Armonikas
gausi pas mane, taipgi visokius muzik. Instrumentus ir lietuviškas knygas. Rašyk man Katalogo reikalaudams, kurį pasiunčiu visiem dykai. Adresas:
M. J. Damijonaitis,
812-814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

„Vienybės Lietuvninkų''
KELIAUJANTI AGENTAI!
J. DIGRYS,
S. SZAFRANAUCKAS.

CHIROPRAKTIŠKAS GYDYMAS LIGOS.
Saintifiškas-Veiklus-Naturališkas.
Strėnų pritaikymai išgydo išnaikinant priežastį. Spaudimas ant nervų paeinantis nuo strėnų pagimdo ligą. Raktas prie sveikatos yra normališkos strėnos. Rašyk šiandien prašydamas knygutės su apaiškinimu apie viską.
J. J. GALECKAS, D. C.
88 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučiųligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.
Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.
Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.
Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery''.
DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.
Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite katalioga dykai. Knygos teipgi parsiduoda ir yra reikalinga Agentų.
Kreipkitės per laišką ant šio antrašo:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.
P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ant išmokesčio vietiniai kreipkitės pas mane.

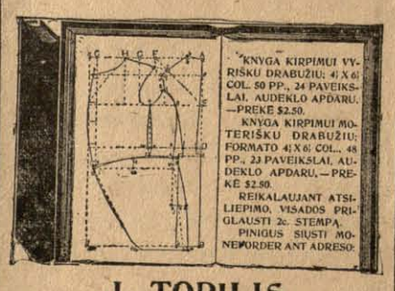

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

K. Labanas

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. **Valandos:** nuo 9 ryte iki 5 vakare.
BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. **Valandos:** nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų M. ROSENFELD HEALTH PURITY 140 ROSOVE NATURAL HEALTH FOOD FLOUR MADE OF RYE PRODUCT **ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stipryš!**

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čysčiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų**, kuriuos tik užgerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) *$52.517.97.*

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

PASALPA — VIENYBĖ — APSVIETA

Liaudies Dainos,

Solo balsui ir pianui, sutaisė
MIKAS PETRAUSKAS.

1. Vai aš pakirsčiau žalioj girioj klevelį ..... 20c.
2. Jojau dieną, jojau naktį 60
3. Siuntė mane motinėlė į jureles vandenėlio 20
4. Šių nakcialy, per nakcialy nemigau 30
5. Ko liudit sveteliai, ko nedainuojat? 20
6. Saulelė raudona, vakaras netoli 25
7. Tykiai, tykiai Nemunėlis teka 15
8. Už šilingėlį, už mažulėlį 30
9. Skyniau, skyniau skynimėlį 15
10. Dovanojo man motulė baltų drobely 15
11. Jahna mahte seeru sehja, lihgo 15

Viso $2.65

Gaunamos pas:
J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand Str. Brookyln N. Y.

Muzikos mylėtoju atydžiai!

Išėjo iš po spaudos du naujų muzikos veikalu, abu Petrauskų Miko kompozicijos.

1) „SKAMBANCIOS STYGOS", 2) „GAMTA GRAŽI". Pirmas—duetui, antras—kvartetui. Abudu veikalu kainuoja $1.oo, vienas 50c. Užsisakydami adresuokite:

J. J. Paukształis & Co.
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Išsiveržimas

KRONIŠKOS, KRAUJO ir NERVŲ LIGOS IŠGYDYTOS.

Mano budu išgydyti ant visados BE OPERACIJOS.

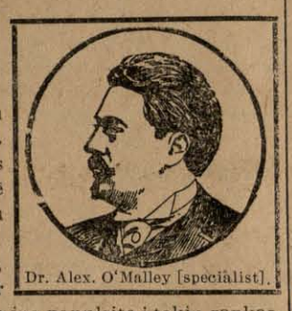
Dr. Alex. O'Malley [specialist].

Aš noriu kalbėti su kiekvienu žmogum turinčiu išsiveržimą. Aš noriu išaiškyti mano gydymo budą. Aš gydau išsiveržimus per 20 metų ir esu išgydęs tukstančius žmonių. Tasai didis patyrimas padarė mane specijalistu gydyme išsiveržimų, ir aš neesu pamėgdžiotoju.

ATMYK Aš esu išradęs ir tikrasis, be skausmo, gydytojas išsiveržimo, ir pagal didę mano praktiką ir pasekmę, esu pašalinęs daugelį pamėgdžiotojų. Jeigu jųs papulsite į tokių rankas, pasekmės bus neužganėdinančios.

KANALO NEVEIKMĖ—Sistema mano gydymo Kanalo ligų užtikrina jus tikrame išgydyme. Aš nenaudoju peilio nei kito kokio barbariško įrankio gydyme kanalo ligų.

VYRŲ LIGOS.

Aš noriu idant kiekvienas kenčiantis nuo Užnuodijimo Kraujo, Silpnumo Gyvumo, Kraujo ir Inkstų negalių arba kitų ypatingų ligų, rašytų arba ateitų pasikalbėti su manim ištikimai.

RAŠYK jeigu negali ateiti. Visos gromatos yra užlaikomos slaptoje ir visi atsakymai siunčiami paprastame koperte. Rašyk dėlei iliustruotos knygelės apie išsiveržimą, Suputimą, Nusilpimą. Įdėk 2 centu stampą atsakymui.

Dr. Alex O'Malley

158 Washington st. Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai susikalbama ir susirašoma.

ŽIRA

10 CIGARETTES FOR 5¢

NEREIKALAUJA GYRIMO.

KALBA UŽ SAVE.

Laimi už nuopelną

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knninga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tautietes ir Tautiečiai!

Dr. Ignotas Stankus

Jau praslinko apie trejatą metų ir iki šio laiko galėjo persitikrinti, kad mieste Philadelphijos randasi tiktai vienas tikras lietuvys **daktaras Ignotas Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.** Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šviežias ir užsisenėjusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, katrie gydėsi pas daktarą Ignotą Stankų, likosi užganėdinti ir platina jo vardą tarpe savo pažįstamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peikikas yra neišmintingas žmogus, arba koksai žydbernis-humbugieris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydbernių gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykaduoniai-valkatos su New Yorko žydberniais įkvailino vieną bėdną, nemokytą žmogelį, ir net daktarą Ignotą Stankų neteisingai į teismą patraukė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi nuo jo operacijos. Už tokį melagingą ir neteisingą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė į dydyjį teismą.

Padėkavonės Daktarui Stankui.

Už išgydymą nuo visokių ligų. Čion sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėj. Aš Marijona Pocienė, 4443 Gratz st., Philadelphia, Pa., labai sirgau, turėjau skaudėjimą nugaros, gėlimą galvos, didelę temperaturą, skausmą einantį iš viršaus kojų į apačią, negalėjimą valgyti, džiuvimą burnoje, jautimą šalčio su prakaitavimais ir abelną nusilpnėjimą. Šaukiaus prie daug daktarų, bet jie negalėjo mane išgydyti, o kuomet atsišaukiau prie daktaro Ignoto Stankaus ir jis mane išgydė už 2 kartų atvažiavimo į mano namus. Ištariu jam širdingą ačiu ir Dieve duok jam ilgesnį amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti. Aš Juozapas Gudauskas, 418 Chesnut st., Newark, N. J., ištariu širdingą ačiu daktarui Ignotui Stankui už prisiuntimą gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, užkietėjimo vidurių, skaudėjimą kaulų ir abelno nusilpnėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo jųsų gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikalauju. Vietoje padėkavonės aš nepatingėsiu atverti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masauskienė, 2 Hutchinson St., Johstown, N. J. likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimu lakstantį kraują su niežėjimais ant kuno. Aš likaus išgydytas nuo išbėrimo spuogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkeviče, 40 Cross st., Boston, Mass., širdingai dėkavoju daktarui Stankui už išgydymą manęs nuo skaudėjimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugražinimo jaunų dienų. Tamstos vardą garsinsiu visur Bostone tarp lietuvių. Jonas Saurusaitis, 3206 Stanford st., Pittsburgh, Pa., mane išgydė daktoras Stankus nuo išbėrimo spuogais ant veido. Aš Jurgis Lukoševiče, 128 E. Superior st., Chicago, Ill., buvau labai silpnas ir turėjau kosulį, net buvau pametęs viltį buti sveiku, bet kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stankų, jis už pirmo prisiuntimo gyduolių mane išgydė. Dėkavoju širdingai ir siunčiu $2.00 gastinčiaus.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignatius Stankus

1210 S. Broad Street, - Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Sveikata Auga!

KAIP IŠMINTINGAS UKININKAS PATAIKO Į TINKANČIĄ DIRVĄ PASĖT SĖKLĄ; kuri gražiai sudygsta, puikiai auga ir gausius vaisius atneša, **TEIP SUMANUS PROFESIONALIŠKAS DAKTARAS,** pažysta gerai ligą, pritaiko atsakančiai liekarstas prie visokių nesveikumų, silpnybių, kurios pasėja vaisius sveikatos, panaikina ligą, užmezga išgydymą, sugrąžina pajiegas ir išaugina puikią sveikatą ir drutumą, kas suteikia žmogui laimę ir linksmybę. **PHILADELPHIOS M. KLINIKAS bei daktarai** tukstančius žmonių padarė sveikais ir laimingais išgydant nuo visokių ligų.

SVEIKATA YRA TAI DIDŽIAUSIAS TURTAS ŽMOGAUS, BE SVEIKATOS NĖRA LAIMĖS NĖ LINKSMYBĖS ANT SVIETO.

Phil. M. Klinikas, turi net kelis PROFESIONALIŠKUS DAKTARUS, kurie greitam laike pataiko sergantiems pagelbėti todel, kad gydo išsyk, o nedaro experamentų ant sergančių. **Vyriausias Klinikos Daktaras,** per Amerikos valdžią, net **medaliu apdovanotas.** Tokiam jau tik galima tikėti.

Privatiškoj LABARATORIJOJ Ph. M. Kliniko, atsišaukusiems sutaiso kiekvienam liekarstas iš sviežių gvarantuotų medikamentų, seniausių ir naujausių išradimų, kurinos tik aukščiausias mokslas išrado pagelbai žmonių.

Iš daugybės išgydytų štai ką patįs žmonės rašo:

GARBINGAS PH. M. CLINIC! Pranešu, kad liekarstas subaigėm ir esame labai užganėdinti už tikrą pagelbą; greitą ir gerą išgydymą. Mano moteris teipat jau yra sveika už ką siunčia širdingiausią padėkavonę. Jusų pamačiyvą ir teisingą budą gero gydymo, skelbsim tarp savo pažystamų, kadangi tik jųs broliškai žmonėms tarnaujate. Pasiliekame dėkavodami su **moteria A. Antenickas.** Iron and Metal Co. So. Richmond, Va.

Mrs. K. Jarevičienė, Box 236, Glens Falls, N. Y., teipat šimtais kartų dėkavoja, už išgydymą nuo ligos galvos skaudėjimo, nerviškumo, dieglių kojose, nusilpnėjusios ir suirusios sveikatos — teipat moteriškų ligų. **Nemažiau dėkingi:** L. KLIMAS, 55 Ellsworth St., Worcester, Mass., Mr. M. KOLIAGA, Box 192, Boswell, Pa. Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Center St., Freeland, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių paslaptingų ligų, kurių jokiu budu negalima sutalpinti.

ĮSITĖMYKIT, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.

KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU, tad atsilankyk, o jeigu toli gyveni, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoje kalboje kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sviežias teip ir užsisenėjusias ligas nuo skaudėjimo: galvoje, rankose, kojose, sanariuose, krutinėj, strėnose, galvos, šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir nečysto kraujo, nuo saužagystės sėklos nubėgimo, nusilpnėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo, slogos, greito pailsimo, nerviškumo, baimės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užsikrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo slogu, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio be pjaustymo be aparacijos, bet su liekarstoms, kurios tukstančius išgydė. **Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių** ir kitokių visokių ligų, kurios užpuola varginimui žmonių, VYRŲ ir MOTERIŲ. **Reikalaujant rodos ir pagelbos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:**

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,

1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtnyčiomis nuo 6 iki 8 vak. **Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygą „Daktaras".**

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.

2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

TIK VYRAMS.

I mano Tautiečius:

Jųs ir jųsų draugai esate nuoširdžiai užkviečiami aplankyti mano Liuosa Mokslo Galerija, 461 Sixth Avenue, arti 28tos Gatvės, New Yorke, N. Y., kur aš laikau parodą dailės ir skulpturos darbų, kurios padarė Lietuvos artistai, su išvaizdinimu švairių kūno dalių kaip sveikų taip ir sergančiu.

Jus čia galite studiuoti žmonijos giminės kilmę ir išsilankstymą nuo lopšio iki grabui, ir matyti indomiausius gamtos išgamas; taipgi navatnumus ir pabaisuolius.

Vieną valandą praleisti tarpe grupjų šitų pastebėtinų Lietuviškų modelių, yra verta sudėti kaipo turtą į galvą čielam gyvenymui.

Jus čia galite studiuoti pasekmes ligų ir ištvirkimo darbų, perstatomų žmogaus didumo modeliais. Yra čia prityręs Lietuvis, kuris nuolatos vedžioja svečius ir išrodinėja bei atsakinėja ant bile kokių klausimų. Atvira kasdieną podraug su Nedėldieniais ir Šventadieniais, nuo 8-nių iš ryto iki Vidurnakčiui.

JŽANGA UŽDYKA.

461 Sixth Avenue, near 28th Street, New York.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00**.

Rasyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

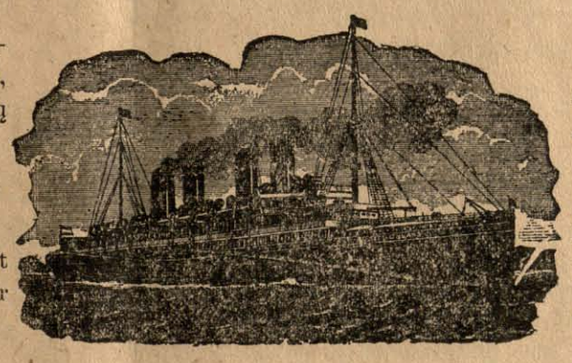

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškis jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, teršėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangus. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatsiėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldienais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Didžiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

RĖŽINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50 / Ant pusės meto $1.25 / Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 / Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. / Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

RĖŽINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ gražų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

Uodų ir kitokių vabalų įgėlimai, tuojaus palengvinami yra Dro Richter'io Pain Expellerių. 25 ir 50c. kiekvienoje aptiekoje arba išsirašyk tiesiog

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington str., NEW YORK, N. Y.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

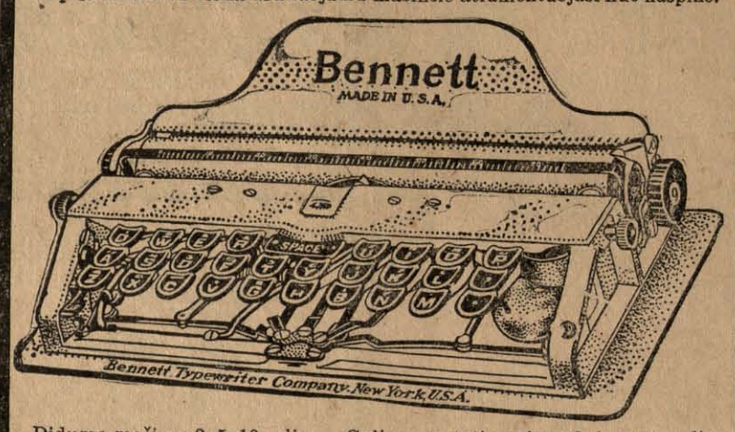

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų. **Kursk** — 13.500 tonų. **Czar** — 13.000 tonų.

Į **Rotterdamą** į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į **Liepojų.**

$31.00	3-čios	klesos	$33.00.
$45.00	2-ros	klesos	$50.00.
$65.00	1-mos	klesos	$75.00.

Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Czar — August 23
Kursk — Sept. 6
Russia — Sept. 20

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą-
Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Žmijecznikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

THE LACKAWANNA

Prankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visą vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

„SVYTURYS"

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos labai naudingas. Prekė 75c., męs parduodam po 50c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKSTĮ & CO.**
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
317—319 Grand St.,
Telephone, 1162 Williamsburgh

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street
Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių ir mūsų, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Dialogų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos kreipkitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raičiunas Mgr.
330 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

Kaip pasilikti Amerikos pilieciu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra 25c. Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA . CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

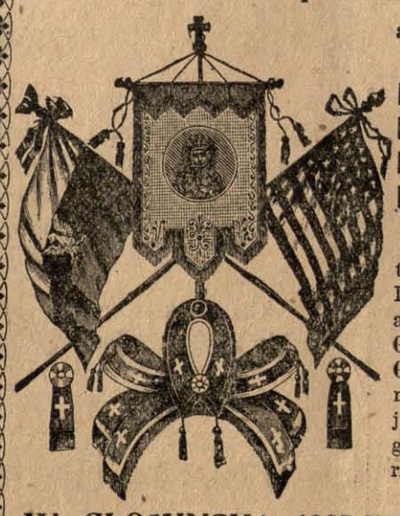

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.